

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, április 23-án.

112. szám

Európa lánya.

A világ nemzetei már ma vagy holnap hallhatnak a zajos és véres színjátékról, mely számukra a messze Oczeánon készül. A csatamező végtelen síkság, értendő alatta a földkerekség kétharmadrésze, a tenger és az összeütközés helyét még körülbelül sem lehet meghatározni, mikép azt a szárazföldi háborukra nézve előre meg szokták állapítani a vezérkarok. Spanyolország méltóságteljes, koros csatahajói és az Uniónak hirtelenében, vásári módon fölszerelt flottái dübörögve haladnak az éjszakában, az őrszem nem tudja, mikor előzi meg egy ellenséges ágyulövés az ő figyelését. Lelkesedés és düh lángolt az egyik részen, mikor megtörtént a hajóraszállítás, pénzvágy és macacsság vezette a másik felet; közös vonásuk mindkettőjüknek az elbizakodottság. De az első ágyuszó után, mikor a győzhetetlennek tartott páncélos hajónak léke támad, mikor az ő alvilági tüzeivel kigyulad a létező pokol, a tengeri csata, akkor bizonyosan elszáll majd mind e gyöngye emberi tulajdonság és a földézetten ott marad a sápadt, a felő emberi lélek mezetenül. Spanyol vagy amerikai mindegy. A birkózáshoz szokott yankeet és a gögös hidalgót egyformán halálra szánt szegény léleknek látjuk ebben a pillanatban. Valamint hát a politikai beszámítás egyforma nagy bünségnek mondhatja a két nemzetet, akkép a humanitárius felfogás egyformán szánandónak tarthatja mind a kétféle hadviselő embere-

ket. Ezzel a humanitárius felfogással előhozakodni persze naiv dolog, de csak azért, mert akkor mint minden háborúért, akkép a spanyol-amerikai háborúért is az egész emberiségre kell róni az erkölcsi felelősséget. Ne szellőztessük tehát a magunk gyöngéit, maradjunk erkölcsileg is semlegesek, miként diplomáciailag is azok vagyunk és ne cseréljük föl a nagyon vérző kérdésekkel az apró vérzőket, az izmos yankeeket és a büszke hidalgókat.

Az izmos yankee és a büszke hidalgó dübörgő páncélosain már keresi egymást az éjszakában. Véres harczaiknak, hogy a vége mi lesz, azt már nem lehet oly biztosan megjósolni, mint akár egy héttel is ezelőtt. Azóta ugyanis amerikai részről kiderült, hogy a katonai szellem egyenes ellentéte az anyagi gazdagságnak. Spárta óta mindig kenyéren és feketelevesen nevelték a jó katonákat és a nagytőkét kétségkívül ottománón kell elképzelni, nem hadi sátrakban. Azonkívül a XIX-ik század végén cinikus és erkölcstelen minden köztársaság; az unió, az ő tömegesen dezertáló katonáival, az ő kufáraival és hazafias liferánsaival épen ilyen. Spanyolország viszont egy hét óta a lelkesedésben is nagyot haladt. Régenkirálynéja, a „Moriamur Kristina” köré csoportosul az egész nemzet; Don Carlos tüntetve mutatta ki jóindulatát, elvonult a Svájcba, a madridi pártok között nincsen nézeteltérés, a pénz, az igaz, szintén oly kevés, mint

a nézeteltérés, de a világsajtó az utóbbi napokban talán kelleténél jobban hangsúlyozta azt, hogy a hadviseléshez először is pénz kell. Ugy lesz a dolog, hogy a jól képzett lelkes emberanyag [mégis csak előbbre való.

Ilyenformán ma már körülbelül egyformáknak látszanak a chance-ok és így az embernek még arra a moliériei látványra is kilátása lehet, hogy az Unio majd hadisarczot fizet Spanyolországának, rendezvén a költői tartományoknak zilált prózáját, a pénzügyeket. Európában minden neutralitás ellenére is kétségkívül igen népszerű volna ez a látvány.

Mig eldől a kérdés, Európának kitünő anyaga van az elmélkedésre. A kérdések ugyanis erősen hajolván arra, hogy Amerikát ebben az esetben kapzsi- és erőszakosnak tartásuk, úgy látszik, a szemekre tényleg hályog borult. Mert ha az amerikai lakosságnak szemérmetlen viselkedésétől eltekintünk, akkor Mac Kinleynek külügyi politikáját magát és ehhez még a Monroe-élet is, valamint az azzal való visszaélést ujnak és meglepőnek ugyancsak nem mondhatjuk. Mac Kinley egy ravasz imitátor. Ennyi az egész hiba, tehát a hiba inkább a talentumban van, mint a politikai erkölcsökben. Mac Kinley ugyanis azt cselekszi, amit az európai hatalmak szoktak cselekedni: aki tudja, próbál terjeszkedni. Így terjeszkednek az európai hatalmak Ázsiában, ahol Kína áll velük szemben. Kína, amelynek jóval régiebbek

A fojósó krónikái.

I. Izgató iratok.

A kongrua-javaslat tárgyalása alatt sok régi, jó reminiscenzencia került megint felszínre az egyházi életből, a pátens-hazakökből.

Egyiknek Tisza Kálmán a hőse.

1859-ben a pátens elleni bátor akciója nagy port vert fel és sok szóbeszéd tárgyát képezte. Különösen a hivatalos orrok prüszköltek.

Hoffbauer, a nagyváradi megyefőnök ki is jött egy napon kellő hivatalos személyzetel Gesztre.

— Eljöttünk, — mondá a megyefőnök — hogy a Kálmán ur iratait átvizsgáljuk, ha találunk-e közte izgató természetűeket. Tessék átadni a kulcsokat.

— Igen szívesen — mondá Tisza Kálmán s elvezette a kutatókat szobájába, ahol az iratai voltak. — Tessék átnézni mindent. Csak igen sajnálom az urakat, hogy nagy fáradságuk lesz, mert igen sok irka-firkám van.

A megyefőnökek keserű mosolyokkal látak hozzá a különben disztelen feladathoz s valóban Hoffbauer ur, aki egyébiránt jóakaratu, szelid ember volt, gyorsan megunta az iratokban való turkálást s oda fordult a fiatal, délczeg Tiszához.

— Eh, uram, hiszen én bizom az ön szavában. Mondja meg őszintén, van-e Zsedényitől levele vagy nincs?

— Zsedényitől nincs.

— Akkor hát nem is molestáljuk többet. (Ugy látszik, akkoriban csak Zsedényit tartot-

ták még veszedelmesnek.) Ha Zsedényitől nincs levele, akkor rendben van minden. Ajánljuk magunkat.

Meghajtották magukat udvariasan. Tisza Kálmán mosolyogva kísérte őket az ajtóig.

— Igen, igen örülünk, tessék elhinni, szívből örülünk — szólta a főnök, még egyszer visszafordulva az ajtónál — hogy egy sor izgató irat sincs az asztalán.

— Pedig egy izgató irat mégis van — jegyzé meg Tisza Kálmán bizonyos heróismussal.

A családtagok ijedten pillantottak rá, maguk a beamterek is meghökkénve néztek össze: Ni, az a szeles, könnyelmű fiatal ember készakarva rohan a veszedelembé.

— Ugy? szólta a főnök beljebb lépve, kiből a hivatalos kötelesség nagy mértékben ki volt fejlődve, — tehát mégis van valami — tette hozzá szomorúan. És hol van az az izgató irat?

Tisza Kálmán odalépett az íróasztalához és a sok mindenféle papír közül gyakorlatl szemmél kihuzta a pátens t.

— Ez az, uram.

II. Mikor még a husosfazekak ujak voltak.

A másik dolog később történt s abban is történetiek a szereplők. Bár az esemény egy kis tót faluban játszik, valahol istén háta mögött, a híres Detva erdőség tövében.

Volt ott egy fiatal, agrólszakadt tanító, névszerint... de nem mondjuk meg a nevét, mert még él és lakott abban a faluban

egy ütött-kopott kurián, egy totyagos bácsi (álnevet használjunk) pán Szliniczky Péter.

Egyszerű lélek volt ez a Szliniczky, köhögős, még nyáron is botosban járó öreg ur, aki, mint a vidékebeli kisebb birtoku nemesek, általában csak tótul tudott jól, a magyar nyelvet félig-meddig csak törte — de szívében buzgó magyar volt, mint rendszeren a felvidéki nemesek és azonfelül velki lutherán (nagy lutheránus).

Az öregnek nem volt más társasága csak a tanító, azzal ellatinizált és elkvaterkázott délutánonként a méhesben.

Rossz idők jártak a magyarra. Ekkor jött a pátens. Sokat beszéltek erről is a méhesben és szidták érte a szidandókat.

Egy nap aztán azzal állított be a tanító a kuriába, hogy irt ő a pátens ellen valamit, bizony szeretné, ha a Szliniczky ur meghallgatná.

— Dobre, dobre — mondá Szliniczky — Pocsujem. Nak mi csitaju. (Jól van, meghallgatom, olvassa.)

— Ale je po Uhersky (De magyarul van) — jegyzé meg a tanító mentégetőzve.

— Semmit se nem tesz, Megérték — felelte a magyar nemes ur.

Az elaboratum okos volt, tetszett az Szliniczkynek, nem győzte mondogatni:

— Okos. Bizony isten okos. Na moj dusu. Canis mater amice frater. Oni maju rozum (Önök van esze). Ki kellene csépe lni ötet. Akarom mondani nyomtatni. Botlik az enyim nyelvem.

A szegény koldus tanító szemé megcsil-

a történelmi jogai, mint Spanyolországnak. Így lehetne a történelmi jogok is minden további bizonyítgatás nélkül kiragadni azt a tételt, hogy Mac Kinleynek mintaképei márezer észendők óta élnek és néha babérral koszorúzott imperátorok és nevüket erőszakoskodással teszik nagygyá és hallhatatlanná. Mit akarunk hát Mac Kinleyvel? Ő csak utánczó, tehát nem felelős a koncepczióért. Ezt a nemes koncepcziót műnyelve a „gyűjtés politikájá”-nak hívják. Amerika gyűjteni akar. Amerika derék, Amerika Európa lánya. Híven követi az édesanyja régi tanítását.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

Ausztria és a kiegyezés. A „N. W. T.” utján kapjuk Bécsből a következő érdekes hírt: A jobboldali képviselők körében felmerült egy indítvány, amelylyel nagyon komolyan foglalkoznak a jobboldali pártok. Ha ezt az indítványt a pártok elfogadják, úgy gróf Thun nemcsak kellemetlen, hanem végzetes helyzetbe sodorják. Nem egyébről van ugyanis szó, mint arról, hogy mindjárt a kiegyezési javaslatok első olvasásánál a többség kijelentse, hogy a kiegyezési javaslatok összességükben el nem fogadhatók és a kormányhoz visszaküldendők azzal az utasítással, hogy a magyar kormányval újabb tárgyalásokat kezdjen.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklése alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette a pénzügyminiszternek a Pozsony, Szombathely, Zágráb és Eszék városok részére az 1896: XXIII. törvényozikk 5. szakasza alapján engedélyezett rendkívüli házadómentességről szóló jelentését, melyet a bizottság tudomásul vett. Tárgyalás alá került ezután a honvédfőparancsnoksági palota berendezésére, továbbá a budapesti honvédkórház és a váczi honvéduzsár-laktanya kiépítésére, valamint a honvédségi ruházat és felszerelés kiegészítésére szükséges rendkívüli, illetőleg póthitelről szóló törvényjavaslat. Báró Fejérváry miniszter felvilágosításai után a törvényjavaslatot elfogadták.

lant. Kinyomtatni! Istenem, milyen igézetes hüvös szó. Hogy az ő írását kinyomtatnák? Álomnak is rettentő sok.

Csak sóhajtott egy nagyot és mosolygott keserűen.

— Hej, ha nekem annyi pénzem lenne.

Az öreg Szliniczky felbuzdult, valami melegség lopózott be szívébe, még abból a régi tüzből, amikor a nagy Luther Márton a tintatartóval vagdalkozott, és így szólt:

— No amicze frater, ha a zabocska szépen megtermi az idén, ahogy mutatkozta, hát én kinyomatom a saját pinzen enyimen, mint ahogy nyomata patronus Keczer szegény irastudók munkáját.

Ugy is lett. Tetszett a fenséges gondviselésnek pártfogásába venni a szegény totocskákat, adott nekik szörnyű zabtermést és adta hozzája haborut, hogy huszarlovaeszkak aztat megegyenek. Szliniczky bácsinak annyi pénzt olvasott le övé markába őszszel zsidó Beszterczéről, hogy elküldte Ancsnrát tanítóért.

— No Jankó (János volt a tanító keresztneve). Kinyomatjuk munkát. Vigye be írástakat Beszterczére kompaktorhoz.

— Nem a kompaktor csinálja azt kérem alásan, hanem a nyomdász.

— Secko jedno (mindegy az). Pinz beszél, kutya ugatja. Itt van a pinz.

Megörült a tanító, majd hogy a bőréből nem ugrott ki a nagy holdogságtól, hanem volt még egy nagy baj.

— Ha megtudják, hogy én irtam a munkát, bajba keveredem. A pánszláv papok ki-marnak a kenyereimből.

— Hat ne írja ra nevit, punktum.

A király személye körüli miniszter. A fölkivatalos „B. T.” mindazokat a híreket, amelyek az ő felsége személye körüli miniszter állásának betöltésével foglalkoznak, alaptalan koholmányoknak jelentik ki. A kormány — mint ezt mi már régebben jelentettük — ez állás betöltése iránt senkivel sem tárgyalt és eszerint a báró Apor államtitkár karlsbadi tartózkodására alapított híresztelések is kőszá mesék. Mérvadó körökben e személyi kérdések elintézését egyáltalában nem tartják sürgősenek.

A hitelszövetkezeti törvény. A képviselőház igazságügyi bizottsága Fabiny Teofil elnöklése alatt tartott mai ülésében folytatta a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Groisz Gusztáv, Samuel Lázár, Fest Lajos, Veszter Imre és Erdély Sándor miniszter felszólalása után a bizottság a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta. Majd a részletes tárgyalásra tért át és megvitatta a javaslat 1—7 szakaszait. A tárgyalás folytatása holnap délután 5 órakor lesz.

A kongrua.

(Az országgyűlésből.)

A vitát most már a néppárt viszi, csak elvélve szól bele egy-egy függetlenségi vagy szász képviselő. Az érdeklődés ilyenformán a zérus alá süllyedt.

Molnár apát, továbbá főtisztelendő Páder Rezső és Kálmán Károly: ezek voltak a néppárti szónokai s aránylag még legmulatságosabb a sóskuti plébános volt köztük. Kálmán Károly ugyanis nagyon szépen éneklé el az ő értelmében mondokáját s ez az ének tetszika tisztelt hallgatóságnak. A másik két pap unalmas volt s ez sohasem tetszhetik. Valamivel több figyelem kísérte a függetlenségi Marjay és Lakatos felszólalásait, míg az utolsó szónok: a szász Trauschenfels nem a beszédével keltett feltűnést, mint inkább azzal a határozott ellenzéki tónussal, amely a községek megmagyarosítása óta mindjobban kidomborodik a szász urak magatartásából.

Az ülés végén a kereskedelmi miniszter felelt Olay Lajosnak egy régi interpellációjára.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső tíz óra után nyitja meg az ülést és jelenti, hogy Molnár apát napirend előtt kíván szólani.

Molnár János személyes kérdésben felelt Pulszky Ágostonnak s azt igazolja, hogy ő a hácskai nemzetiségi újság kauczióját hazafiságból vonta vissza, nem anyagi okból.

Következik a napirend.

— De kutatni fogják, hogy ki tette és rájönnek. A hatalom mindenre rájön. Tetszik tudni mennyi a spiczi.

— Hat írja ra nevetem, enyimet, punktum — igazítá el hősieis elhatározással. — Ja sznye bojim (Én nem félek).

— Hát ez bizony jó lesz.

Az öregnek bizonyára nem volt olympusi szomszaga a szerzői babérokra. Nem vágyott ő már semmire a világon. Valaha, fiatal korában, mikor még magyar világ volt, benne is mozgott a hiúság gilisztája, szeretett volna megyei esküdt lenni, de azzal az indokolással, hogy a Péter már mégis tulságosan asinus a megyei hivatalhoz, megbuktatták a restauráczió. Nagy seb volt ez a szívén s sokáig fájt, de aztán mégis csak behegedt, mert nem volt ő még se olyan nagy számár, hogy be ne látta volna milyen számár.

A munka tehát megjelent a Szliniczky neve alatt és némi feltűnést keltett, beszéltek róla a hazafias protestáns körökben. Szük világ volt még akkor a magyar világ, minden kis mozdulat eseményeklátszott. Mint ahogy a lábadozó betegnél mindent megfigyelnek: ma jobb az étvágya, kisebbek a patkói a szemé alatt, fényesebb a szemé, üdebb a pupillája, erősebb a hangja, vigabb a nézése.

Csakugyan, lábadozott a nagy beteg és egy szép napon helyreállott; kineverték a magyar kormányt. S báró Eötvös József a kultuszminiszter elkezdte megalakítani a miniszteriumát. Nehéz volt ez a semmiből. Nem volt meg a mostani materiale. Ezer pályázó minden helyre. Az emberanyag most se jó, de már nem szerény. Akkor is voltak hiu emberek, de

A lelkesülésk.

Páder Rezső Csáky Albinnak felelve azt mondja, hogy más az, ha királyaink az egyháznak annak fejében adtak segélyt, hogy kötelesek részt venni a honvédelemben, más, amit most akarnak tenni, mikor a segély fejében belenyulnak az autonómiába és az egyház fegyelmi jogába. A segélyezésnek ez a módja megsérti a papság függetlenségét. Tisza Kálmán pedig ne gunyolódjék azon, hogy a néppárt a protestánsok autonómiáját is védi, mert ez csak elvi álláspontjából folyik. Nem fogadja el a javaslatot s csatlakozik gróf Zichy János határozati javaslatához.

Marjay Péter a protestáns papság erényeit és küzdelmeit ecseteli. Még a gazdag tiszántúli református kerületben is nagyon sok község van, melynek papja kétszáz forint fizetést sem kap. Ama nagy hivatás és felelősség mellett, mely a papot terheli, nem nagy segítség az a hatszáz forint minimum. Ez csak olyan, mint mikor a szilvatermő vidéken a papot szilvával fizetvén, az ő részét így állapították meg: Ami két koppintás, egy rázintás után lehull, az a papé! A miniszter is az állam nagy szilvafájáról csak ilyen két koppintásos, egy rázintásos segélyt ad. (Tetszés a szélsőbaloldalon.) Rossz néven vették a Polónyi harangról szóló adomáját. Pedig ő is adomát akar elmondani. Egy uri házhoz belért három diák és ebédet fogtak. Sárgarépát tálaltak föl. A háziak szerették volna tudni, mi a diákok vallása s hogy ezt kitudják, a házigazda ezt kérdezte tőlük: Szeretitek-e a sárgarépát? Az egyik ezt felelte: Nem szeretem, de megesezem. (No, ez katolikus, anyjuk! sugta a gazda.) Szeretem is, nem is! felelt a második. (Bizonyos, hogy luteránus! intett a gazda.) A harmadik mérgezen ezt felelte: Egye meg, aki főzte, nem kell se festemnek, se lelkennek. (Ez az igazi kálmánista! kiáltott a gazda.) Hát így ő, a szóló is, mint igaz kálmánista, azt mondja a törvényjavaslatra: Egye meg, aki főzte, nem kell se testének, se lelkenek. (Derültség, helyeslés balról.) De bár a törvényjavaslat nem kell neki, abban a reményben, hogy a módosításoknál izletesebb teszik, hozzájárul Győry és Kiss Albert határozati javaslatához. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Lakatos Miklós kijelenti, hogy bár ő is református, a törvényjavaslatot nem fogadja el. Ez a törvényjavaslat vajaskenyér és borralval azoknak, akik az egyházpolitikai törvényjavaslatok mellett állást foglaltak. (Mozgás a szélsőbalon.) Mézes madzag ez a javaslat, melynek végén ott a hurok, de azt csak a választások idején fogják a papok megtudni. Ha pedig Tisza csufolja gróf Zichy Jánost azért, mert a protestáns autonómiát védi, hát ő azt megköszöni neki. (Éljenzés a néppárton.) Ez emlékeztet arra, mikor az elnyomatás korában katolikus férfiak siettek a protestáns egyház védelmére. (Zajos éljenzés a néppárton.) Ha a katolikusok autonómiáját fogja megtámadni a kormány, ő is

micsoda szerény lélek lakott ezekben. Senkise jött kinálkozni. Fütől-fától tudakozódott Eötvös, hogy nem tudna-e erre vagy arra az állásra egy embert.

Az akkori képviselők vállat vontak. Hogy honnan a pokolból tudnának ők ilyenfajtaju emberekről? Nem káptalanok ők.

Azonfelül más tekinteteket is figyelembe kellett vennie Eötvösnek. Hogy tudnülük egy református és egy luteránus miniszteri tanácsos is szükséges.

A református meg is volt, de luteránus nem akadt. Zavarban volt. Nem volt más utmutatása ebben, csak az irodalmi mult. Ez az egy. Magyarország minden embere ismeretlen volt, aki még nem irt semmit. Csak az írott betük éltek és jártak. Maguk az egyének ültek a homályban a hamun.

Ilyen szituációban akadt a kezébe a Szliniczky könyve a pátens ellen. Nini, egy hazafias könyv! Hoho, fogjuk nyakon. Hoho, megvan a kívánt miniszteri tanácsos. Mintegy praedestinálva van erre az állásra.

Tudakozódott Szliniczky után. Sem soka tudtak róla.

Azt tudták, hogy hirtokos ebben meg abban a kis tót faluban, és hogy még él, de az se bizonyos. Mindegy, meg kell próbálni, hátha él még s sürgőnyzött a főispánnak, hogy él-e még Szliniczky Péter. A főispán visszastürgőnyzta:

— Igenis él.

Eötvös erre egyenesen a nagy hazafinak sürgőnyzött, hogy miniszteri tanácsossá terjeszti fel a királynak, vállalja-e?

ott fog küzdeni a néppárt mellett. (Éljenzés a néppárt.) Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Öt perc szünet.

Kálmán Károly azt kívánja, hogy úgy vesszen el nyomorultan a mai liberálisizmus, mint Néró, az ő mintaképe. (Derűtség.) **Bánffy** azt akarja, hogy mint Néró, mint XIV. Lajos, mint Robespierre, ő is elmondhassa magáról: Az állam én vagyok. De **Bánffy** istenségét nem fogadják el a magyarok. (Derűtség.) Ezer év óta szabadelkü volt a haza és harmincz év óta rabszolga lelkű. De vigyázzanak, jöhet idő, mikor engedelmessédni bűn, ellenszégülni kötelesség. Kevés az a nyolczszáz korona, hogy eladjuk érte Szent István koronáját. Kijelenti, hogy az a liberálisizmus az országban, mint a filloxera a szőlőn: tehát széngáz kell ennek a liberálisizmusnak. (Derűtség.) A törvényjavaslatot elfogadja és ezzel végzi szavait: Éljen a keresztény Magyarország s vesszen el, mielőtt 31-ik évét betölténé, a liberális zsarnokság!

Trauschentfels Emil szász képviselő kéri a Házat, ne vegye nagyzási viszketegnek, hogy akkor, mikor a szász nép egyháza autonómiáját veszélyeztetve látja, nem fogad el segílyt. Ezért nem kért a középiskoláknak juttatott százezerekből sem. A szász egyház igen is külön egyház, önálló egyház és nem csak egyházkerület, mint ahogy **Pulszky** állítja. Az négyszáz év óta. Nemcsak a történelmi fejlődés, de az 1868-iki unio-törvény is elismerte az erdélyi egyház önállóságát. Az erdélyi magyar evangélikus egyházak kezdettől fogva részei voltak az erdélyi ágostai evangélikus egyháznak, de abból kiváltak. És nem a magyar nyelv okozta kiválásukat, hiszen most is vannak annak az egyháznak kötelekében magyar egyházközösségek, hanem az izgatás. Ami pedig a címzet illeti, az erdélyi egyház 1892 óta az erdélyrészi ágostai evangélikus egyház címzet viseli és nem egyebet: tehát nem a Landes-kirchre nevezet, ahogy **Pulszky** állítja. Meltzi azt, hogy szász földnek tekintik a szászok a királyföldet, csak abban az értelemben gondolta, mint ahogy a földbirtokos magáénak tekinti azt a földet, melyért sokat fáradt. Ezt nevezi **Pulszky** nagyzásnak. A szász büszkén vallja, hogy ő 1861-ben Deák lábainál ült és résztvevett az átalakító küzdelmekben. Ne gunyolódjanak hát, hogy pártja benn volt a szabadelvű pártban, mely a Deák-párt utódjának vallja magát.

Olay Lajos: Megint visszamernek, amint kapnak valamit.

Trauschentfels Emil: Tessék bizonyítani, hogy kaptunk valaha valamit

Olay Lajos: A mult tanuskodik.

Trauschentfels Emil: Rajtam nem látszik meg az a sok kapás. **Pulszky** azzal is fenyegette a szászokat, hogy elveszik többségüket, ha nem tartanak a hatalommal. Büszkén mutat a szász választásokra, melyeket sohasem szenvedett be fufang és erőszak. A törvényjavaslatot nem fogadja el, csatlakozik Meltzi határozati javaslatához.

Az elnök a vitát holnapra halasztja.

Két nap mulva visszajött a sürgöny:

— Vállalok.

Ezzel aztán rendben volt a dolog, a király kinevezte **Szliniczkyt** s **Szliniczky** felhuzczokodott méltóságos urnak Budára.

Eötvös majdnem kövé meredt ijedtében, mikor először jelentkezőn nála, tekintettel a köszvényes lábára, botosban beállított és bemutatja magát.

— Én vagyok a **Szliniczky Péter**, jöttem kegyelmes urnak tiszteletemet megcsinálni.

— Ön volna a miniszteri tanácsos?

— No persze. Hát mi abban van?

— Csudálkozom, hogy ön írta azt a könyvet.

— Miféle könyvet? — riadt fel **Szliniczky Péter**. Én semmit se nem írtam. Én nem szoktam írni.

— Hát ki írta a pátens elleni könyvet? **Szliniczky** ravaszul mosolygott.

— Hát a mienk tanító. Én fizettem. Ő írta. Csináltuk a dolgot mutyi. Az mindegy. Hazafiság az is, ez is.

Szegény **Eötvös** csóválta a fejét és restelte a dolgot nagyon. Sokat is szekirozta aztán az öreg **Deák** ezzel az esettel, de nem lehetett rajta segíteni. **Szliniczky** (persze más nevet viselt) miniszteri tanácsos maradt holtáig. Segíteni csak egyben lehetett és ezt nem mulasztotta el **Eötvös**, hogy tudniillik a könyv íróját, a szegény tanítót is kiragadta később a homályból és ma egyik legjobb tanfelügyelője az országnak.

A villamos vasutak.

Az ülés végén a kereskedelmi miniszter válaszolt **Olay** interpellációjára.

Baró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter **Olay** Lajosnak a közuti villamos vasut átszálló jegyeivel üzött visszavétel dolgában tett interpellációjára felel. A vizsgálat kiderítette, hogy a vasutársaság utasításai és rendeletei megfeleltek a szabályoknak s így nem lát alapot arra, hogy az interpelláló oly megbélyező nyilatkozatot tegyen, mint amilyent tett, azt mondván, hogy a társaság maga bocsátotta ki a visszavételt okozó utasítást. Ha az átszálló jegyekkel történt baj, az vagy egyes kalauzok részéről történhetett, vagy pedig azért, hogy a közönség nem vigyáz eléggé. De ha a kalauz hibáz, keresse **Olay** az orvoslást az igazgatóságnál, ne a képviselőházban.

Olay Lajos: Ha a miniszternek közömbös is a szegény emberek baja, neki nem az. Ő naponta látja, mint szedik rá a szegény embereket azzal, hogy kétféle tíz krajczáros jegyet adnak ki: egyenes utra szelést és átszállót. Ez komoly dolog, a miniszter felelete pedig nem komoly, hát a választ tudomásul nem veszi. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Baró Dániel Ernő ismétli, hogy a társaság nem bocsájtozott ki szabálytalan rendeletet s ezért kéri a választ tudomásul vételét.

A Ház többsége a választ tudomásul veszi.

KÜLFÖLD.

Az osztrák képviselőházból. A Reichsrath tárgyalásai minden várakozás ellenére nagyobb viharok nélkül folynak. A tanácskozás iránt különben nem nagy az érdeklődés, sőt oly kevesen voltak jelen a mai ülésen, hogy azt a részvétlenség miatt már fél kettőkor berekesztették.

Az ülés megnyitása után **Guttenberg** vasuti miniszter válaszolt több interpellációra.

A napirendhez, a gróf **Badeni** exminiszterelnök vád alá helyezésére vonatkozó indítványhoz elsőnek **Wolf** szólalt föl, aki azt mondja, hogy azoknak, akik a parlament ellen elkövetett erőszakoskodásokban bűnösök, le kellene tenniük mandátumukat. Hevesen megtámadja **Coudenhove** csehországi helytartót és a csehországi papság eljárását kritizálja.

Javorszky azért szólalt fel, hogy hallgatásukat arra ne magyarazzák, mintha bármilyen tekintetben is bűnösnek éreznék magukat. Ezután a baloldal folytonos zajongása közben visszautasítja a lengyelek ellen intézett támadásokat. Kijelenti a lengyel klub nevében, hogy melegen óhajtják a viszály oly megoldását, amely kielégítse Csehország mindkét néptörzsének jogos szükségleteit. Ezután a **Lex-Falkenhayn** létrejöttét fejtegeti, a mely elkerülhetetlen védelmi eszköz volt. Kijelenti pártjavei nevében, hogy a vád alá helyezés ellen fognak szavazni. (Viharos tetszés és taps a jobboldalon, nagy felháborodás balról. Hosszantartó nagy nyugtalanság.)

Néhány ellenzéki szónok felszólalása után **Schönerer** indítványára, a Ház részvétlensége miatt, az elnök az ülést berekesztette.

A legközelebbi ülés kedden lesz.

A miniszterek vád alá helyezésére vonatkozó indítványokat a képviselőház valószínűleg szerdáiig elintézi. A kormány további nyilatkozataitól és magatartásától függ majd, hogy az ellenzéki német pártok közreműködnek-e majd a nyelvbizottság munkálataiban. Bécsi tudósítónk értesülése szerint felette kétséges, hogy a német képviselők belépnek-e a nyelvbizottságba.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Az ellenségeskedések Spanyolország és Amerika között megkezdődtek; az első ágyulövés eldőrlt. Az Unio repülő flottája, mely **Winfield Scott Schley** parancsnoksága alatt áll, rendeletet kapott, hogy **Hampton Road**-ból kihajózzon. Azt hiszik, hogy **Schley** flyings squadronja egyesülni fog a **Kay Vest** főflottával, s már holnap megkezdheti az operációt Kuba szigete ellen.

Együttal Washingtonból jelentik, hogy a szenátus az önkéntes-bílt elfogadta s hogy **Mac Kinley** százezer embert szándékozik be-

hívni. Hogy vajjon ez a százezer ember ebben a háboruban fog-e már szerepelni, az legalább is kérdéses.

Az utolsó leheletig.

Sagasta miniszterelnök állását a regenskirályné rendelkezésére bocsátotta, azzal a megokolással, hogy kérje ki a királyné az összes politikai tényezők tanácsát az ország jelenlegi exponált helyzetében s akiben leginkább megbizik, arra ruhazza az ügyek vezetését. A királyné ma délelőtt több politikai személyiséggel, közöttük **Weyler** tábornokkal is, értekezett.

Azt hiszik, hogy a regenskirályné ma este ki fogja fejezni bizalmát **Sagasta** miniszterelnöknek. **Sagasta** minden lehetőt meg fog tenni, hogy valamennyi jelenlegi miniszter megtartsa tárczáját, tekintet nélkül a közöttük felmerült nézeteltérésre. Lehetséges, hogy valamennyi miniszter engedni fog **Sagasta** kívánásának.

A szenátus elnöke, **Martinez Campos** tábornagy is, azt tanácsolta a királynénak, hogy hagyja meg a vezetést továbbra is a liberális párt kezében, melyet most, mikor a haza veszélyben forog, minden párt közös erővel támogat. Sőt a szenátusban **Fernando Gonzalez** republikánus vezér direkté felajánlotta támogatását a kormánynak. A képviselőház folyosóin egyhangulag az a felfogás hogy a háborút az Unio ellen a z utolsó leheletig kell folytatni.

Tüntetés Madridban.

Tegnap este 8 órakor Madridban az „Equitable” amerikai biztosító társaság palotája előtt óriási tüntetés volt. Azt kívánták, hogy az Unio lobogóját vonják be s a spanyol lobogót tüzzék ki. Mikor ez megtörtént, a nép frenetikus tetszészajban tört ki.

A biztosító társaság czimtabláját levették s egyuttal tudatták a néppel, hogy az épület a biztosítottak számára mint zálog fog szolgálni. A tüntetők ezután a katonai klub elé vonultak, ahol nagy ovációkat rendeztek. Ma az összes amerikai czimtablákat eltávolítják. Barátságos tüntetések voltak a francia követség előtt is, miközben a hatezer főből álló néptömeg zajosan kiáltozta:

— Éljen Spanyolország! Le a yankeekkel!

Woodford elvonulása.

Woodford elvonulása minden zavar nélkül történt meg. A nagy néptömeg csendesen viselkedett s az amerikai követ barátságosan elbucszott **Aguilera**-tól, Madrid kormányzójától. Mikor a vonat már elrobogott, **Aguilera** könyves szemekkel a közönség felé fordult, levette kalapját és így szólt a néphez:

— Uraim! A madridiak úgy viselték magukat, mint ahogy ez egy civilizált néphez illik. Most azonban, hogy magunk közt vagyunk s nem bántunk meg vele senkit, kiáltsuk:

— Viva la Espana!

Erre viharos éljenzés támadt, s a tömeg nyugodtan szétszort.

A „Berliner Tageblatt” értesülése szerint **Woodford** személyes sértésnek tekinti azt, hogy nem engedték meg neki a bucsukihallgatást a királynénál, nemkülönben azt is, hogy **Sagasta** kérése nélkül elküldte neki az utlevelét. Ő mindent elkövetett, hogy az ügy békésen elintéztessék, és **Sagasta** mégis azt hiszi, hogy neki is része van abban, hogy a háború kitört.

Gullon, a spanyol külügyminiszter **Woodford**-nak, az Unio követének utlevelét a következő levéllel küldötte meg:

Mint hogy az Egyesült-Államok elnöke a két kamarának a határozatát, amely **Kubában**, a spanyol tartományban az azonnal való fegyveres beavatkozást mondja ki, helybenhagyta s minthogy ez a beavatkozás egyértelmű a hadfuzenettel, a két állam között való összeköttetés megszakadt és a spanyol kormány újabb értesítéseket és jegyzékeket az Unio kormányától nem fogad el. Ebből az okból kifolyólag **Bernabé** spanyol követ Washingtonból már elutazott. További magatartását **Exzellenzciádnak** saját belátására bízom.

Gallon.

Mac Kinley tegnap, ahogy **Woodford** táviratát megkapta, azonnal minisztertanácsot hi-

vott össze, amelyben megállapították, hogy Sagasta eljárása okozta a tényleges hadiállapotot. Közben Mac Kinley nagy izgatottsággal nyilatkozott Sagasta eljárásáról, hogy visszaküldte Woodford utlevelét, még mielőtt az ultimátumot hivatalosan átvetta volna. Ezzel Mac Kinley, úgy látszik, azt akarta dokumentálni, hogy Spanyolország kezdte el a háborút s nem Amerika, amit különben Mac Kinleynak nem fog elhinni senki.

Mac Kinley ultimátuma.

Az Unió elnökének távirata, melyet Woodford követhet intézett, így hangzik:

Elküldetett önnek az a határozat, melyet az Egyesült-Államok kongresszusa Kuba szigetének paczifikációjára vonatkozólag 19-dikén hozott. Ennek megfelelően utasítom önt, hogy közölje haladéktalanul a spanyol kormánnyal ezt a határozatot és követelje, hogy Spanyolország mondjon le Kuba szigetén való uralmáról és rendelje vissza hadierejét úgy Kubáról, mint a kubai vizekről. Mikor az Egyesült-Államok ezt a lépést megteszik, távol állnak attól a szándéktól, hogy Kuba szigete fölött uralmat vagy felügyeletet akarnának gyakorolni, kivéve a paczifikáció célját, s kijelentik, hogy mielőtt a paczifikáció be van fejezve, úgy a sziget fölött való uralkodást átengedik annak a szabad és független kormánynak, melyet a sziget lakossága felállítani jónak lát. Ha szombatig, azaz ez év április 23-áig, kormányunk teljes és megnyugtató feleletet és határozatot erre a követelésünkre nem kap, amelylyel Kuba békeje nem biztosítható, úgy az elnök felhasználja mindazt a hatalmat, amelyet ez a határozat ráruház, még pedig oly mértékben, amely szükségesnek mutatkozik arra, hogy ennek a határozatnak érvényt szerezzen.

A helyzet Havannában.

Blanco tábornok kiáltványt bocsátott ki Kuba lakosságához, amelyben felszólítja, hogy minden támadást fegyverrel utasítson vissza. Blanco tábornok kiáltványa következtében nagy sokaság gyűlt össze a palota előtt. Blanco tábornokhoz küldöttség ment és kijelentette, hogy a nép kész minden támadást visszaverni. Blanco az erkélyről mondott köszönetet, biztosította a népet, hogy győzelemre fogja őket vezérelni és lelkekre kötötte, hogy inkább ontsák ki utolsó csepp véréket, sem hogy megengedjék azt, hogy idegen tegye be a lábát a Spanyolország által fölfedezett földre. A néptömeg Spanyolország, a király, a hadsereg és a haditengerészet éltetésével felelt. A házak föl vannak diszítve. Kivilágításra készülnek.

Madrid, április 22.

A Fabra-ügynökségnek jelentik Havannából: Blanco tábornagy fő kormányzó palotája előtt a lakosság impozáns tüntetést rendezett. Blanco tábornagy hazafias beszédét tartott, amelyben azt mondta, hogy a béke már biztosítva volt, mikor a perfid yankeek új bonyodalmakat támasztottak és megakadályozták a fölkelők meghódolását. A tábornagy beszédét így végezte:

— Megesküdtök-e, hogy kiontjátok utolsó csöpp véreket is hazátok becsületének megvédésére?

A sokaság lelkesült igennel felelt.

— Morro vára előtt áll a yankeek hajóhada. Ezen a váron a spanyol lobogó leng. Megengeditek-e, hogy ezt a lobogót, a mi lobogónkat bemocskolják?

— Nem! Nem! — kiáltotta a tömeg.

— Akkor fegyverre, spanyolok! — kiáltotta Blanco. — Esküszöm, hogy nem hagyom el élve Havannát, ha csak győztesen nem!

Itt azt hiszik, hogy az amerikaiak nem mernek majd a spanyol ágyuk lőtávolába közeledni.

Dolz miniszter és Gibergera autonomista, akik elutaztak, hogy a fölkelőkkel tárgyaljanak, visszaérkeztek ide.

Az Unió akciója.

Az Unió mindkét kamarája elfogadott egy javaslatot, mely felhatalmazza az elnököt, hogy szükség esetén megtiltsa a lisztnek s más egyéb, a háboruban szükséges anyagnak kivitelét.

Kis híja, hogy a washingtoni fehér háiban nagy katasztrófa nem történt. Mac Kinley ezimére tegnap egy postacsomag érkezett, melyet, minthogy szerfelett gyanus külseje volt, óvatosságból vízbe mártottak. Mikor a csomagot kibontották, egy pokolgépet találtak benne.

Sempton kapitány, a Kay Westi hajóraj parancsnoka, azt a rendeletet kapta, hogy a kubai kikötőket vegye ostromzár alá, ami annyit jelent, hogy minden egyes spanyol hajót, amely keresztül akarná törni a blokádot, semmisítsen meg. Amint az ostromzár tényleg keresztülvitte, jelentést kell róla tennie Washingtonba. Ekkor a kormány erre vonatkozó nyilatkozatot fog közzétenni, amelynek szövege már meg van állapítva. (N. Fr. Pr.)

A Kuba blokádját keresztülvivő kay-westi hajóraj a „Jowa” és „Indiana” páncélos toronyhajókból, három monitorból, négy czirkálóból, hét ágyunaszádból és hat torpedónaszádból áll. Havanna megtámadtatása esetén nagyon erős ellentállásra számítanak. A kikötő bejáratánál 70 ágyuból álló hatalmas üteg van elhelyezve. A havannai erődítmények, bár már öregek, ágyukkal kitűnően vannak felszerelve.

Mac Kinley humanitásból ellenszeggül a tengerészeti vezetéség ama kívánságának, hogy Havannát bombáztassa. Az elnök nem akarja megengedni, hogy Amerika csak egy lövést is tegyen addig, míg Spanyolország a háborút el nem kezdi. Komoly akcióra egy hónap előtt gondolni sem lehet és még akkor sem lesz a háború valami nagystilű. Amerikának kevés és képzetlen a katonasága. A délvideken vagy 12.000 ember védi a partokat. Sehol sem tettek még készüléket a csapatok szállítására.

Hire jár, hogy negerekből álló csapatokat fognak a kubai felkelők erősítésére küldeni. Egy-egy ilyen csapat 250 emberből fog állni; összesen pedig csak hatot szándékoznak küldeni.

A „Texas” gőzös állítólag már el is indult a „Vörös kereszt” lobogója alatt Key Westből Kuba felé. A hajón 1000 tonna élelmiszer van. Sok orvos és ápolónő elmegy hajón a felkelők segítségére. Az utóbbiak közt van állítólag Miss Rolly gazdag angol kisasszony is.

A gőzös Havannában már az ostromzár oltalma alatt kötne ki.

A repülő hajóraj Hamptonban marad.

Holnap állítólag már a Philippi-szigeteket is blokkrozzák.

New-Orleansban tegnap olyan eset történt, amelyből arra lehet következtetni, hogy a háború tényleg már kitört.

A kikötői hatóság, a „Catalonia” nevű spanyol gőzösről ezer öszvért kobzott el a spanyol konzul tiltakozása ellenére azon a címen, hogy az „contrebande”. A rakományt Kubára kellett volna szállítani.

Berlini katonai körök kizártak tekintik azt, hogy az Egyesült-Államok amugy hírtelemben kikössenek a kubai kikötőkben. Amerikának fölénye kétségtelen, legalább ami hajói és felszerelése mennyiségét illeti.

A „Nordd. Allg. Ztg.” katonai levelezője szerint Spanyolországra nézve nem volna kívánatos, hogy Amerika a hajóhadát előbb támadja, mint amíg az a Kuba közelében levő hajóival nem egyesült. A háboruban a legnagyobb fontossága lesz annak, vajon a torpedónaszádok elégséges szénkészlettel lesznek-e ellátva. Amerikára nézve egyetlen helyes ut egyelőre Kuba blokádjá, Spanyolországra pedig legfontosabb, hogy hajóhadának különböző részeit egyesítse.

Key-West, április 22.

A hadihajók a parancsnoki hajó köré csoportosulnak. Két hajó most indul el a kikötőből. Azt hiszik, hogy a hajóhad ma reggel eltávozik innen.

Key-West, április 22.

A hajóhad ma reggel 5 óra 45 perczkor elindult.

Az amerikai haderő hiányai.

A washingtoni hivatalos értesítéseket tartózkodással kell fogadni. Szakértő katonai körökben azt hiszik, hogy nagy meglepetést fog okozni a spanyol tengeri haderő, melynek állományáról, kivéve a spanyol hadvezetőséget, senkinek sincsenek pozitív értesülései. Jogosult azonban az a föltevés, hogy az amerikai flotta úgy a sziget blokádlánál, mint a bombázásnál és a kikötési kísérleteknél sokkal nagyobb ellenállásra fog találni, mintsem egyelőre gondolnák. Az amerikai haderő fegyelem és képzettség dolgában rendkívül hiányos.

Az okkupáló hadtest még a szervezés stádiumában van, s egyáltalában konstatalják a koncentráció nagy lassúságát. Ennek ellenében a spanyolok 28 ezer főből álló rendszeres katonaságot és 15 ezer főből álló begyakorolt önkéntest koncentráltak a kubai partokon.

Az angol-amerikai szövetség.

A „Kölnische Zeitung”-nak jelentik Londontól:

Az alsóház folyosóin egyébről sem beszélnek, mint Angliának szövetségéről az Egyesült-Államokkal. Több képviselő azt mondta, hogy a szövetség már bevezetett tény. Anglia támogatásáért Amerika kiválóan előnyös tarifát kínál ellenszolgáltatás gyanánt. Az összes angol lapok amerikai barát cikkeket közölnek. (N. Fr. Pr.)

Egy hajó legendája.

London, április 22.

Ma délután utcahosszat kiabáltak itt a rikkancsok, hogy „amerikai hadihajót levegőbe röpítettek.” Természetesen mindenki a legnagyobb izgatottsággal olvasta az újságok különkiadását, amelyek nagy körülményességgel irták le a „San Francisco” amerikai hajó felrobbanását. Még a délután folyamán kérdést intéztek Cadixba, vajon igaz-e az a híresztelés, hogy a „San Francisco”, amely Halifaxból Key West felé ment, kazánrobbanás következtében levegőbe repült. A hírt egyelőre nem erősítették meg. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy háború még nem volt. Newyorkból érkező táviratok ugyan lehetségesnek tüntetik fel azt, hogy még ma kitör az ellenségeskedés, de csak arra az esetre, hogy ha az amerikai hadihajók Kuba felé közelednek. (N. Fr. Pr.)

Az első lövés.

London, április 22.

A Reuter-ügynökség jelenti Key-Westből: A „Buenaventura” spanyol kereskedelmi hajót, amely fával megrakottan utban volt Texas felé, a „Nashville” amerikai czirkáló hajó Key-West közelében elfogta. A czirkáló hajó egy ágyulövést tett, mire a kereskedelmi hajó bevonta lobogóját.

Key-West, április 22.

A „Nashville” amerikai czirkálóhajó ma délután az itteni kikötőbe vontatta a „Buenaventura” spanyol kereskedelmi hajót. A város lakossága körében ennek a híre nagy lelkesedést keltett, abban hagyták a munkát és a kikötőbe sereglettek, hogy megnézzék az elfogott hajót. A „Nashville” előbb vak lövést tett, de a „Buenaventura” erre ügyet sem vetett, mire a „Nashville” egy hatfontos ágyúval lőtt a spanyol hajóra. Erre a hajó népe, számszerint 20 ember, megadta magát.

Buenos-Ayres, április 22.

A „Temerario” spanyol ágyunaszád ma innen eltávozott. Azt hiszik, hogy meg fogja támadni az „Oregon” és „Marrietta” amerikai hadihajókat, amelyek hétfőn Valparaisóból Montevideóba indultak.

Az új Zola-pör.

Az Esterházy fölött itélkezett haditörvényszék összes tagjai a napokban véglegesen abban állapodtak meg, hogy a május 23-iki Zola-pörben mint magánvádlók fognak szerepelni és Ployer, de Las Cases és Ambéstin ügyvédekéket bírták meg képviselőjükkel. A panaszosok ügyvédei huszonkilencz tanut jelentettek be, akiknek kihallgatására a tárgyalás folyamán esetleg szükség lesz. Az alább következő tanuk jegyzékét már kézbeadták is az államtitkárnak és Zolának:

Boisdeffre tábornok, a vezérkar főnöke, Gonse tábornok, a vezérkar másodfőnöke, Pellieux tábornok, ki az Esterházy-pörben a vizsgálat vezetésével volt megbízva, Ducassé tüzérnagy Henry ezredes, Lauth őrnagy, Grébelin, a hadügyminisztérium levéltárnoka, Junk és Valdent kapitányok, Bergouignan alezredes, Allard őrnagy, Boone tüzérkapitány, Belhomme, Varinard és Couard, az Esterházy-pör írásszakértői, Deprey ezredes, Boullenger, de Póuy-Draguin, Panzeni, Duflos, Grenier, Marchand kapitányok, Panzac hadnagy, Peyroll tábornok, Mátty őrnagy, Guérin alezredes, Remizol és Anthome kapitányok. Mindezeket a tanukat csak elővigyázatból nevezték meg és csak az esetben kéri majd kihallgatásukat, ha a Zola és Perreux ellen indított pörben a vádlottak túllépik azokat a határokat, amelyeket a vád megszabott nekik.

A törvényszéki palotában biztosra veszik, hogy Périvier, a párisi felebbezési törvényszék első elnöke, a Zola-pör vezetését végleg elfogadja. A hivatalos vádat Bertrand főügyész fogja képviselni.

Az „Aurore” mai számában hosszabb cikkben ismerteti, hogy mi indította Zolát arra, hogy Dreyfust, az Ördögsgiget lakóját a tárgyalásra megidéztetni kéri. Zolának a pör folyamán be kell bizonyítania, hogy cikkének következő helye igazságon alapul:

— Egy katonából álló hadi törvényszéknek elég bátorsága volt egy Esterházyt felsőbb parancsra fölmenteni és az igazságot és jogot arczul útni.

Zola azt állítja, hogy a Dreyfus Mathieux által elárult Esterházy őrnagy a „bordereau” szerzője, amely miatt pedig Dreyfust száműzték az Ördögsgigetre. Ezt Zolának be szabad bizonyítania és hogy ezt megtehesse, szüksége van az állítólagos hazáruló, Dreyfus kihallgatására, már csak azért is, hogy bírát is ő jóhiszeműségéről meggyőzze. A haditörvényszék azt is állította, hogy Esterházy felmentése nem arczulcsapása az igazságnak, mert Dreyfus töredelmes vallomást tett. Erre nézve is szükséges Dreyfus kihallgatása. Az elítélt kapitány azonkívül felelni tartozik, hogy azok a titkos akta-csomók, amelyekről Pellieux tábornok már az első tárgyalás alatt is beszélt s amelyekről május 23-án is beszélni fog, hogy kerültek hozzá, mert hisz ez a legterhelőbb adat, amit ellene fel tudnak hozni.

Szóval az Ördögsgiget lakójának a bíróság előtt meg kell jelennie, hogy tisztáztassa magát a vádak alól, amiket ellene felhoznak.

Hogy egy elítélt és fogságban lévő embert ki lehet hallgatni, az kétségen felül áll, mert hisz elég példa van rá, hogy ezt a közelmúltban is megtették. Így mint tanut kihallgatták a Naquet-pörben a fegyházra elítélt Artont, és a 104 panamista pörben az öt évi börtönrre elítélt Bailhant, a volt királyi építésügyi minisztert. Most nemrégiben is egy régi pör revízióját tartották meg. Pierre Vaux iskolamestert a második császárság korában életfogytiglan tartó bagnora ítélték, de Manau, a semmitűzőség főügyésze, az ítélet megemlékeztetése és az egész sajtó egybehangzó helyeslése mellett Pierre Vaux-t a bagnoból Franciaországba visszahozta.

Labori védőügyvéd környezetében Dreyfus megidéztetésében csak elővigyázati rendszabályt lát. Azt hiszik ugyanis, hogy a május 23-iki tárgyalás sem fogja a Dreyfus-ügyet a napirendről végleg levenni és hogy egy harmadik tárgyalást is fognak ez ügyben tartani. Ezen a harmadik tárgyalásán ki fog tűnni, hogy Dreyfus megidéztetése, aminek ma kevés fontosságát tulajdonítanak, mily nagy horderejű lesz a pör végleges kimenetelére. Prezident akarnak teremteni erre a ma még bizonytalan eventualitásra, hogy aztán joggal mondhasák:

„Mi csak azt tesszük ma, amit már régebben is megtettünk.”

Tisztán ezek az okok befolyásolták Zolát, mikor Dreyfus megidéztetését követelte, előre is tudva, hogy sikertelenül hangzanak el követeléselei.

TÁVIRATOK.

A drezdai ünnep.

Drezda, április 22. A város teljes díszben áll. A német és szász színeket viselő zászlók, lombfüzérek és czimerek díszítik a házakat. Különösen szépen van fölékesítve az az utvonat, amely a pályaudvartól a királyi palotáig visz, valamint az Alter Markt. A kivilágításra minden intézkedés megvan téve. Ma délelőtt ide érkeztek: Tamás genouai herceg, Albrecht württembergi herceg, Lipót hohenzollerni fejedelem, Gusztáv svéd-norvég trónörökös, Ernő Lajos hesseni nagyherceg, Keresztély schleswig-holsteini herceg, Vilmos Ernő szász-weimari örökös nagyherceg, Bernát Henrik szász-weimari herceg, Frigyes Ágost oldenburgi örökös nagyherceg, Alexandrovics Pál orosz nagyherceg, János Albrecht mecklenburg-schwerini herceg, Alfréd szász-koburg-gothai örökös herceg s Ernő szász-altenburgi herceg nejjével. Pál orosz nagyherceg fogadására az első szász testőr-ezred díszszázada volt kirendelve. Luitpold bajor régens-herceg déli 12 órakor érkezett meg kíséretével. Fogadására megjelentek a pályaudvaron: Albert szász király bajor ezredének egyenruhájában, a királyi ház hercegei, az államminiszterek, a tábornoki kar, a törzstisztek és a hatóságok fejei. Díszőrségül a második gránátos-ezred egy százada volt zászlóval és zenekarral kirendelve. Albert király és Luitpold régens-herceg a legszebben üdvözölték egymást s a katonai tisztelgések fogadása után négylovas, nyitott Baumont-fogaton, a gárda-lovasezred egy századától kísérvé, az utcán összegyűlt nagy sokaság lelkesült ovációi közt, a királyi palotába hajtottak. Karolina királyné a régens-herceget a palotában üdvözölte.

Bécs, április 22. A „Wiener Abendpost” megleghangon emlékszik meg a Wettin királyi ház örömmünneperől és uralkodónk részvételéről az ünnepen. A német birodalom fejedelmei — mondja a nevezett lap — Vilmos császár vezetése alatt fognak megjelenni, hogy üdvözöljék a szász királyi trónon ülő jubilánst, aki nemcsak dicsőségkoszorúta hadvezér, hanem bölcs fejedelme a békének is. A szives üdvözlés nemcsak Albert királynak szól, hanem hű életpárjának, a nemes királyi asszonynak: Karolina királynőnek is. Albert király hűségese barátja a mi országunknak, amely majdnem minden évben üdvözölheti őt, mint mindenkor szívvel látott vendéget uralkodónknak. Ausztria népei, akikre nézve ez az esztendő a legszebb örömmünnepek esztendeje, a hála és a tisztelet legigazabb érzésével hódolnak Szászország uralkodójának.

München, április 22. Őfelsége Ferencz József császár és király ma este 9 órakor Drezdába utazott. Lipót bajor herceg és neje, valamint gróf Zichy osztrák magyar követ és neje és a követség tagjai nejeikkel bucsuzásra megjelentek a pályaudvaron.

Keresztély dán herceg esküvője.

Cannes, április 22. Keresztély dán herceg esküvője Alexandrina mecklenburg-schwerini hercegnővel e hónap 26-án lesz. A polgári esketést a cannesi polgármester végzi a Wenden-villában, mire az egyházi esketés a Boulevard du Cannet-en lévő német templomban megy végbe.

A kelet-ázsiai kérdés.

Berlin, április 22. A „Reichsanzeiger” írja: Az angol kormány Vej-Haj-Vejnek külsőben álló birtokba vételére vonatkozólag önként közölte a német kormányval, hogy nem akarja a németek jogait és érdekeit Santung tartományban károsítani, vagy kétségbe vonni, vagy pedig Németország elé a nevezett tartományban nehézségeket gördíteni; de különösen nem szándékszik Vej-Haj-Vejből, vagy a hozzá tartozó területről Santung belsejébe vasutat építeni.

A bolgár fejedelem utazása.

Szófia, április 22. Ferdinánd fejedelem ma este édesanyja, Klementina szász-koburg gothai hercegnő látogatására Bécsbe utazik. A fejedelmet magántitkára, Fürth Márton és egy parancsőrtsist kíséri.

Palinkaadó Szerbiában.

Belgrád, április 22. A pénzügyek rendezésére a szerb kormány külön palinkaadót hoz be.

A pestis.

London, április 22. Az alsóház ülésén Balfour, a kincstár első lordja közölte, hogy az indusoknak, akik brit alattvalók, megtiltották a zarándoklatokat. Mikor hivatalosan közölték, hogy Dsedában a pestis kiütött, akkor a zarándokok már elhagyták a malakkai tengerszorosot. Egyiptomban figyelemztették őket, hogy ha mégis folytatják utjukat, akkor írásban kell kötelezniök magukat, hogy mindaddig nem térnek vissza, míg a pestis teljesen meg nem szűnik.

HIREK.

A ferenczrendiek reformja.

XIII. Leo pápa feltétlenül érvényt akar szerezni annak a rendeletének, amely az összes ferenczrendiek szervezetét reformálni akarja. Megirtuk volt annak idején, hogy a reform óriási visszatetszést kellett a magyarországi ferenczrendiek rendházaiban. A növendékek nagy része elhagyta a rendet s a felszentelt papok közül igen sokan a világi papok sorába léptek. Nem tetszett azonban a reform másutt sem. Maga a rend választott generálisa leköszönt állásáról és helyét a pápa kinevezés útján töltötte be. Az ősszel a rend központi kormánytanácsát is újjáalakították és abba Magyarországból a Kapistránról nevezett ferenczendi tartományfőnököt, a Budán lakó P. Tamás Alajost neveztek ki.

Egyes szerzetesházak formaszzerű ellentállást fejtettek ki és tartományi főnökük útján tiltakoztak a tervezett reformok ellen. Amikor pedig a rend minden egyes kolostorát nyilatkozattételre hívták fel, a tagok egyenkint is a reformok ellen szó-láltak fel.

A római generális most követe útján iparkodik rábírtani a rend tagjait a reformok elfogadására.

P. Flemming Dávid, a rend központi kormányának a tanácsosa e célból már egy hónapja jár Magyarországon és sorra látogatja a francziskánusokat — eddig azonban eredménytelenül. A rend tagjai akarnak ugyan újításokat, de nem az új generális reformjait!

P. Flemming Dávid először a pozsonyi ferenczrendieknél volt és innen Szokolczán át a félvidéki zárdák látogatására indult. Az egyes zárdákban csak rövid ideig időzött.

Róma követét díszes ünnepi fogadtatás illeti meg. A kolostorok egyházi ünnepélyvel, harangzugas között fogadják, a rendtagok a zárdá templomának ajtajában egyházi ruhában várják s az orgona hangjai mellett vonulnak be a templomba, ahonnan a lakosztályába kísérik. Itt a rend tagjai egyenkint kihallgatásra jelentkeznek és a római generális helynöke mindeniktől megkérdezi, hajlandó-e alávetni magát a tervezett reformoknak?

Minden egyes rendtag óhaját kolostoronkint jegyzőkönyvbe veszi, hogy arról Rómában kimerítő jelentést tehessen.

A római követ most a dunántúli zárdákat látogatja. A zárdákban mindig csak az utolsó órákban tudják meg, hogy mikor érkezik oda, mert P. Flemming nem szerzetes tartományonkint látogatja meg a zárdákat, hanem sorra járja azokat, ahogy épen az utvonatába esnek.

Érdekes, hogy eddig csak hat magyarországi ferenczrendi szerzetest tudott rávenni arra, hogy a reformokat elfogadják. Ezek tabát fapapucsban, borotvált fejjel, fehér ruha nélkül járnak ezután és örökös szegénységben élnek. A 104

biek, akik a reform ellen nyilatkoztak, a régi rendszer szerint élhetnek.

Az új növendékek azonban már egészen Róma kívánsága szerint fognak élni. Erről gondoskodik majd Róma. P. Flemming Dávid ugyanis már tudatta a rend előjáróival, hogy a rendbe ezután belépő növendékeket Rómában nevelik és a jövőben csak az ott kiképzett növendékeket szentelik fel Magyarországon.

Emnek a rendelkezésnek pedig nagy a jelentősége. Róma ezzel kétségtelenül ki akarja szorítani a magyar ifjakat ebből a speciális magyar rendből, amelynek tagjait a magyar nép „barát”-jainak nevezte el. Mert kétségtelen, hogy ezután csak igen csekély lesz azoknak a száma, akik a rendbe ilyen szigorú feltételek mellett belépni kívánnának, Rómában tehát majd idegen nemzetek fiait sorozzák be a magyar tartományok növendékei közé. Hogy ezek hogyan töltik be itt hivatásukat Magyarországon, azzal Róma nem törődik. A fődolog az, hogy a magyar zárdák fölösleges jövedelmeit hűségesen Rómába küldözgessék.

A magyarországi ferenczrendiek azonban más reformokat óhajtottak. Azt kívánták volna, hogy az időközben lábra kapott visszaéléseket megszüntessék, hogy a ferenczrendi gvardiánok ne éljenek olyan nagyuri lábon, ne költsenek ezeket dári-dókra, hintókra és fényűzésekre akkor, amidőn a hozzájuk hasonló képzettségű fiatal szerzetesek 13—20 forint évi fizetést kapnak, ezt is csak ruhára. Ezeket a visszaéléseket kellett volna egyszerűen megszüntetni és a rend minden tagja örömmel üdvözölte volna a reformokat.

Azokból a növendékekből pedig, akiket ezután Rómában nevelnek majd „magyar” szerzeteseknek, válhatnak rajongó aszkéták, bigot szerzetesek, de igazi magyar papok, akik a híres Tomoryak és Kapisztránok méltó utódai lehetnének, francziskánus barátok — soha!

Májusi előléptetések.

Bécs, április 22.

A hadsereg rendeleti lapjának mai száma közli a májusi előléptetéseket. Ezek szerint a király kinevezte:

Táborszernagyokká: Merta Manó altábornagyot, a 9-ik hadtest parancsnokát és Josef-stadt parancsnokló tábornokot, és gróf Schulerburg Jánost, a 11-ik hadtest parancsnokát és lembergi parancsnokló tábornokot.

Altábornagyokká a következő vezérőrnagyokat: gróf Wurmbrand-Stuppach Leót, az arciel-testőrség hadnagyát, berzeviczi és kakaslomniczi. Berzeviczy Adámot, lovag Butz Hermant, a gráci Landwehr hadosztályparancsnokát, Czeyda Ferenczet, a lembergi lovas-hadosztály parancsnokát, Schraml Emilt, a szegedi 2. honvédkerület parancsnokát, Palkovich Józsefet, a kolozsvári 6. honvédkerület parancsnokát, Szentgyörgyi Jablanczy Sándort, a magyar királyi honvédelmi miniszterium 16. ügyosztályának az ideiglenes főnökét, Hosp Károlyt, az osztrák honvédelmi miniszterium osztályfőnökét, Kranitz Jánost, a székesfehérvári 5. honvédkerület parancsnokát, báró Krause Viktort, a stanislaui lovas hadosztály parancsnokát, Kirchhammer Sándort, a 2. gyaloghadosztály parancsnokát, lovag Steeb Christiant, a katonai földrajzi intézet igazgatóját, Riegg Ignácot, a cattarói vár és hadi kikötő parancsnokát, báró Steininger Károlyt, a 11. gyaloghadosztály parancsnokát, lovag Steinitz Edét, a przemysli Landwehr hadosztályparancsnokát, Wagner Hugót, insbrucki Landwehr-hadosztályparancsnokot, Thoss Pált, a 27. gyaloghadosztály parancsnokát és Bach Józsefet, a zágrábi horvát-szlavon 7. honvédkerület parancsnokát.

Vezérőrnagyokká a következő ezredeküket: báró Hipssich Arthur gárdakapitány hadnagyot és a drabanttestőrség hősi parancsnokát, Pott Emilt, a 72. gyalogdandár parancsnokát, lovag Albach Gyulát, a budapesti 61. gyalogdandár parancsnokát, weissenbrücki Weiss Károlyt, a 24. lovasbrigád parancsnokát, Stojasavljevics

Milost, a 70. gyalogdandár parancsnokát, Hausner Liborust, a 6. hegyi brigád parancsnokát, De Sommain Ferdinándot, a 12. gyalogdandár parancsnokát, lovag Le Fort Ernót, a 39. gyalogdandár parancsnokát, Czech Jánost, a 66. gyalogdandár parancsnokát, báró Löwenwarthi Weigl Frigyeset, a 47. gyalogdandár parancsnokát, Petrini de Monteferris Frigyeset, Landwehr-dandárparancsnokot Innsbruckban, klugwaldi Klug Zsigmondot, a 94. gyalogdandár parancsnokát, Canisius Viktort, a hadügyminiszterium második ügyosztályának a főnökét, Tomicsics Györgyöt, a 96. gyalogdandár parancsnokát, lovag Meduna Viktort, a 15. gyalogdandár parancsnokát, Liedler Ferdinándot, a 15. hadtest tűzérési igazgatóját, Naswetter Emilt, a vezérkari vasúti hivatal főnökét, Winzor Antalt, a 27. gyalogdandár parancsnokát, Potiorek Oszkárt és lovag Arbter Arthurt, a technikai katonai bizottság első ügyosztályának főnökét.

Május 1-én új előfizetés nyílik az Országos Hirlapra; felkérjük tehát azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a hónap végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Ujonnan belépő előfizetőinknek szívesen megküldjük B. M. CROKER lapunkban most folyó érdekfeszítő regényének

„A MILLIOMOS”-nak

eddig megjelent folytatásait.

Figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy a lapot a fürdő-szezon alatt mindenhol — rendelkezésük szerint — szívesen utánuk küldjük, akárhány-szor változtatják is tartózkodási helyüket. Csak arra kérjük, hogy velünk mindenkor a pontos címüket idejekorán — egyszerű levelezőlapon — közölni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

— Személyi hírek. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és neje május 3-án estélyt adnak. — Gróf Párr császári és királyi lovassági felügyelő ma este Bécsből Budapestre érkezett. A Hungária-szállodában lakik.

— **Badeni katasztrófája.** Bécsi tudósítónk telefonálja: Egyes lengyel lapok azt a hírt hozzák, hogy gróf Badeni volt miniszterelnökön az elmezavar tünetei mutatkoznak. Egyelőre nem erősítik meg e hírt sehonnán. Badeni bécsi barátai egyáltalán nem hisznek abban, hogy ez a hír való legyen, mert Badeni teljesen gondtalan és vidám kedélyű volt mindig.

— **Széchenyi basa balesete.** Gróf Széchenyi Ödön altábornagyot, a török szultán főhadsegédét és a konstantinápolyi tüzoltó hadosztály főparancsnokát nemrégiben súlyos baleset érte. A basa tűzvész alkalmával személyesen is részt vett az oltásban. Egy égő ház összeomlásakor tüzes gerenda esett a lábára, mely erősen megsebesült. Utóbb csontgyuladás állott be, mely a basát hétekig ágyba döntötte. A basa épen e héten épült fel bajából. A szultán Széchenyi basának a „Hamiet Vatanie” nevű érdemrendet adományozta.

— **Egy menedékhely lángokban.** Székesfehérvár lakosságát ma este fél kilenc órakor, mint székesfehérvári tudósítónk jelenti, tüzlárma riasztotta fel. Az aggpolgárok és szegények menedékhelye lángokban állott. A tűz a fűskamra mellett levő felszerben keletkezett és mielőtt még bárki is észrevehette volna, a tüzfával telt fűszin is tüzet fogott és ettől csakhamar az egész épület lángokban állott. Nemsokára megérkeztek a tüzoltók Paulovits Ferenc főparancsnokkal és az aggok megmentéséhez láttak. Az égő házból közel hetven tehetetlen öreg embert hoztak ki a karjukon a tüzoltók, akiket azután a kórházba vitték. A mentés közben egy 83 éves öregasszony, Sinkó Terézia félelmében meghalt. Csak a mentés után fogták a tüzoltók a tűz lokalizálásához, mert oltani már ekkor nem lehetett és az aggok háza leégett. Esti 11 órakor már nem kellett attól tartani, hogy a tűz tovább terjed és a derék tüzoltók még az aggok épületében tartozó kápolnát is megóvták a tűztől. A faraktár azonban még most is ég. A tüzet

sok ezerre menő közönség nézte és a rendet a városi rendőrség és két század katonaság csak nehezen tarthatta fenn. A nagy tolongásban a vágató szereszköcsi Jakab István gyári tüzoltó lábát összetörte. Más szerencsétlenség is történt. Nikolics Sándor önkéntes tüzoltó mentés közben súlyos égési sebeket kapott. Az épület biztosítva volt. Az aggok és szegények elhelyezéséről Havranek József polgármester azonnal gondoskodott. Lichtnecker Antalné husz szegény élelmezését vállalta el.

— **Halálozás.** Dévaványai dr. Halasy Zdenko, Somogy vármegye kaposvári közpórházának alorvosa, a hónap 20-án, életének 28-ik évében Kaposvárot meghalt.

— **Eltűnt dandárparancsnok.** Zárából táviratozzák, hogy Cetinjében és egész Montenegróban óriási feltűnést keltett Lipovitz dandárparancsnok eltűnése. Ennek a szenzációs esetnek az előzménye az, hogy a dandárnok összeveszett a hadügyminiszterrel és ebben az ügyben választott bíróság ült össze. A bíróság a miniszter hátrányára döntött. A fejedelem azonban közbelépett s a miniszterét ki akarta huzni a csávából. A sok huza-vona azonban nem tetszett Lipovitznak és Cetinjéből titokban Oroszországba szökött.

— **A mekka-i zarándokok.** A napokban megkezdődött az általános mekka-i zarándoklat, Mekkában van tudvalevőleg Mohamednek nagy tiszteletben tartott sírja. E zarándoklat alkalmából sok anekdotát és epizódot mondanak el a jámbor hívők életéről és fanatizmusos önsanyargatásáról. Ezeket semmiféle akadály vagy nehézség sem tart vissza attól, hogy ne látogassák meg a Korán szerzőjének sírját. A sok anekdota közül imé egy: A jelenlegi szultán nagybátyja egy napon ünnepélyes tanácskozást hívott össze Perába, melyben részt kellett venniük az ulemáknak, az imámoknak, a szofták vezetőinek és a Seik-ul-islam főpapjának, kik kötelesek voltak megígérni, hogy a zarándoklati szándékozótak fölvilágosítják és rábírák az óvintézkedések szigorú betartására, hogy így a járványok ne hurcoltassanak be a főváros kikötőjébe. A vezetők azonban nem voltak hajlandók ezt megérteni, még pedig azért, mert a járványokat Allah küldte és így akár jók, akár rosszak az ő művei, nagy megadás-sal kell őket fogadni és elviselni. Abdul Mejid bator férfinak létére szembe szállt velük és meg is győzte őket a következő hasonlattal:

— Az égből lehulló esőt ki küldi? — kérdé.

— Allah! — felelék mindnyájan.

— Jó. És midőn esik az eső, miért nem álltok ki az esőbe, hanem az esernyővel megvédtétek magatokat?

Erre már nem tudtak felelni; ahelyett azonban mégis jónak látták, hogy a Kalifa parancsaihoz alkalmazkodjanak.

— **Érdekes hirdetések.** Hogy ravasz és eredeti észjárásu emberek milyen dolgokat eszelnek ki, azt érdekesen illusztrálja az alábbi két hirdetés. Az első egy bázei lapban jelent meg és a következőképen hangzik:

Egy ember, aki most lépett a megtérés útjára, keres egy jámborlelkű embertársat, a ki kegyes volna neki a Szentföldre teendő zarándoklat költségeit ajándékozni. Ajánlatok „Keresztényi szeretet” címre a kiadóhivatalba kéretnek.

A másik hirdetés, amely még furcsább, egy berlini lapban jelent meg és a következő:

Keresek rendkívül szerény feltételekkel mint bűvész, jósló, escamoteur és struczgyomru ember állást. Abrázolok, bizonyos mennyiségű petrolium megívása után, lángoszlopot, eszem varrótkét, végcserepeket, aczéltollakat, nemezkalapokat és cipőtalpakat. És mindezeket nagyon szerény feltételek mellett végezem. Ajánlatokat poste restante Mepphisto névre kérek.

Jó volna tudni, hány és milyen feleletet kapnak a hirdetőik.

— **Külföldi hírek.** Dr. galanthai Nagy Sándornak, a „Magyar Compass” szerkesztőjének 6 felsége a „pénzügyi irodalom és különösen a magyar pénzügyek előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül” a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Közfogó.** Ló Frigyes eljegyezte Budapesten Krausz Róza kiaszonyt.

— **Végzetes tövedés.** Csaknem életével lakolt meg iszákosságáért tegnap este egy fiatal 17 éves leány, Heksch Irma, ki a holló-utca 1. szám alatt lakott. A leány szenvedélyesen szerette a bort és tegnap is, mikor a konyhában foglalatzkodott, a szekrény egy rejtett fiókjából elővette a boros palackot és nagyot huzott belőle. Ez egyszer azonban megjárta, mert a nagy sietségben az üvegeket elcserélte és abból az üvegből ivott, amelyikben a lúgkoldatot tartogatta. Egészen összegejtette a beleit és a mentők súlyosan sérült állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— **Vége a szerelemnek.** Krakóból táviratozzák: Az itt állomásozó helyőrség egy hadnagya ma, egy orfeumi énekesnő miatt, aki a napokban lépett föl itt az egyik mulatóhelyen, agyonlőtte magát. Közlebbi részletek hiányzanak. Azt a mulatóhelyet, amelyben az énekesnő föllépett, a hatóság bezáratta.

— **Sirok ápolása.** A kerepesi-uti és központi izraelita temetőben levő sírok és családi sírboltok gyepesítéséről és öntözéséről, valamint egyáltalán az ápolási munkálatokról a pesti Chevra-Kadisa gondoskodik. Idevonatkozó megrendelések a szentegylet titkári hivatalához (VI. kerület, Laudon-utca 3. szám) intézendők.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A Szabadkáról Budapestre jövő 901. számú tehervonat a budapesti kiterő-állomáson este 8 óra 15 perczkor eddig ismeretlen okból kisiklott. A 64 kocsi álló árukkal megrakott vonat 16 kocsija kisiklott. Hét vagy nyolcz kocsi egymásra torlódva összetört. Schwicker József vonatvezető ballában megsérült. A nyolcz emberből álló személyzet közül másnak nem történt baja.

— **Amerikai hírlapírók.** Mac Govern amerikai hírlapíró érdekes dolgokat beszél el az amerikai újságírókról. Ezek az emberek furcsa eszközökkel dolgoznak a kenyerükért. Mivel nekik a hírszállításban versenyezniök kell egymással, nem néznek se tisztességre, se izlésre, igazságra, egyáltalán semmi se fészélyezi őket munkájukban. Jellemző esetek a következők: Egy orvos előszobájában öngyilkossági kísérletet akar elkövetni egy páciens. Az újság szerkesztője erre találmára elküldi egyik női riportert akármelyik másik orvoshoz. Ennek a hölgynek az a feladata, hogy rábeszélje az orvost, vállalja magára a dolgot, hogy az öngyilkossági kísérlet nála történt. Ha interviewoló újságírók jönnek, beszéljen nekik részleteket, fújja föl az esetet és másnap tele lesz a nevével minden lap. Ha a riportert-kisasszony jó helyen kopogtatott ajánlatával, akkor fölveszi a helyszíni szemlét és megírja a dolgot az összes lapoknak. A reklámért természetesen jóelőre kiköt magának nagyobb „tiszteltidit”. Ha idegen művész jön a városba, akkor a következő tartalmu levéllel tisztelik meg:

Uram! Ön tudja, hogy manapság semmit sem hoz a konyhára a művészet reklám nélkül. Ennélfogva mulhatatlanul szükséges, hogy föllépése előtt még történjen valami önnel. Nekem van egy jó eszmém. Vasárnap éjjel be fognak törni az ön lakására. A betörők halomra döntenek mindent szobájában, lövöldözni fognak és vérnyomokat hagynak hátra. A rendőri vizsgálat megállapítja, hogy ön tulnyomó erővel állott szemben és heves tusát vívott megtámadóival, de legyőzte őket. A New-York Herald és a többi nagy lap mind írni fog róla hétfőn. Mindenki csak az ön nevét fogja emlegetni. És mindent megmegcsináljuk önnel száz dollárért. Ha nem sikerülne a manőver minden részében, akkor nem tartozik fizetni egy pennyt sem. Módszerünk kipróbált és több impresszáriótól vannak elismerő leveleink.

Van aztán olyan fajta is, amely becsületsértési pörökből él. A riportert megír egy becsületsértő hírt, amelyet aztán minden lap közöl. Ebből aztán tömör becsületsértési pör születik, amelyen, kivétel a hir hazug volta, a lapokat pénzbüntetésre ítélik. A megsértett és a pör után vagyonhoz jutott fél szép részt ad büntetésének, a riportertnek a könnyen szerzett pénzből. Nemrég egy törvényszéki tárgyaláson pattantak ki egy ilyen lapnak a viselt dolgai. A bíró ugyanis kihallgatja az egyik tanut, egy ter-

metes hölgyet. A tanu megmondja a nevét, születési évét, az egész nációnálját, de mikor a foglalkozásra kerül a sor, nem tud felelni. A bíró egyre faggatja:

— Nos, miből él hát? Miből tartja el öt nagy lányát? Mi a keresetforrása?

Vége aztán kibökkentette a tanu:

— Becsületsértési pöröimből élek.

A bíró nagyot nézett erre a feleletre és töviről-hegyire kikérdezte az asszonytól az újság dolgát. A jegyző pedig bejegyezte a foglalkozás-rubrikába: a becsületsértésből él.

— **Kivégzett rablók.** Belgrádi tudósítónk táviratozza, hogy ott ma Brkics rablóbandájának Dimitrievics nevű tagját hét lövéssel kivégezték.

— **Költészet a csereüzletben.** Azt a címet is adhatnók: három osztálysorsjegy története, avagy az Ella tizennyolcz példánya. A történet itt következik: Egy vidéki poéta a napokban a következő ajánlott levelet kapta:

„Igen tisztelt Uram! Bátorkodunk önnel elismert nyereszámainkból három I. osztályú sorsjegyet abban a reményben küldeni, hogy azokat megtartani és czégünk baráti körben ajánlani szives lesz. A sorsjegyek értékét: osztrák értékű 18 forintot, posta utalványon kérjük. Teljes tisztelettel... föléjárásitók.”

A poéta nagyon megörült a küldeménynek, de még jobban a levélnek. Fordulópontot jelentett ez az ő sívár élete pályáján, mert felvilágosította, miképen adhat könnyű szerrel tul az ő kedves Elláin. Nem valami többé-kevésbé hájos kisasszonyokról van szó. Az ő Ellái mind egyformán szépek és nem kisasszonyok, hanem verskötetek. Vége a nyomornak, vége az inségnek, nem hal éhen a költő — szavalt nagy gyönyörűséggel. Rögtön intézkedett is az Ella tizennyolcz példányának értékesítése irányában és azokat a nyereszámainkat küldő föléjárásitók iránt való tiszteletből, a három darab első osztályú sorsjegy árának kiegyenlítésére áldozta. Tizennyolcz Ella ára 18 forint, három sorsjegy ára 18 forint. tehát levitt. Az Ellák bepakoltatnak és a föléjárásitónak a következő ajánlott levél kíséretében elküldtetnek:

„Tisztelt uraim! Van szerencsém Önöknek külön csomagban: „Ella” című verskötetem 18 példányát megküldeni. Reményem, hogy ezt az elismert kitünőségű művet lesznek szivesek barátaik között is terjeszteni. Kérem, sziveskedjenek a küldemény értékét: o. é. 18 forintot java mra írni. Tisztelettel N. N. magánhivatalnok és költő.”

Ami ezután következett, az nagyon rövid és nagyon érzékeny fordulat és nem ajánlott, hanem bérmentelen levél közbenjöttével történt.

„Igen tisztelt uram! — így szólott ez — kérjük, sziveskedjék a három I. osztályú sorsjegyüket (az elismert nyereszámainkkal) az idecsatolt bélyeges borítékban visszaküldeni. A tegnapi becsésében említett versműveket még ma bérmentve visszaküldjük b. címére. Teljes tisztelettel Y. és X. föléjárásitók.”

Tanulság: Mindentől megszabadulhat az ember, a sorsjegyekkel terhelt ajánlott levelektől is, csak a saját verskötetektől nem.

— **Ellopott bélyeggyűjtemény.** Rómból táviratozzák, hogy az ottani postaminiszteriumból ismeretlen tettesek egy 100.000 lira értékű bélyeggyűjteményt loptak el, amelyet a turini kiállításra akartak küldeni.

— **A pásztorórák vége.** Gonda János járadányi illetőségű legény évek óta Bécsben szolgál, mint urasági inas; szemrevaló felesége azonban Ladányon éli bus szalmaözvegységét, azaz, hogy miként az alábbiakból kitünik, nem is olyan nagyon bus volt a menyecskére nézve a szalmaözvegvi állapot, mert Lipoczki Imre ottani kovácsmester (szintén szalmaözvegvi) gyámolítója lón az otthon hagyott menyecskének. Vigan teltek az özvegvi órák egész addig, míg valaki a férj iránt való jóindulatból-e, vagy a mester ur iránt való irigységből, értesítette a Bécsben lakó férjet az itthon történő dolgokról. Természetes, hogy a férj azonnal vonatra ült és hazafele tartott. A két öz-

vegy épen zárt ajtó mögött — ebédelt, mikor a gazda meglepte őket. És itt kezdődik a dolog prózai része. A szalmaözvegvi kovács a padlásra bujt, a menyecske örömmujongva a férj nyakába ugrott; ez a viszontlátás színellett örömein tulesve — az asszony nem kis ijedelmére az ajtóhoz lépett, azt belülről bezárta, magához vette az asszony gondjaira bízott 600 forintról szóló takarékpénztári könyvet és ezután a hűtlen menyecskét amugy magyarosan elpáholta. — És most a mester urra került a sor, kit hosszas keresés után a padlásra meglapulva talált a boszus férj. És megfogván a szerelmes kovácsot, ledobta őt a padlásról és úgy összeszurkálta egy bécsi bicskával, hogy a maga lábán nem volt képes kimenni a házból. Végre ölelő karjaiba vette a megsalt férj a rajtavesztett udvarlót s kidobta az utcára. Szerencse (?), hogy ez az eset déli 12 órakor történt és így a járó-kelő közönség hazaszállithatta a szalmaözvegvi kovácsot. A férj mindezek után visszautazott Bécsbe.

— **Árviz a Felvidéken.** A Laborcz, a Latorcza és az Ondava, amint sátoraljai tudósítónk jelenti, a nagy esőzések következtében kiöntött. Óriási terület került víz alá.

— **Aki föl a német szótól.** Békési levelezőnk jelenti a következőket: Csak a napokban sorozták be Békésen Körös-Tarcsáról Ládányi Bálintot. A legény azonnal vigasztalhatlan volt.

— **Oda is ember kell!** — kezdték vigasztalni.

— **De nem leszek én ott ember.** Soha se tanulom meg én a német szót.

És ez a félelem aztán a halálba is vitte. Fölkötötte magát. Már nyakát erősen szoritotta a hurok, amidőn társai ketten is berontottak, de a lógó test és a szederjessé vált arc annyira megijesztette őket, hogy az első ijedelemben nem vágta le a kötéltől senki. És mire ijedelmükből fölocsudtak, a német szó félelmében kimult a körös-tarcsai illetőségű Ladányi Bálint.

— **A kereszt alatt.** Mária-Pócson, a magyar Lourdeson — mint debreczeni levelezőnk írja — egy kereszt alatt a köre borulva fiatal nő holttetére akadtak. Haja kibomolva, ruhája csatakos a sártól, víztől, két karja átkulcsolva a fején. Nem tudják, ki lehet, honnan jött. A járásorvos azt mondja, a szíve ölte meg. A halál anyyala valószínűleg akkor röpült föl a szomorú asszony lelkével, amikor épen imába volt merülve.

— **Az országok gazdagsága.** Az Egyesült-Államok pénzverdójének igazgatósága által kibocsátott statisztikából megtudjuk, hogy tekintetbe véve az arany „stock”-ot, a világ leggazdagabb állama Franciaország 7 milliárd és 200 millió aranyfrankkal. Franciaországot mindjárt Németország követi 3 milliárd és 125 millióval; azután következnek az Egyesült-Államok 3 milliárd és 90 millióval, Angolország 2 milliárd és 900 millióval, Oroszország 2 milliárd és 40 millióval és csak azután Ausztria-Magyarország és Olaszország. Ebből aztán azt lehet kiszámítani, hogy az ezüst pénzt is bele számítva, a világ leggazdagabb nemzete a francia. Minden francziának átlag 180, amerikaiaknak 117, angolnak 113, németnek 85 és oroszoknak 42 frankja van, mely összeg aztán fokról-fokra apad. Ezek szerint első helyen Franciaország áll, a legtöbb milliárdos azonban mégis Angolországban és az Egyesült-Államokban van.

— **Ejött a végóra.** Németh János orosházi tanyásgazda 18 éves Julcsa nevű leánya azért, mert kedvese őt hűtelenül elhagyta és más leányt vett el, tegnap szülei házában felakasztotta magát. Mire észrevették, már meg volt halva. A tett elkövetése előtt írónnal egy kis levelet írt. Az egész csak ennyiből állott:

— **Kedves édes jó szüleim!** Velem többé már nem beszélhetek, mert meg kell halnom. Elég keserves, hogy nekem így korán jött el a végóra.

A szerencsétlen családban egy év óta ez már a második öngyilkosság. Pár hónappal ezelőtt a leány bátyja szintén öngyilkossággal vált meg az élettől.

— **A pallérok áldozata.** A házépítéseknel alkalmazott munkások életével, úgy látszik, Pozsonyban is csak annyit törődnek, mint Budapesten. Csak tegnapelőtt adunk hírt egy pozsonyi új ház építésénél történt halálos balesetről és ma már újabb szerencsétlenséget jelent tudósítónk. Az új áldozat **Wolmuth Ignác**, 14 éves kőművesinas, ki a anyagul összerótt állványról oly szerencsétlenül bukott le, hogy vagy életével, vagy legalább is jobb lába elvesztésével fizet a pallérok gondatlanságáért.

— **Egy tolvajbanda elfogatása.** Párisból írják: **Doineau** francia vendéglős három hónap előtt 75.000 frankért eladta a Boulevard St. Germainen levő vendéglőjét. A pénzt értékpapírokba fektette azután pedig szerény lakást bérelt, ahol visszavonultan élt. A vendéglő új birtokosa a minap meghívta őt lakomára és amíg vidáman lakmározottak, néhány gazember, aki különben Doineau-nak azelőtt rendes vendége volt, felhasználta az alkalmat, betört lakására és onnan az értékpapírokat elrabolta. Doineau azonnal jelentést tett a rendőrségnek, amely a legerélyesebb nyomozást rendelte el. Meg is tudták, hogy a tolvajok Londonba szöktek és ott ismert orgazdához fordultak az elrabolt értékpapírok értékesítése céljából. Az alkudozás azonban oly sokáig tartott, hogy amikor a francia titkos rendőröknek a tolvajokat sikerült elfogniok, az ellopott értékpapírokat még náluk találták. Eddig a tolvajbanda tiz tagját fogták el. Az egyik Senegal felé szökött, azonban ez sem menekülhet meg, mert Dakasban már a rendőrök várják.

— **A vadházasság vége.** Debreczenben — mint ottani levelezőnk írja — egy **Gebej József** nevű kőműves rettenetes drámát rendezett a házában. Éjjel itas fővel berugta a lakása ajtaját, mire a vele lakó barátnéja, **Tóth Juliánna** felöltözött és kijelentette, hogy elhagyja. Azonnal kendőbe gyömöszölte a motyóját és megindult az ajtó felé, mire az ember kést rántva, az ajtó elé szaladt a stentori hangon kiáltotta:

— **Juli, ha elhagysz, meghalsz!**

És azt kívánta az asszonytól, hogy szeresse úgy, mint régen, régen. Az asszony eltaszította magától az embert, mire ez letépte a földre és a késsel kilencz szurást ejtett rajta. Azután fölbontván az ágyneműket, a tollat szétszórta. Az asszony véresen kitántorgott és az udvar közepén összerogyott. A szomszédok összefutottak és az asszonyt a kórházba szállították. Életéhez nincs remény. Lázában egyre azt kiáltja:

— **Jóska, Jóska, mit tettél!**

— **Szépreményű csemete.** **Donkó András** jászaladányi lakos már régóta tapasztalta, hogy a padlásán lévő nagymennyiségű búzáját valaki dézsmálja. A napokban végre elhatározta, hogy lebe áll. Ugy is tett. Éjjel felé leshelyéről azt vette észre, hogy a padlásajtó kinyílik és azon beoson valaki. Mikor ez a valaki javában öntögette a zsákba a búzát, megcsipte őt **Donkó**, ki nagy rémületére saját fiára ismert a tolvajban. A 17 éves tolvaj, aki **Drávus J.** czipészinas czinkostársával már 140 véka búzát csent el az édesapjától, azt vallja, hogy a lopott búzát **Winkler H., Bági M. és Horváth M.** jászaladányi lakosoknak adta el. Az ügy a bíróság elé került.

— **Életunt öreg asszony.** **Kopp Borbála** hatvanegy éves öreg asszony Szegeden — amint tudósítónk jelenti — ma reggel a háza udvarán bele ugrott a kutba és mire észrevették, halott volt. Többször megpróbálkozott már az öngyilkossággal, de a kísérletben mindig megakadályozták.

— **Gyermekének gyilkosa.** Megrendítő esetet közöl velünk moholi (Bács megye) levelezőnk: **Faragó József** jómodu gazdaember beállított a községi orvoshoz és bejelentette, hogy hároméves leánykája meghalt nyavalyatörésben, kérte egyszerűen az orvost, hogy a hulla szemlét megtartva, mondja meg, mikor temetheti el halotját. A doktor megnézte a holttestet és a gyermeket annak rendje és módja szerint eltemették. Alig hantolták el a kis koporsót, arról kapott a községi elöljáróság titkos feljelentést, hogy az eltemetett gyermek nem ter-

mészetes, hanem erőszakos halállal mult ki. Az apa, **Faragó**, ugyanis fegyvert tisztogatott és hogy-hogy nem, a fegyver elsült és ez oltotta ki a leánya életét. Az elöljáróság nyomban intézkedett, hogy a holttest exhumáltassék. Ez meg is történt és így lett a halál a tényállásnak megfelelőleg megállapítva. Az apát letartóztatták és átadták a szabdkai királyi törvényszéknek.

— **Öngyilkossági kísérlet a börtönben.** **Filipp Endre** 16 éves gyári munkás ma délután a főkapitányság egyik második emeleti czellájában, ahová lopás és orgazdaság miatt került, az ablakrácsra felakasztotta magát. Az őrtálló rendőr idejkorán észrevette s a nadrágszíjat, amelyen függött, elvágta. **Filipp Endrét** bevitték a kórházba.

— **Baleset vagy büntett.** **Kovács Lajos** városi munkafelügyelő Szegeden — amint tudósítónk táviratozza — tegnap eltűnt hazulról. Késő estig keresték és nem találták meg sehol. Ma reggel holtan fogták ki a Tiszából. Hogy öngyilkosság, baleset vagy büntett áldozata-e, nem tudják.

— **Petárda a gyorsvonat alatt.** **Római** távirat jelenti, hogy ma éjjel fél 2 óraker a Pisa felé tartó gyorsvonat alá petárdát dobtak ismeretlen tettesek. A petárda óriási detonációval robbant föl és nagy rémületet okozott az utasok közt. Néhány kocsi megrongálódott, sebesülés azonban nem történt.

— **Munkások halála.** **Londonból** táviratozzák, hogy a Victoria-ut egy épülőfélben lévő háza bedőlt és öt munkást temetett maga alá. A szerencsétlenek mind meghaltak. A rendőrség vizsgálatot indított a katasztrófa okozójának kiderítésére.

— **Tolvaj mechanikusok.** **Augusztér Béla, Magassy Árpád, Borza Aladár, Szabó Nándor és Schiebinger Béla** fiatal mechanikus legények két esztendő óta lopásból éltek. Bicyclet, Auer-féle lámpaszövetet, villamos csengetyűt, telefonkagylót és más eféle tárgyakat emeltek el, ahonnan csak tudtak. Ünnepeken azonban kizárólag finomabb kabátok iránt érdeklődtek. A lopott holmit hat orgazdánál helyezték el, ezek aztán gondoskodtak a gyors árubabocsátásról is. A rendőrség mind az öt fiatal urat átadta az ügyészségnek.

— **Pünkösdi kirándulások.** Négy pünkösdi kirándulást rendeznek és pedig a magas-tátrai fürdőkhöz és dobsinai jégbarlangba, a Vaskapuhoz és Herkulesfürdőbe, Velencezébe és az adelsbergi csep-kőbarlangba, végül az olasz tavakhoz) Svájcba és Tirolba. Részletes prospektussal szolgál a Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási központiroda, Budapesten, **Mária Valéria-utca 5.**

— **Legjobb minőségű és színtartó harlányk és sportruházatok a legnagyobb választékban Heyek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „A vadászudvar”.**

— **Unhart Vilmos** festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

— **Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legolcsóbb liberák Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállítóknál, Budapest, Károly-laktanya.**

Napirend.

Naptár: Szombat, április 23. — Római katolikus: Béla vt. — Protestáns: Béla. — Görög-orosz (április 11.) Autipa. — Zsidó: Ijar 1. Thasr. 2. P. — Nap két: 4 óra 41 perczkor. — Nyugszik: 6 óra 43 perczkor. — Hold két 5 óra 28 perczkor reggel. — Nyugszik 9 óra 54 perczkor este.

A horvát miniszter fogad d. e. 8—10 óráig. Sorozás a Mária Terézia-laktanyában reggel 8-tól. (Idegenek állítása.)

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—12 óráig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben, nyitva este 6 óráig.

Iparművészeti muzeum és tavaszi nemzetközi tárlat nyitva d. e. 9 órától 12 óráig és 2—5 óráig. Tavaszi nemzetközi tárlat az új múcsarnokban, nyitva 9-től estig 9-ig. Belépődíj 50 krajczár.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 8—12 óráig. (Muzem-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti muzeum: Képtára, nyitva délután 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum sárnya. Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban. nyitva 9—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva. Museumi könyvtár nyitva.

Emberpusztítás.

Ma ismét szerencsétlenség történt a fővárosban egy házépítésnél. Ismét, ki tudja hányadszor? Aki valaha meg fogja írni a hatalmas fejlődő metropolis építkezéseinek alapos történetét, az nem felejtetheti ki a történetből azt a külön fejezetet, mely felsorolja, hány ember esett áldozatul addig, amíg az üres térségeken, a régi viskók helyén felépültek a paloták, a jövedelmező kaszárnyaházak. És ez a szomorú fejezet a maga borzadalmasan nagy számaival a legszánalmasabb színben fogja feltüntetni azt a nembánomságot, melylyel a főváros hatósága az építkezések ügyében eljár.

Itt vérrrel van keverve a vakolat, vér tapad minden darab téglához, a nagy emeletetek emberek élete árán épülnek, özvegyek és árvák keserves könyei vádolják a vállalkozókat, a háziurakat, a hatóságot. Sokat építenek, sok a szerencsétlenség is. Ma itt dől össze az állvány, a mélybe rántva a munkásokat, holnap ott nyom össze néhány szerencsétlen embert a leomló fal. Megszokhattuk már, de belenyugodni nem tudunk.

Nálunk ugyancsak olcsó az emberélet, az bizonyos. Nem lehet még egy város kerek e földön, amelyben olyan gyakoriak volnának az építkezéseknél előforduló szerencsétlenségek, mint nálunk, de nincs is hely, ahol olyan kevés, mondhatnók, semmi ellenőrzés mellett kopácsolják össze az állványokat, építik a falakat, huzzák a magasba a kőczipraságokat, mint nálunk. Ha mégis néha szóba kerül a városatyák között ez az eléggé nem kárhoztatható eljárás, akkor beszélnek, beszélnek, de nem tesznek a bajok megszüntetésére semmit. Igazuk van. Miért is tennének? Hiszen csak szegény tót napszámok, egyszerű munkásemberek az áldozatok, akik nem hagynak itt vagyont, nem nagy rokonságot, jó czimborákat, csak egy-egy siró asszonyt, szegény gyermeket.

Vajjon azokban, akikre az építkezések ellenőrzése van bízva, sohasem mozdul meg a lelkiismeret? Hány háznak kell még összedölnie, hány embernek kell még meghalnia, míg végre mégis tesznek valamit e valóságos emberpusztítás megakadályozására?

A mai katasztrófa a váci-úton történt. Négy ember halálával és tizenhat munkás súlyos megsérülésével végződött.

Ney és társa kőfaragók az újpesti határban a váciútról, a 98. számú ház mellett, az Angyalföldnek nyíló névtelen utcában emeletes nagy kőfaragó műhelyt építettek.

Negyven-ötven ember foglalatokodik ott hetek óta **Höschler** építőmester és **Fortelka** József pallér vezetése alatt. És ötvenhét méter hosszú, nyolcz méter magas egyemeletes ház már közel jutott a befejezéshez. Az épület a szomszédos **Tarnóczy-féle** gépgyár jóval hosszabb, de két méterrel alacsonyabb fészérének a falához támaszkodik. E szerencsétlenséget, — amint a törvényszéki szakértő a helyszínén mondotta — az okozta, hogy a szomszédos **Tarnóczy-telek** színvonala más fél méterrel mélyebb, mint az új ház alapfala. A gépgyári épület alapzata az új vastag fal nyomasztásának engedett kifelé és mind a két fal összeomlott.

A sokkal súlyosabb nedves új fal, amelynek nagy része a lebontott **Ujépületből** elhordott terméskövekből való, kimozdította helyéből a régi fal puha földben nyugvó alapját, a fal felső része ránehezedett az új épületre és ez déli tizenkettőfél óraker irtóztató robajjal, harmincz méter hosszúságban, tetőtől talpig bedőlt.

Néhány pillanatig recsegés-ropogás, az épület faláról leugró munkások kétségbeesett kiabálása, az udvaron foglalatokodók lármája hallatszott, azután csend lett néhány pillanatra, majd csak a romok között maradt szerencsétlenek jajgatása, hörgeése volt hallható.

Tengernyi törmelék, zsinály, lécz, terméskő stb. hevert egy rakáson. Itt-ott megingott egy-egy deszkadarab, széthasadozott gerenda, kinyult alóluk egy-egy kéz vagy egy láb, azután újra nem mozgott semmi.

Schneider Ferencz, az udvarban folyó földmunkák vezetője segítségért sietett. Telefonozott

a mentőknek, rendőrségnek és nemsokára ott voltak a mentők dr. Kovács főorvos, dr. Virostek és dr. Braun orvosok vezetése alatt két kocsival, Urs Nándor rendőrtanácsos, Schmidt rendőrfelügyelő, több rendőrtisztviselő, a tűzoltóság, amelyet Markosovszky Béla segédtséget vezetett, majd kis várta dr. Wiener Sándor vizsgálóbíró és Porzolt Ernő törvényszéki építész-szakértő.

— Tizenhatalman hiányzanak, jelentette az egyik napszámos, miután egybeverődött társait összeolvasta. — Akik az épület belső részében dolgoztak, mind ott veszték.

— Igen, tizenhatalman — szólott tétovázva Fortelka József, a pallér.

A tűzoltók, mentők, munkások ellepték a közhalmat, lázas izgatottsággal hányták szét a törmelékét és egymásután szedték ki a halottakat és sebesülteket.

Egy nő összezuzott testéről tisztították le a homokot legelőszőr. Nagy darab terméskő esett a mellére, minden bordája betört.

— Ki ez?

Fiatalsülvény napszámos-legény lép ki a sorból, nagy jajszóval mondja:

— Én ismerem. Mandlik Annának hívják, husz éves, gyetvai születésű napszámosleány, aki a csángó-utca 14. szám alatt lakott, velünk együtt.

A második halott Deninger Márton harminczéves kőműveslegény volt, akinek szintén beszakadta melle.

A harmadik Hlavács János, huszonkilenczéves, zádovicsi születésű kőműves, nős, két gyermek apja, lakott a szövetség-utca 21. száma alatt.

A negyedik halott Vrigyek Mária, negyvenéves özvegyasszony, öt gyermekkel, lakott a Sverteczky-villában.

A romok közül életben kerültek ki a következők:

Lendvai Bertalan, 30 éves, nős, nagyabonyi születésű kőműves, lakik a külső váci-ut 91. szám alatt; állkapcsa zuzódott össze.

Fazekas István, 27 éves, nős, kőműves, egy gyermeke van, lakik a külső váci-ut 91. száma alatt; felső ajkát kettészelte egy lécz.

Grádacs Ferencz, 36 éves, nős, ács, öt gyermeke van, lakik a Lehel-utca 15. száma alatt; jobb karja kifecizomodott, lapoczkája és felső karjai veszedelmesen összezuzódtak.

Szimonberger Ferencz, 40 éves, nős, báttaszéki születésű kőműves, három gyermeke van, lakik a Szabolcs-utca 10. száma alatt, koponyája zuzódott össze, sebe halálos.

Vikopál József morvaországi 26 éves kőműves, lakik a dob-utca 34. száma alatt, felső fogsora kitört.

Veteka Dorottya 25 éves napszámosnő, galicziai születésű, a törmeléknek egészen eltemeték, nem lélegzett már, amiért a halottak mellé fektették; a mentők mesterséges lélegzést alkalmaztak, amivel eszméletre térítették, feje össze van zuzva.

Kovács Józsefné, 56 éves özvegyasszony, lakik a Csángó-utca 14. száma alatt, feje bészúródott, jobbkarja eltört;

Kanyosky Ferencz, 29 éves nős kőműves, két gyermeke van, Jagoroveczben született, lakik a Szondy-utca 50. szám alatt, koponyája sebesült meg.

Vörösek Katalin, 30 éves napszámosnő, lakik a külső váci-ut 91. száma alatt; koponyája megrepedt, sebe életveszedelmes.

Kis Andrásné, 23 éves, két gyermeke van, lakik a csángó-utca 14. száma alatt, czumbja törött, több zuzott sebe van.

Virava Katalin, 31 éves napszámosnő, fején, czombján, alsó lábszárán sebesült meg.

Blistyák Mari, 28 éves hajadon, lakik a Főú-ut 26. száma alatt, fején zuzott seb van.

Simon Erich, 24 éves, lakik az aradi-utca 12. száma alatt, háta zuzódott össze, állapota veszedelmes.

Hajnik István, 19 éves kőműves, fején zuzódott össze.

A mentők a sebesültek közül az elsőt és az utolsót lakásukra, a többit pedig egyenkint, kettenként a Rókus-kórházba vitték.

Még be se kötötték valamennyit, mikor két halottas kocsi állott az épület elé, amely a négy halottat elszállította a boncoló házba.

Fortelka pallér és Hörcher József építész közömbösen nézték a kapun kirobogó fekete kocsit, mikor a rendőrtiszt eléjük állott:

— Kövessenek.

Kihallgatták őket, azután pedig a munkásokat s ezzel talán el is intézték a dolgot — amint ez már szokás.

A szocialisták.

Minél közelebb jutunk május elsejéhez, a munkások ünnepnapjához, annál bővebben kapunk híreket a szocialistákról. Míg a fővárosi rendőrség egyre-másra kiutasítja őket a fővárosi területtől, addig ezek a kiutasított emberek otthon, ahová eltoionczolták őket, hirdetik tanaikat és szereznek azoknak híveket. A szocialistákról a következő tudósítások szólnak:

A tegnapelőtt elfogott szocialisták fölött Toth Lajos rendőrkapitány már ítélkezett. Ugy a fogva levő 101 embert elítélte, mint a szabadon bocsátott 21 ellen megindította a kihágási eljárást. Az elítéltek a következők:

A büntető törvény 78. szakasza alapján (hatósági intézkedések megtagadása) 15 forintra: Balázs István napszámos, Meilson Bruno szobrász, Menczer Mór nyomdász, Meier János cipész, Nemeses József földműves, Okos János kertész, 25 forintra: Böhm Aladár betűszedő, Barna Zoltán asztalos, Borbély Albert asztalos, Borgola András asztalos, Botek Adolf esztergályos, Buzás Sándor asztalos, Berger Árpád szakács, Bodor József, napszámos, Bodnár Ferencz napszámos, Csepcsik József bádogos, Bund István cipész, Dighals Zoltán munkás, Éperjessy József asztalos, Engelsner Alajos molnár, Fiorets Gugi betoumunkás, Fuchs Leó lakatoslegény, Fingernagel Ferencz lakatos, Faragó Sándor lakatos, Fazekas Ferencz mázoló, Frank Miksa mészáros, Antal János cipész, Hajdu Lajos asztalos, Hruska József géplakatos, Horváth István gyári munkás, Hóltz József vasesztergályos, Hornyik József lakatos, Horváth Péter szerelő, Kasza János kőműves, Kronfeld Izidor asztalos, Kleibinecz János cipész, Knorovszky Antal napszámos, Káplár Sándor cipész, Löwinger Béla lakatosinas, Leks István napszámos, Mauschel József pinczér, Neumann Izidor szabóinas, Nagy Vincze molnár, Sárkány Vincze cipész, Németh János cipész, Rein Antal asztalos, Polónyi Pál cipész, Palka István cipész, Siebreicher Ferencz esztergályos, Schreiber Ferencz esztergályos, Spitzer Ferencz kereskedősegéd, Szmolten Pál géplakatos, Schweitzer András ércöntő, Strenger Géza cipész, Stadler László szobafestő, Steiner Vilmos szobrász-tanonecz, Stamonics György gépszereelő, Szolád János napszámos, Takács Dávid asztalos, Tóth Antal lakatossegéd, Wachtler Imre asztalos, Vecsek János lakatos. 50 forintra: Breckner Frigyes asztalos, Babiják János asztalos, Czett Géza szobrász, Demeter István lakatos, Drechsler Sándor asztalos, Frankl Jakab cipész, Fuchs Károly aranyműves, Stratics Drágant asztalos, Patonai János mázoló, Karakasevits Károly. 100 forintra: Mandl Adolf szobafestő.

A büntetőtörvény 78. §-a és a 781/83. közgyűlési határozat 1. §-a alapján (utezai botrány miatt) 50 forintra: Friedrich Adolf bádogos, Gyurkovics Lajos asztalos, Goldschmidt Károly lóápoló, Horváth Mihály napszámos, Horváth József napszámos, Lengyel Miksa szobafestő, Pernyész István szabó, Szénássy Aladár kőműves, Stiksz Károly molnár, Szanla Jenő kocsi; 75 forintra: Artmann Nándor ércöntő, Hellechakker Rudolf ércöntő, Jónás Miksa szobafestő, Jumenter István szobafestő, Kovács László ácssegéd, Richter Antal vasöntő, Rabl István asztalos; 110 forintra: Varga István lakatos, 125 forintra: Csernus Ádám mészáros.

A büntetőtörvénykönyv 78. és 118. §-a alapján (erőszakoskodás, kódohalás) Sangl József asztalos 50 forintra.

A kihágási büntetőtörvény 46-78. §§-ai alapján 75 forintra: Nepomuki Róbert szobrász: 100 forintra Romada József szolga; Szelle Antal asztalos.

A kihágási büntetőtörvény 62. és 78. §§-ai alapján (csavargás, ellenszegülés) Rittmann Márton 4 nap és 50 forint, Ruzsai Antal foglalkozás nélküli géplakatos 8 nap és 50 forint, Vasek Ignác foglalkozás nélküli szolga 2 nap és 100 forint.

Végre a 78-118. és a 781/83. közgyűlési szabályrendelet 1. §-a (engedelmetlenség, erőszak, ellenszegülés a hatósági intézkedéseknek) Pracaik Géza napszámos 90 forint.

Az elítéltek kivétel nélkül felebbezték. Az elfogottak, illetőleg elítéltek között asszony nem volt.

Pozsony, április 22.

A pozsonyi munkások a Budapestről néhány nappal előbb Pozsonyba üzött Kalmár Henrik szocialista agitátor irdítványára elhatározták, hogy május elsején nem dolgoznak, hanem kirándulással egybekötött népünnepséget tartanak, melyen az új vezér, ha alkalma nyílik, programját is ki fogja fejteni. A budapesti rendőrség bölcseségének ez az első, de — sajnos! — korántsem utolsó ilyen sikere!

Topolya, április 22.

A szomszédos Ó-Morovicza községben a felbujtogatott szocialisták zendülést rendeztek, ami a községben nagy rettegést okozott. Mintegy 600 szocialista gyűlt egybe a piac-téren, felfegyverkezve botokkal, ásókkal, kapkával, fejszékkel és fenyegető állást foglaltak el. A községvezet akarták erőnek-erejével megátadni. Az előjáróság is nagyon megijedt és táviratilag kért a szomszéd községekből csendőrséget. Az esztről Császár Péter topolyai járási főszolgabíró is kapott távirati értesítést és rögtön kimont a helyszínre, ahol a főcinkosokat letartóztatta. A csendőrségnek sikerült ugyan pillanatnyi esendet csinálni, de a nép éji lázadástól fél. A szocialisták között ugyanis nagy az izgatottság, mert tiltkos gyűléseiket nem engedik nekik megtartani és azokat mindannyiszor szétrobbantotta a hatóság.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A Vígyszínház új darabja. A Vígyszínház újabb két francia darab előadási jogát szerezte meg. Mindkét darabnak Henri Lavedan a szerzője s az egyik a „Le nouveau-jeu“ című öt-felvonásos, a másik a „Chaterine“ című négyfelvonásos színmű. A két darab az őszi szezonban fog színpadra kerülni.

* A két tacsó. A Népszínház idei szezonját egy francia látványossággal fejezi be; ez Decoucelle színműve Les deux gosses (A két tacsó), mely az egész világot bejárta s mely megrövidítve a budai színpadon is színpadra került. Most a Népszínház a darabot egész teljességében színpadra hozza, a színpad közepén folyó csatornával együtt, melynek képét a budai színpadon kihagyták. Az előadás érdekességét növelni fogja, hogy a Népszínház két primadonnája Küry Klára és Hegyi Aranka, bár szerződésileg erre kötelezve nincsenek, elvállalták a két fő drámai szerepet: a két tacsót. A darab dr. Komor Gyula fordításában kerül színpadra.

* A király új cenzor. A bécsi Volkstheater most a „Habsburg“ című hazafias darab előadására készül. Az újdonságnak érdekes előzménye van. A király ő felsége ugyanis a darabot olvastva kéziratban és bár teljes elismerését fejezte ki a mű poétikus tartalma és hazafias irányzata fölött, nem akarta megengedni, hogy színpadra kerüljön, mert attól tartott, hogy túlságosan sok hódoló tüntetésre adhatna alkalmat. Maga a hatóság, mely a cenzurával meg van bízva, erre a darabra nézve — feltűnő módon — semmit sem határozott. A Volkstheater igazgatója már félre akarta tenni, mikor ő felsége egy hivatalos körutja alkalmával egészen váratlanul odaszólt gróf Kiehlmann p. e. g. helytartónak, hogy engedje meg a darab előadását. Ez az első eset, hogy a király előzetesen elolvasott egy színpadra szánt művet.

* A megrendszabályozott közönség. A bécsi udvari színházak látogatói tegnap este meglepetve olvasták azokat a mindenfelé kirakasztott keskeny papírszeleteket, amelyeken ez volt olvasható:

„Minden zavaró tetszés vagy nem tetszésnyilvánítás, különösen nyílt színen, a legszigorúbban tilos. A császári királyi udvari színházak császári királyi intendánsága.“

A hirdetésny horderejét és komolyságát nem is fogja fel kezdetben a közönség. Csak akkor vált a csodálkozás általánossá, amikor az Operában az „Othello“ előadása alatt két néző, egy postatiszt és egy komptoiristát, akik elég vakmerők voltak egyik szereplőnek tapsolni, a detektívek letartóztatták. A karzaton pedig, ahol rendszeren a klakk szokott dühöngeni, valóságos razzia történt a tükörrendőrök. A bosszantó dolog híre gyorsan terjedt el a nézőtéren és általános elégtelenséget keltett.

Magyarzásták mindenféleképen, de valódi okát a rendeletnek senki sem tudta kitalálni. Beavatottak azonban a következőket mesélték: Desdemona szerepét Kupfer-Berger asszony énekelte, aki más tíz éve nem lépett fel. Mahler igazgató aggódva nézett a vendégszereplés elébe és sejtve azt, hogy az énekesnő nem fog tetszeni, el akarta kerülni a nyílt botrányt. A rendelet tehát, e verzió szerint, nem a tapsot, hanem a pisszegést vagy füttyszót tiltotta el. Az intendánság viszont kijelenti, hogy rendlete, mely csak föltámasztása egy régibb rendeletnek, ellenkezőleg éppen a klakk ellen irányul, amely akárhányszor terrorizálja a közönséget. A rendőrség pedig a maga részéről hivatkozik az 1854. április 11-ikén kelt császári rendelet 11. szakaszára, amely így hangzik: „Büntetendő az, aki nyilvános helyen, nevezetesen színházban, vendéglőben, kávéházban olyan magatartást tanusít, amely zavarja a rendet, sérti az illemt vagy rontja a közönség hangulatát.”

* A nagy Páris. Páratlan az a mozgalom, amely a francia fővárosban Alice Lavigne, a megvakult színésznő érdekében megindult. A javára rendezendő előadás jövedelme eddig 76.800 frank! Az előadáson a műsort Páris legkiválóbb művésznői fogják árúsítani 20 frank minimális áron. Réjane asszonynak az az ötlete támadt, hogy három páholyt, amelyek egyenként 1000 frankért már elkelték volt, kisorsolt. Hetvenöt sorsjegyet adott ki 40 frankjával. A szerencsés nyerők: Casimier-Perier, a köztársaság volt elnöke, gróf Potocki Jacques és Warn grófnő.

Két première.

I. Bohéme-világ.

(Murger és Barrière színműve. Bemutatója a Nemzeti színházban.)

Előkelő irodalmi paraziták már Murger születése előtt azzal foglalkoztak, hogy divatos és divatjokat mult könyvekből szindarabokat csináltak. Ezek az irodalmi adaptálók, akik mindent „színpadra alkalmaznak”, hasonlítanak azokhoz az ágensekhez, akik mosolygó, nyájas arczzal állítanak be előkelő urakhoz és ajánlkoznak, hogy jószágaikra töméntelen pénzt szereznek. A pénz csakugyan özönével terem, de a jószág mindörökké elvész. Murger és társai, akik türik, hogy a színpadok betáblázzák jogukat az ő műveikre és ennek fejében a közönségtől sok-sok pénzt kapnak (bár Murger nem kapott), szakasztott így járnak. Muzsájuk édes gyermeke az üzleten elvész.

Hogyan, kérdik önök, ha Barrière az eredeti műből akár a legrosszabb komédiát tákolta volna is össze, nem marad-e meg még mindig a Murger gyönyörű regénye, nem marad-e meg a halavány, törékeny kis Mimi, a kaczer Musette, a léha Phémie, nem maradnak-e meg a kaczagó és síró cigányfiúk és nem vásárolható-e meg mindez a sok verőfény és szomorúság ezután is 3 frank és 50 centimeért akármelyik könyvesboltban? Hát mit árthat Barrière ur Murgernek? Azt tartjuk, hogy sokat, nagyon sokat.

A színház hódító és abszorbeáló ereje ma ép oly nagy, mint az újságé. Statisztikus ember kimutathatná, hogy ugyanabban a mértékben, amelyben a színház népszerűsíteni tud egy átvedlett művet, apad az eredetijének kelendősége a könyvpiacra. Murger-t még korántsem olvasta mindenki. Aki pedig a színpadról fogja megismerni, sohasem ismeri meg. És egész életére szegényebb marad egy impresszióval.

Igaz, a „Bohéme-világ”, mint szindarab távolról sem oly silány és felháborító kivonat mint a Trilbyé. Ocsmányabb merényletet, mint aminőt Potter elkövetett a Du Maurier átszellemült regényén, nem látott még az irodalom. A Barrière keze, amelylyel a bohémekhez hozzányúlt, művészebb járása. A harmadik felvonást például nem minden gyöngédség és poétai érzék nélkül csinálta meg. De a színpadi oekonomiában, ahol minden fixirozva, időben és térben meghatározva van, hány bizalmas hangulat megy veszendőbe és mennyire elnyomja a festékszaz a finomabb illatokat!

Ma azután a bohémek nem is aktuálisak többé. Hogy milyen körülmények között írta meg Murger az ő művét és hogy kiket örökített meg benne, nem szükséges itt fejtegetnünk. Másoknak engedjük át, hogy Delva'u-t, Murger életrajzíróját, ebből az alkalomból tetszésük szerint fosztogassák. Bizonyos az, hogy a bohéme egykori típusa ma nem létezik többé. Ha itt-ott akad még egy, rendszerint „az utolsó bohéme”-nek nevezzük. És ez Párisra nézve is áll. Ha a Murger művét elavultnak mondjuk, csak azt a tévedést igazítjuk helyre, mintha az irodalmilag nagybecsű és irodalmilag örökbecsű művek analog fogalmak lennének. Hugo Viktor vagy Balzac szintén értékes dolgokat alkottak, de nem fognak annyi ideig élni, mint Catullus, Molière vagy csak Musset. A Murger műve megtette kötelességét egy bizonyos korról szemben, ma kiváltképpen a színpad éles világitása mellett idegen-szerűleg hat.

Az az előadás, amelyben a Nemzeti színház bemutatja és amely e színház dekadenciáját oly rikító módon elárulja, még jobban elidegenít ettől az antikvált világtól. De hát ki keres ma többé a Nemzeti Színháznál stílérzéklet, művészi elmélyedést, finomabb sugallatokat? Mástkülönbén igen jó színészek, mint Csilla Teréz, Mihályfi, Császár, ma megdöbbentően gyöngék voltak, — oly kérlelhetetlen az a dilettáns és lomha szellem, amely a két szubvenczionált színházban ma minden művészi szikrát elfojt, és az a tökéletes ignorancia, amely egy olyan legfőbb vezetében, mint Huszár Kálmán miniszteri tanácsos urban és az ő két igazgatójában találja mesés inkarnációját? Ki adjon itt a művészeknek utbaigazítást, amelyre a legértelmesebb színész is rászorul, ki az, aki megmondhatná nekik, hogy Murger-t, aki csupa behizelgő grácia és közvetlenség volt, lehetetlen szirupos édes-séggel, vagy vaskos kaczeréssal vagy vontatott fanysársággal játszani? Vagy lehet-e ma már modern színpadon úgy beszélni, mint ahogy a derék és érdemes Szigeti Imre beszél?

Az egyetlen Török Irma volt az, aki Murger-t megértette. Ezzel az ihlettel és hangulatozással Mimit ma nem játsza utána e színpadon senki. Beszédének kitűnő dinamikáját, mozdulatainak összhangját, előadásának diszkrét közvetlenségét, puha érzelmességét ma külön-külön meg kellett csodálnunk. Egy helytelen accentusba, vagy poseba nem esett bele, mindig csiszolt és költői tudott lenni. Mellette Dezső és Zilahy találták el legjobban Murger derűs, könnyed hangját.

A Szomoróy Emil fordítása kitűnő.

A színház jelenlegi vezéreitől nem várhatunk önálló gondolkozást vagy irodalmi tájékozottságot. Ennélfogva senki sem lepődhetik meg azon, hogy ezzel a darabbal is utána kullogott a Nemzeti Színház a budai színpadnak, amely azt harmadéve előadta.

A közönség ma este a megnyomorított Murger udvariasan hallgatta; részint unatkozott, részint emlékein tépelődött, ha itt-ott elhangzott egy elmés mot, amelynek Barrière megkegyelmezett. Mert Barrière ott a legokosabb, ahol drámaírónak a legrosszabb: vagyis mindenütt, ahol Murgert egyszerűen lemásolta.

A közönség zavaros hangulatát különben semmi sem jellemzi jobban, mint hogy a harmadik felvonás végén, ahol Rodolphe és Marcel fölsóhajtanak, amiért meghalt Mimi és Musette szerelme, egy jelenetnél, amelyben minden fájdalom és kétségbeesés kulminál, amelynél a hideg kell, hogy végig-rázza a közönséget — a nézőtérben nevettek! Korántsem gunyból. Roppant intelligens és jól nevelt emberek nevettek őszintén, igaz szívből, teljesen jóhiszeműleg. Ennyire tévutra vezethette őket az előadás. Itt véletlenül Császár disztonált, másutt meg más. És mikor a nevezett jelenet után a fűgöny legördült, az emberek még mindig nevettek és tapsoltak. Ehhez a hatáshoz gratulálunk a Nemzeti Színháznak.

— De hát nem-e az a lényeges, gondolja Huszár Kálmán, hogy a közönség nevéssen a színházban, akár a Pont-Biquet-n nevet, akár a Hamleten?

II. Utazás egy apa körül.

(Varney operetteje. Bemutatója a Magyar Színházban.)

Nagyon csudálkozunk azon, hogy Varney ez alá az operette alá odatette a nevét. Nem ismerünk rá a „Fanchon asszony leánya”, a „Tiszt urak a zárdában” és a „Kék asszony” szerzőjére! Alig egy-két dallam emlékeztet ebben a darabban arra a zeneszre, aki melódiáinak kitalálásában és finom szerkezetében oly nagy poéta szokott lenni. Ma a két élő nagymesteren, Planquetteen és Lecoquon kívül francia földön senki sem dolgozik oly finoman, mint Varney. Nem is tudjuk másként elképzelni, mint hogy valamelyik nap a Cluny-színház igazgatójának sürgetésére csapta össze Varney hevenyészve ezt a pár zenezámot és szánta rá magát arra, hogy Cotten és Gavault szövegéhez muzsikát csináljon.

Ez a szöveg egy arényszerű tarka egyveleg, amely se nem ötletes, se nem mulatságos. Mindig gyanusak azok a darabok, amelyek színpadra viszik a Moulin Rouge ledér társaságát és amelyekben lovagolnak, csónakáznak, biczikliznek, légtornáznak. Ilyen gazdag chaos mindenkor elárulja azt, hogy a szerzőnek nem volt igazi ötlete. Jó darabhoz nem kell több, mint egy ötlet, de ez az egy aztán elengedhetetlen.

Burnett urnak valamikor gyöngéd viszonya volt Plumetné asszonnyal. Azóta elmúlt tizennyolcz év és Burnett mint milliomos tér haza Franciaországba. A régi viszonyból született egy Francine nevű leányka, akiből idővel lovarnó lett. Francine már most öt felvonáson végig keresi a milliomos papát és végre meg is találja. Azután hozzámegy feleségül egy vicomthez, aki a kedvéért bohócznak és más egyébnek öltözött és folyton követte utjain.

A zenezámok közül elég csinos egy duette „I love you” refrainnel, egy terezt-keringő és egy dal chorussal ezzel a kevéssé izléses és elmés szöveggel: „Gólyamadár, te vagy megmondhatója, hányszor bötlik a rózsalány!... De ismételjük, a Varney eredetiségét és választékos hangját hiába keresnők ebben a potpourriban.

A darabot Fábi Béla és Makai Emil (ez utóbbi a famózusan pattogó verseket) fordította a náluk megszokott jelességgel.

Az előadás, a női szereplőket kivéve, a színház jelentékeny haladásáról tett tanuságot. Vlád Gizella, aki kétségekívül erős színpadi tehetség, a lovarnó szerepére nem elég üde, Ledofszky Gizellának pedig, aki egy énekesnőt ad, nincs meg a kellő charme-ja.

Igen jók voltak ellenben Sziklai Boros, Balla és az ujonan szerződötett Halasi, akiben a színház, ugy látszik, jó akvizícióra tett szert. A rendezés nagyon ügyes, a jelmezek szemrevalók, a tánczok pikánsak. Az ötödik felvonásban van a „Róbert és Bertram” című balletből egy reminiscenzia. Rendörök üldöznek három tolvajt, akiket Ferenczi, Kalmár és Iványi briliánsul adnak. Ez a jelenet egy akrobataszerű mutatványokkal egybekötött pantomime, amelyet annyi humorral és tornászati bravurral játszanak meg, hogy ez az ötödik felvonás talán Budapesten is meg fogja menteni a darabot.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

• Német újság a dualizmusról. A „Nordd. Allg. Ztg.” 89. számában hosszabb cikket ír dr. Radó-Rothfeld Samu újságíró társunknak alkotmánytörténeti tanulmányáról, mely németül íródott a német közönségnek. A könyv — melyet nemrégiben mi is ismertettünk — ugy látszik elérte ezt a célját. A „Nordd. Allgemeine Zeitung”, a birodalmi politikának ez az elsőrangú organuma az ismertetésben konstatálja, hogy a körülmények ennek a tanulmánynak közvetlen és ugyszólván politikai jelentőségét is kölcsönöznek. A habzburgi monarchia harmincz év előtti átalakulása ma már mély gyökereket vert. Udvari vagy katolai párt, mely ellensége volna a dualizmusnak, nincs többé. A helyzet állandó és így bizonyára szükséges azt a

külföldnek is, különösen Németországnak, alaposan tanulmányoznia. Hiszen ugyanis párhuzamos volt a porosz és a magyar politika; Poroszország kívülről, Magyarország meg belülről akarta átalakítani a Habsburgok birodalmát. Bizonyára tehát kelendő olvasmány lesz a Radó publicisztikai tanulmánya, mely — ugymond a „Nordd. Allg. Zeitung” — alkalmas arra, hogy a magyar politikát és történetét illetően tartós befolyást gyakoroljon a német közönségre.

„Tolongásban.” Ilyen című verskötetre hirdet előfizetést Méry Károly, aki műfordításával tette ismertté a nevét. A kötetben apró versek, aforizmák lesznek, melyeknek keletkezését elmondja maga az előfizetésre szóló verses felhívás, mely így szól:

Nyüzgő emberáradatban
Járva-kelve egymagamban,
Néstem a lét hullámzását,
Apály-dagály élő mását.
Félém csapott egy-egy hullám,
Néhol enyhén, többször durván.
Legfőbb szervünk a két könyök,
Nem az agy, mint hinnék Önök.
Nyomás érvek sulya alatt
Tömörült e tapasztalat;
Sajgott is a hátam folyton.
Egy enyhített csak a dolgon:
Mind a bántó lökést menten
Impulzusnak vette lelkem.
Sóhajokból vers meg ötlet
Igy alakult — s ime könyv lett.
Azaz lesz, ha tudniillik
Ezt a műfajt nem kicsinylik
S megrendelik könyvemet —
Előre is köszönet.

Az előfizetési összeget (fűzött példány ára 1 forint, a diszkötésű példány 2 forint) a szerző címére) Rottenbiller-utca 64.) kell küldeni.

FŐVÁROS.

(A tulkladás.) A székes főváros saját külön tulajmánya ez. Patentje is van rá, hogy mennyi időre, azt nem tudni egész bizonyosan. A Szent Margit-kórház építésére 191.000 forintot szántak és most utólag kiderül, hogy 33.000 forinttal többre került. A pénzügyi és gazdasági bizottság ma délután tárgyalta a dolgot s Herzog Péter, Fenyvesi Adolf, Császár Jenő, Heltai Ferencz és Fülöp Károly felszólalása után visszaküldte az aktacsomót a tanács középítési osztályának; számolja el részletesen, mire költöttek a 33.000 forint túlkidátást.

(Az Ipari-kamara háza.) A budapesti kereskedelmi és iparkamara, amint már jeleztük is, házat akar építtetni, tehát telket kér a fővárostól. A pénzügyi és gazdasági bizottság külön albizottságot küldött ki az ingyenes házhely ügyében és ez az albizottság ma terjesztette be jelentését a nagybizottság elé. Eszerint a kérelem teljesíthető ugyan, az Alkotmány-utczában kiszemelt 377 négyszögletes területet 90 évre engedje át a főváros a kamarának, de azzal a feltétellel, hogy három esztendő alatt az épület teljesen készen legyen. Fenyvessy Adolf hozzájárult az albizottság javaslatához, kiverte azt, hogy a használat joga 90 évre terjedjen, mert szerinte 50 év is teljesen elég. Ha a kamara fényűző módon akarja a palotáját fölépíttetni, tegye azt a saját zsebéből s ne kívánjon áldozatot a fővárostól. Schreier Jakab és dr. Heltai Ferencz az albizottság javaslata mellett voltak és a többség is ezt fogadta el.

VIDÉK.

(Fogarasz mozog.) Talán az egész országnak legárvább városa Fogaras, melyet csak hajdani fénye, mikor még az erdélyi fejedelemszónokok laktak benne, éltet. Maroknyi magyarság küzd benne a megélhetés gondjaival és azonfelül a városiasság és a magyar nemzeti irányzat fentartásával. A kormányok nem sokat törődtek eddig a nagy politika elágazó kérdései közt a félreeső csendes ponttal, melynek kicsiben megvannak a maga harcrai, győzelmei és katasztrófái. A legutolsó években kezd a hatalom figyelme is odafordulni az ilyen kis pontokra, melyek a nemzetiségek között úgy veszik ki magukat, mint ott felejtett őrszemek, akik azért mégis végzik a kötelességüket. Ma és tegnap is egy deputáció járt a kormánynál Fogaraszról, melynek tagjai Kapotsányi Mór alispán, Herzsényi Imre főszolgabíró és Balla Károly református

lelkész, Erdély egyik legjobb szónoka. E küldöttséghez csatlakozott Mikszáth Kálmán az egyik kerület képviselője is. Fölkeresték gravamenjeikkel és kérelmeikkel a miniszterelnököt, a belügyminisztert, pénzügyminisztert, földművelésügyi minisztert s megnyugodva térhettek haza, mert a kormánynak minden tagja élénken hangoztatta, mint a kormány egyik kötelességét: a sok bajokkal küzdő városokat erősíteni és emelni.

(Partvédőgát Szolnokon.) A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése folytán Szolnok alatt hatalmas partvédőgát építését kezdték meg a múlt napokban. A gátépítést — mely egész nyáron át több száz munkásnak ad foglalkozást, a Tisza rohamos áradása miatt valószínűleg egy időre be kell szüntetni.

(Ahol nincs deficit.) A pozsonyi adófizető polgárok körében nagy örömet okozott a város múlt évi zárószámadása, melyet Kemény Lajos főszámvéve épen most készített el. E szerint 1.416.394 forintnyi kiadással szemben 1.426.920 forint volt a bevétel s így az esztendő 10.513 forint pénztári fölösleggel zárult annak daczára, hogy a költségvetésben előirányzott kiadásokat 212.500 forinttal lépték túl.

(Bizalom a kormánynak.) A nyíregyházi szabadpárt — mint tudósítónk jelenti — ma tartott gyűlésében határozatilag kimondotta, hogy a helybeli függetlenségi párt által e hó 24-ére, vasárnapra, összehívott népgyűlésen részt nem vesz, a kormány hazafias törekvései iránt bizalommal van és hiszi, hogy a vám és kereskedelmi szerződést és a kvótának hazánk vitális érdekeit mélyen érintő ügyét megnyugtatóan fogja megoldani.

(Az inség vége.) Mosonmegyének gróf Pálffy-Daun főispán elnöklése alatt tartott közgyűlésen a segélyező bizottság azt jelentette, hogy a szigetközi és a fertővidéki inség megszűnt. A jelentésből kiderült, hogy a főispán nagyrészt a sajtójából látott el egész télen 1126 inségest. Megyei főpénztárossá Modrovich Ernőt választották meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A Geschwindt-gyár sikkasztója, Pfeiffer Ernő ügyében a királyi ügyészség sikkasztás büntette miatt indítványozta a vizsgálat megindítását. Védője ma szabadlábra való helyezését kérte, a vizsgálóbíró azonban ezt a kérelmet megtagadta. Dr. Vaisz Sándor ügyvéd fölébhezett, s a vizsgálati fogság kérdésében holnap fog határozni a törvényszék.

— Hítvesgyilkosság. Simon Ferencz deési parasztagyazda nagy siránkozások között beszélt el a szomszédjainak, hogy egyetlen, drága felesége lécsent a padlásról és meghalt. A jó szomszédok orvosért akartak menni, hátha még segíthetnek az asszonyon, Simon Ferencz azonban lebeszélte őket szándékukról. Az asszony halála gyanusnak tűnt fel és megindították a nyomozatot. Kintunt, hogy a férje megfojtotta és csak azután dohta le a padlásról. A deési törvényszék és a kolozsvári királyi tábla szándékos emberölés büntette miatt tízenhárom esztendői fegyházra ítélte a gyilkos férjet, aki fölébhezett a kuriához, mely a fölébhezést ma az osztrák büntető perrendtartás értelmében visszautasította.

— Eltűnt akták. Még valamikor 1887-ben történt, hogy néhány hársági és szerbiai lókötő a tavaly elhunyt sportman: Blaskovich Miklós ménéséből több telivér lovat ellopott. A lókötők nem sokára hurokra kerültek és a temesvári törvényszék fejenként több évi börtönbüntetéssel sújtotta őket, amely ítéletet a tábla helybenhagyta. Mikor a törvényszék ki akarta hirdetni a tábla ítéletét, arra a meglepő fölfedezésre jutott, hogy az összes bűnügyi akták elvesztek. Kutatták, nyomozták a tolvajt, de az csak nem került elő. Új tárgyalást kellett tartani, amelyen a vádlottak konokul tagadtak, tudva azt, hogy a szerbiai tanúk és vádlottak nem jelennek meg. A temesvári törvényszék és ítélő tábla ekkor bizonyítékok híján fölmentette az összes vádlot-

takat. Ma nyert a tíz év óta huzodó bűnpör befejezést a kurián, ahol Nyers Lajos kuriai bíró referálta a bűnügyet. Hosszu tanácskozás után a kuria megváltóztatta mindkét alsóbírói ítéletet s Stoics Milost és társait tíz-tíz havi fegyház büntetéssel sújtotta, figyelembe véve az ítélethozatalnál az első tárgyalás alkalmával hozott alsóbírói ítéleteket és azoknak meglevő másolatait.

— Halálos esés. Harmadéve történt, hogy a „Steiner testvérek” cég a kiállítás területén levő iparcsarnok tetőzetének ronóvadását vállalta magára. Munka közben az egyik bádósgoszegéd, Böhm Ignác a hatalmas épület kupolájáról lezuhant és szörnyet halt. E szerencsétlenségből kifolyólag Zsigmond Károly munkafelügyelőt és Kobulkovics József előmunkást gondatlanságból okozott emberölés vátsége miatt vonták ma felelősségre a törvényszék. Kintunt, hogy a vádlottakat semmiféle mulasztás sem terheli és dr. Pollacsek Sándor s dr. Mózes László védőbeszédeinek meghallgatása után a bíróság fölmélt ítéletet hozott.

— Gárdos ügye a kurián. A hitvesgyilkossággal vádolt mérnök bűnperének iratait már felküldték a kuriához, ahol azt már a közel jövőben Böhm és Gyula kuriai bíró fogja referálni.

EGYESÜLETEK.

— Az Otthon gyűlése. Az Otthon írók és hirlapírók köre ma délután Rákosi Jenő elnöklése alatt ülést tartott, melyen felolvasták Gerlóczy Károlynak az Országos Magyar Iskola-egyesület elnökének átiratát, melyben olcsó és népies színelőadások és látványosságok életbeléptetése érdekében az egyesület véleményét és támogatását kéri. Hosszabb vita után elintézték azt az ügyet is, melyet egy tag jelentett be abból az alkalmából, hogy egy operaszínház sértőlevelet intézett egy kritikushoz. A választmány tiltakozott a kritika jogának ilyen módon való megsértése ellen. Több folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

— A kisdudóv-egyesület gyűlése. Az országos kisdudóv-egyesület választmánya Barzevicsy Albert elnöklése alatt tartott ülésében részvétellel emlékezett meg Bischitz Dávidné és dr. Mészáros Károly tagok elhunytáról. Köszönetet fejezett ki Wlassics miniszternek a 10.000 forint segély kiutalványozásáért s Perczel belügyminiszternek és gróf Karácsonyi Jenőnek a Rudolf-alapítványból folyóvá tett 1000 forintért. A székes fővárosi közoktatásügyi tanácsba dr. Hegedűs Istvánt küldték ki képviselőül. Az árvaházban levő 30 kis gyermek közül egynéhány enyhébb lefolyásu himlőben szenved s ezért a minta-óvodát is bezárták, de a szükséges óvintézkedéseket megtették. Az egyesület 1897. évi számadása 40.760 forint bevételt és 33.705 forint kiadást tüntet fel.

— Cseléd-otthon. Néhány emberbarát Mészlény Lajos országgyűlési képviselővel az élén, azon fáradozik, hogy a budapesti nőcselédok részére „Cselédothont” létesítsen, azok anyagi, erkölcsi és szellemi állapotát javítani, a megbetegeedett cselédokat 60 napig terjedő időre biztosítani; végre a helyszerzést a cselédoknak teljesen díjtalanul lehetővé tenni. Az egyesület szervező bizottsága szombaton, e hónap 23-án délután fél 5 órakor a Royal-szálloda magyar szobájában értekezletet tart.

— Egy jótékony egyesület gyűlése. A „Nagy-pénteki Református Társaság”, mely a züllésnek indult és elárvult 6—10 éves gyermekek sorsának biztosítására alakult, Hegedűs Sándorné elnöklése alatt ma délután tartotta második közgyűlését. A társaság 1893-ban alakult és 1897. végén már 420 tagja és csaknem 50.000 forintot érő vagyona volt. Az elmúlt esztendő a pénzalap emelésére való törekvésben telt el. Az adakozóknak élén maga ő felsége állott, aki 300 forinttal járult az alapítókhoz, József főherczeg pedig 100 forinttal az örökös tagok sorába lépett. Jókai Mór 1000 forintos alapítványt tett a társaság czéljaira. A lefolyt évben még egy fontos lépést tett a társaság a cél megvalósítása felé, tudniillik a földművelésügyi és pénzügyminiszter olcsó áron a budapesti erdőben megfelelő telket bocsájított a társaság nevelőintézetének felépítésére. Az építés czéljaira a főváros 15.000 forintot szavazott meg. Az építkezés biztosítása után az elnökség államségélyt fog kérni a kultuszminisztertől. A közgyűlés a jelentéseket és a zárószámadásokat tudomásul vette.

KÖZOKTATÁS.

Negyed százados jubileum. Dr. Gyulay Béla székesfővárosi polgári leányiskolai igazgató április 23-án üli tanárságának negyed százados jubileumát. Ezen a napon délelőtt 11 órakor az V. kerületi polgári iskola helyiségében (Váci-körút 58. sz.) jubileumi ünnepély lesz, amelyen a növendékek szavalnak, énekelnek és zeneelőadásokat tartanak. Ugyanaznap este az országos kaszinóban lakoma lesz a jubiléum tiszteletére.

Dadogók oktatására képesítő tanfolyam. A közoktatásügyi miniszter rendeletére a siketnémák v á c z i országos intézetében tanfolyam nyílik meg, melyen a d a d o g ó k és h e b e g ó k oktatására lehet képesítést nyerni. A tanfolyam ez évben július 5-étől augusztus 13-ig tart és felvételre jelentkezhetnek valamely nyilvános tanintézetnek a tanárai, tanítói és tanítónői; számuk csak 35 lehet és köztük 24-en teljesen ingyenes, az intézet belkötő tanárai számára megállapított ellátást élveznek, a többi pedig csak lakást kap. A fővárosi jelentkezők Budapesten is lakhatnak, mert válthatnak 12 frtért vasuti bérletjegyet és naponként kiutazván Vácra, már délre vissza is térhetnek. A vidékiek II. osztályú féléjegyét kapnak és ennek az árát is visszatérítik nekik a tanfolyam pénztárából. A jelentkezők folyamodásaikat (oklevél és működési bizonyítvány csatolando) Wlassics miniszterhez kell, hogy címezzék, de azok Roboz Józsefhez, az emberbaráti tanintézetek szakfelügyelőjéhez küldendők Vácra. A folyamodásokat legkésőbb május 30-áig kell benyújtani.

SPORT.

† **Lóverseny Sopronban.** Ma lóverseny volt Sopronban, melynek eredménye — mint tudósítónk táviratozza — a következő:

1. Megnyitó verseny 600 korona, 2000 méter. Gróf Orsich P. hadnagy Franciszka (tulajdonos) első, Menelik második, Pazar harmadik. Totalisateur 5 : 15.

2. Gátverseny 800 korona, 2400 méter. Obermayer főhadnagy Barinkay (tulajdonos) első, Kérdés második. Totalisateur 5 : 6.

3. Félvér akadályverseny 900 korona, 3200 méter. Kreuzbruck Zd. főhadnagy Gentry (tulajdonos) első, Hainald második, Tanczos harmadik. Totalisateur 5 : 10.

4. Tiszti akadályverseny 1500 korona, 4000 méter. Báró Korb főhadnagy Lord Fisherman (báró Eltz főhadnagy) első, Telefon második, Feleség harmadik. Totalisateur 5 : 12.

† **A lövészet gyakorlása.** A budai polgári lövészetgyesület választmánya elhatározta, hogy helyiségeit minden péntek délután a műgyetemi hallgatóknak, a lövészet gyakorlására, átengedi. A műgyetemi hallgatók bármelyike részt vehet a gyakorlatokon, ha a „Műgyetemi foot ball Club” elnökénél, Pechár Gusztávnál jelentkezik és fél évenként 1 forintot lefizet, amely összeget a budai lövészetgyesülethez juttatja a klub. A töltenyeket mindenki köteles a lövölde szerződöttetett puskaművesétől venni, darabját 2.5 krajczárért. Ugyancsak e helyen említjük meg, hogy a foot ball-idény végződésével az említett klub a foot ball helyett egy szeptemberig tartó vívókurzust rendez. Valószínű azonban, hogy a vívást véglegesen is felveszi a klub programjába, ha a technikusok részéről kellő pártfogásra talál.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Csegey Árpádot a segesvári pénzügyigazgatósághoz állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben, a földművelésügyi miniszter Dörner Béla főhercegi gazdasági tanácsosát a Buda-kerületi és a gödöllői koronaadalmi tisztviselőinek létszámában gazdasági segédde kinevezte.

Magyar név. Pollák József budapesti lakos Pécsi-re, Löwi Vilmos budapesti lakos Lukácsra, Berger Izrael budapesti izraelita hitoktató, valamint kiskorú Gizella, Lujza, Paula, Francziska, Klára, Aranka, József, Irma és Béla gyermekei Bató-ra változtatták vezetéknévüket a belügyminiszter engedelmével.

Árverések a fővárosban. Klammer József ingóságai VI. Gyár-utca 45. április 23. Beer Vilmos ingóságai VIII. Rök Szilárd-utca 11. április 25. Maklay Béla ingóságai VIII. József-körút 49. április 23. Györfly Gyula ingóságai II. Szalag-utca 16. április 25. Ripper Ignác ingóságai VI. Lovag-utca 6. és V. Visegrádi-utczában Singer Lázár és fia faterlepen április 25. Temesváry Dezső VI. Szondy-utca 23. VII. Csömöri-ut 112 és VII. Dohány-utca 6. április 23. Dr. Schuber Emil ingóságai VI. Andrássy-ut 29. április 29. Mayer Ede ingóságai VII. Huszár-utca 4. április 28. Dr. Freund Armin ingóságai VII. Erzsébet-körút 26. április 29. Gróf Berchtold Artur ingóságai IV. Kecskeméti-utca 7. május 9. Schwimmer Zsigmond ingóságai V. Árpád-utca 8. április 26.

NYILTTÉR.

Gleichenberg fürdőhely
Ágban.
Stájerország

Gyógyeszközök: Alkalis-muriatikus források, savó-, tehen- és kecsketej (száraztetés), kefir, fenyő és gyógybalegések, forrásos magán-kamrákban, pneumatikus-kamara, szénsavas aczélfürdő, pezsegő-fürdő, hidegvíz-gyógyintézet.

Idény: május 1-től, szeptember végéig.
Felvilágosítás és prospectus ingyen. Lakásmegrendeléseket elfogad.
a fürdőigazgatóság.

Tisztelt barátainknak és ismerőseimnek van szrencsem jelenteni, miszerint törvényszéki bejegyzett cégem alatt

Ingatlan- és termény-bizományi irodát nyitottam.
Neumayer Arnold
Telefon 566. V., Hold-utca 21. sz.

KÖZGAZDASÁG.

	New-York, április 22. (C. T. B.)	április 22. cents	április 21. cents
Buza májusra	111 ¹ / ₄	110	110
„ júliusra	94 ³ / ₄	94 ³ / ₄	94 ³ / ₄
„ szeptemberre	87 ¹ / ₈	87 ¹ / ₈	87 ¹ / ₈
Tengeri májusra	37	36 ⁷ / ₈	36 ⁷ / ₈

	Chicago, április 22. (C. T. B.)	április 22. cents	április 21. cents
Buza májusra	114 ¹ / ₂	112	112
Tengeri májusra	32 ¹ / ₈	32	32

Mérleg.

(p-d.) Ezuttal csak a pénzügyi mérlegét akarjuk megvonni az új kiegyezésnek; ki akarjuk mutatni, hogy tisztára pénzben megnyit nyerünk, mennyit veszünk, ha az új javaslatok életbe lépnek.

Ebből a szempontból a pénzügyminiszternek X-ik törvényjavasata legfontosabb, mely arról gondoskodik, hogy a söradó, az ásványolajadó és a cukoradó hasznát valósággyal az állam lássa, amely e cikkeket fogyasztja. E javaslat szempontjából aztán különbséget kell még tenni a valóságos haszon és az elmaradandó károsodás között; valóságos haszon az az összeg, amelyet eddig Ausztriának fizettünk s amely ezentul a magyar kincstárnak jut; elmaradt veszteség pedig az az összeg, amelylyel — a fogyasztási adók emelkedése következtében — ezentul még többet adóztunk volna Ausztriának, ha meg nem alkotják ezt a javaslatot.

Az elmúlt kilencz év alatt mi évenként átlag 204.652 q-val több cukrot és 108.160 hektoliterrel több sört hoztunk Ausztriából, mint amennyit oda kivittünk; tehát károsodtunk a cukor után 2.251.172 forinttal, a sör után — 12 foku sört véve alapul — 216.320 forinttal s így e téren az összes kárunk 2.467.492 frt. Ellenben ásványolajból mi 151.868 q-val többet vittünk ki Ausztriába, mint a mennyit onnan behoztunk, úgy, hogy e révén Ausztria 987.142 forinttal károsodott. Tisztára tehát évenként 1.480.350 forint kárt szenvedtünk. Fölteve, hogy e három cikk gazdasági viszonyai — a be- és kivitel — változatlanok maradnak, ennek a javaslatnak a révén 1.480.350 frt haszna lesz az országnak. De számításba kell venni azt is, hogy a petroleum-vám új szabályozása következtében a magyar petroleum-ipar helyzete sokkal súlyosabb lesz s így az Ausztriába való petroleum kivitelünk alkalmasint legalább nagy — mondjuk háromnegyed — részben elmarad. Ezt figyelembe véve 2.220.705 forint az ország haszna.

Ami már most az elmaradó károsodást illeti, az ekként alakul:

A cukoradó 6 forinttal emelkedik s így 204.652 q. cukor után 1,227.912 forint az elmaradt veszteség.

A söradó tétele 25 krajczár lesz. E tétel mellett 108.160 hektoliter 12-foku sör adója

324.480 forint; ebből az tűnik ki, hogy a söradó terén az elmaradó veszteség 108.160 forint.

Az elmaradt veszteséget is számításba véve, Magyarország haszna a fogyasztási adók biztosításából 2,816.422 forint s illetve — a petroleum-ipar helyzetét is tekintetbe véve — 3,586.777 forint.

Mint hogy ezentul az adóvisszatérítéseket és kiviteli jutalmakat az az állam viseli, amelyet azok megilletnek, megszűnik az a károsodás is, melyet eddig Magyarország szenvedett. E veszteségek eddig évenként következők voltak: a söradó-visszatérítésnél 27.055 forint, a cukoradó visszatérítése körül 3,279.891 forint, a cukorkiviteli jutalom terén 1,442.538 forint, az összes veszteség tehát eddig 4,749.484 forint. Ugyanannyi lesz jövőre az ország haszna. Átérve a bank kérdéseire, ekként alakul a helyzet:

Az utolsó tíz évben a magyar állam az osztrák-magyar banktól nyereség-részesedés címén évenként átlag 89.275 forintot kapott. A jövőben a két állam részesedése együttvéve 1,263.000 forint lesz, a miből a bank-haszon eredete arányában 36.6 százalék, vagyis 462.258 forint jut Magyarországra. Tehát a többlet 372.983 forint.

Csak hogy ebből le kell vonni 180.000 forintot, a bank-adósság felének visszafizetéséből Magyarország terhére eső annuitást. Ugy, hogy a bank-ügy terén 192.983 forint lesz az ország haszna.

Hogy a helyeg- és illeték-ügyben a két kormány között létrejött egyezménynek mik és milyenek lesznek az eredményei, azt — adatok hiányában — nem lehet meghatározni.

Ellenben biztosan lehet számítani arra, hogy az ásványolajak behozatala a közös vámterületre roppantul apadni fog a vám-emelés következtében s így a vám is kevesebb lesz, aminek az az eredménye, hogy a vámbevételek hiányát a kvótában kell fedezni. Az utolsó években a petroleum vámjának összege átlagban 3.350.000 forint volt, amiből legalább harmadfél millió elmarad. Ebből a 2.5 millió forintból reánk a kvóta arányában 785.000 forint esik.

Mindent egybevéve tehát, az az eredmény, hogy az ország tényleges haszna 5.637.000 forint lesz; a petroleum-ipar helyzetének alakulását figyelembe véve, a haszon 6.378.000 frt. Az elmaradó veszteséget is számításba véve, a haszon 6.973.000 frt s illetve 7.733.000 frt.

Bizony, fájdalmas gondolat, hogy ennyit kellett évről-évre jog nélkül, igazság ellenére elfizetnünk vagy elveszteniünk.

Mezőgazdaság.

Mintagazdaságok a telepítvényeken. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy minden kincstári telepes-községben egy-egy telepállomány mintagazdasággá alakíttassék át. A miniszter elvként kimondotta, hogy e mintagazdaságok példányul szolgáljanak arra nézve, hogy az adott helyi viszonyok közt miként lehet okszerű gazdálkodás mellett a legjövődelmesebb gazdaságot folytatni. A fokozatosan felállítandó mintagazdaságok mellett a miniszter elrendelte azt is, hogy a telepesek állatállományának javítása céljából a telepes községek jobbjáta tényszállatokkal láttassanak el. A miniszter továbbá azokban a telepes községekben, amelyek rendezése be van fejezve, a szükséghez képest hitelszövetkezetek alakítását tervezi. A jövő téli idényre pedig minden községben a népies olvasmányok és a gazdasági ismeretek terjesztése érdekében népkönyvtárt fog létesíteni.

Ipar és kereskedelem.

Kereskedelmi mérlegünk rosszabbodása. Az osztrák-magyar vámterület hivatalos statisztikai kimutatása szerint a folyó év első negyedében a behozatal értéke 209.5 millió forint (+35.8 millió forint), a kivitel értéke pedig 168.6 millió forint (—4 millió frt) volt. Ebből következik, hogy a kereskedelmi mérleg ebben az évben 30.7 millió passzívumot mutat, holott a múlt év megfelelő időszakában még 9.1 millió forint volt a mérleg aktívuma.

Husárak. A vásárigazgatóság hivatalos jelentése szerint az elmúlt héten a husárak a fővárosban ezek voltak: vesepécénye egészben kgr.-kint 70—150 kr., átlag 87 kr. Vesepécénye tisztítva

120—300 kr., átlag 186 kr. Hátulja pecsenyének 60—120 kr., átlag 79 kr. Hátulja levesnek 60—90 kr., átlag 70 kr. Eleje levesnek II. rendű 52—80 kr., átlag 64 kr. Eleje III. rendű 44—72 kr., átlag 54 kr. Hátulja és elejének átlaga 67 kr. Máj, lép, vese, szív stb. 20—60 kr., átlag 40 kr. Velős csont 20—60 kr., átlag 40 kr. Bivalyhus hátulja 56—68 kr., átlag 63 kr. Bivalyhus eleje 44—56 kr., átlag 55 kr.

Kőbányai sertésplaccz, április 22. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon feletti súlyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) 56—57 krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon feletti súlyban) 60—61 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 59—59½ kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban) 58½—59 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilgr. feletti súlyban) 58½—59 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 58—58½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 57—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. április 20. napján volt készlet 31.937 drb, április 21-én felhajtott 465 drb, április 21-én elszállított 183 darab, április 22-ére maradt készletben 32.219 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, április 22. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. április 21-én érkezett 346 drb. Készlet 465 darab, összes felhajtás 811 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 387 drb. elszállítatlan maradt 424 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—59 krajczár, 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 57—59 krajczár, öreg nehéz 53 kr, malacz 38—42 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Pénzügy.

Az osztrák-magyar államvasut osztléka. Mint lapunknak Bécsből jelentik, az osztrák-magyar államvasut-társaság igazgató-tanácsának mai ülésén elhatározták, hogy azt fogják indítványozni a közgyűlésen, hogy az osztléket részvényenként 28 és fél frankban állapítsák meg, úgy hogy a júliusi szelvényt 16 frankkal váltsák be és az 1,269.202 forintnyi maradékot új számlára írják.

Az angol bank. Az az aggodalom, hogy az angol bank a kamatlábát újlag emelni fogja, nem valósult meg. Az angol jegybank igazgatósága a discontórat megváltoztatása iránt még nem határozott. Az oda legutóbb befolyt és aránylag csekély arany mennyiségek az angol jegybanknak a spanyol-amerikai háború veszélyével összefüggő habozó magatartására nem lehettek irányadók. Ugy látszik inkább, hogy az angol bank igazgatósága higgadságának újabb tanujelét akarta adni a nehéz viszonyok között és nem akarta a pénzügyi piacot a kamatlábemeléssel megijeszteni.

A hitelszövetkezeti törvényjavaslat. Az igazságügyi miniszter által a gazdasági és ipari hitelszövetkezeti felállításáról előterjesztett törvényjavaslattal az országos magyar gazdasági egyesületek közgazdasági szakosztálya is foglalkozott folyó hó 21. és 22-én gróf Dessewffy Aurél elnöklése alatt tartott ülésén. A tárgy rendkívüli érdekességénél fogva az egyesületi tagok szokatlan nagy számban jelentek meg és a törvényjavaslat fölött kifejlődött vitában részt vettek az előadón és elnökön kívül Förster Aurél, Baross Károly, Förster Gyula, Löherer Andor, Hajós P., Popovics Sándor, Szántó Menyhért, Ivánka György és gróf Apponyi Albert. A szakosztály a törvényjavaslaton a következő érdemleges módosításokat tette: A törvényjavaslatoknak azon intézkedését, hogy a jövőben a törvény alapján álló szövetkezetek csakis hatóságok és törvényes testületek, valamint a központ által szervezendők, helytelenít, amennyiben a magántevékenység korlátozását üdvösnek nem tartja. A felelősségnek ötszörös összegben való fixirozását szintén nem tartja helyesnek és azt javasolja, hogy ez irányban az alapszabályok intézkedjenek, miután esetleg korlátlan felelősségű szövetkezetek alakulásának gátat emelni nem óhajt, sőt az ilyenek alakulását kívánatosnak tartja. Az igazgató-tagoknál mellőzhetetlen feltételnek tartja, hogy ezek a szövetkezetek tagjai legyenek.

Török állami „Jancsi-bankók”. A török állami hivatalnokok már 14 hónap óta fizetést nem kapnak. Most tehát egy szindikátus alakult, amelynek célja, hogy azokat a papiratalványokat, melyeket a hivatalnokok a hónap végével fizetés gyanánt kapnak, a tisztviselőktől megváltás és 15—20% levonásával kiadják. Ha majd a szindikátus kellő mennyiségű ilyen utalvány birtokában lesz, a görög hadi kárpótálás összegére végrehajtást fog vezetni. Ezen utalványok összege körülbelül 25 millió forintba rug és így mindenesetre elég alapot nyújt egy pénzügyi művelet keresztülvételére.

Közlekedés.

Új hajóvonalak Nyugat-Európába. A fiumei királyi tengerészeti hatóság egy idevonatkozó felhívással kapcsolatosan a fiumei kereskedelmi és iparkamarához fordult véleményadás végett: özélszerű volna-e a Fiuméből Nyugat-Európába fennálló rendszerű hajóvonalak számát szaporítani. A kamara, tekintettel arra, hogy Angliába csak tíz, nyugati Franciaországba három és Betgiumba két járat indul havonként, abbéli kívánságát fejezte ki, hogy e járatok száma felemeltesék.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, április 22.

C'est la guerre! A háború az, amely most már nemcsak előre veti árnyékát, hanem immár ugyszólván kitört az Unio és Spanyolország között és amely természetesen a legélelnekben foglalkoztatja a világot és hatványozott mértékben a kereskedelem embereit. Széltiben azt latolgatják, hogy milyen befolyása lesz a hadi állapotnak a merkantil forgalomra és főleg akörül forog a szó, hogy Amerika exportja csökkenést szenved-e és mennyiben?

Nem akarjuk szócsövét képezni a gabonacsarnokbeli klióknak, akik a história istenasszonyát fölülmulva, előre megcsinálják a világtörténelmet, kiszámítva, hogy meddig tart a harc és milyen lesz a háború lefolyása sem tolmácsolni nem kívánjuk nézetét; a tőzsdei tengerészeknek, akik bár néhány sandolin-nál nagyobb flottát még világelelünkben alig láttak, dobáloznak a blokáddal és contrebande-al.

Csak a higgadt és józan kereskedelmi köröknek, a mai börzeánerek elenyészően kis százalékának felfogását akarjuk tudomásul venni, amidőn regisztráljuk, hogy a lapok mai jelentése, amely szerint a semleges javak még ellenséges lohogó alatt is — kivéve természetesen a hadi dugarut — a háború alatt zavartalanul közlekedhetnek, hogy tehát ez a hír, amely a kivitel akadálytalan lebonyolítását biztosítani látszott, igen kedvező benyomást keltett és nem csalódnunk, ha erre vezetjük vissza a délelőtt közönként mutatkozó lanyhaságot.

Annál nagyobb izgalmat okozott a délután beérkezett washingtoni sürgöny, amelynek tartalma azonban ellenőrizhető nem volt és amely szerint az északamerikai Egyesült-Államok szenátusa és képviselőháza elfogadta volna azt a javaslatot, amely az elnököt felhatalmazza, hogy a liszt kivitelét eltiltsa. Ha ez valóban bizonyul és ha Mac Kinley tényleg magátólja a tengerentúli liszt elszállítását, akkor jogosultak azok a kurzusok buzára és lisztre nézve, amelyeket ma még fantázia áraknak kell neveznünk, de amely jegyzések rövid időn való felszínre kerülését nálunk sokan biztosra veszik. Mert csak az utolsó négy hétnek amerikai lisztkivitelét figyelembe véve, azt találjuk, hogy az atlanti kikötőkből elszállítottak:

a márczius 21-dikétől 28-dikáig terjedő héten	410.000	zsák lisztet
a márczius 29-dikétől április 4-dikéig terjedő héten	270.000	„
az április 5-ikétől április 11-ig terjedő héten	440.000	„
az április 12-től április 18-ig terjedő héten	240.000	„
továbbá április 19-én	60.000	„
április 20-án	85.000	„
április 21-én	76.000	„
Összesen 1,581.000 zsák lisztet.		

Tehát magában az utolsó hónapban másfél millió zsák lisztnél többet exportáltak az atlanti kikötőkből Angliába és a kontinens felé.

Persze, ha a forrás bedugul, akár csak néhány hétre, akkor, tekintettel ama nagy hiányra, amely nyersterményekben és örleményekben egész Európában észlelhető, tényleg oly viszonyok állhatnak be, amelyeket ma még távolról sem lehet körülírni.

Csak hogy nem szabad felednünk, hogy az élelmes yankeek nyugodtan megfontolják azt, amit tesznek. Fontos ok nélkül ők bizony fejlődő malomiparukat meg nem bénítják és végre is annak az állítólag kétszáz ezer embernyi hadseregnek, amely eddig még csak a papiroson van meg, ennek a

duodez-armádiának az ellátása miatt alig lesz szükség ily kétoldali intézkedés foganatosítására. Maguk a minneapoliszi molnárok rögtön megkötik a szerződést, amelylyel kötelezik magukat lisztgyáraikat „a haza oltárára” letenni és jó ár mellett alimentálni a csillagos lobogó alatt küzdőket.

Hanem hát nálunk preparálva van a talaj az árfelhajtásra és ma este is erőszakkal kellett a tőzsde hivatalnokainak kituszkolni a tagokat a lecsengetés után, különben éjfélig folytatták volna a játékokat.

A tavaszi buza 18 forint 83 krajczárral zárult, ami fél forintos emelkedésnek felel meg. Nos hát ezen nem csodálkozunk. Megmondottuk a minap, hogy e cikkben exorbitáns árak kerülhetnek felszínre és miután ma 75 kilogrammos készáruért is körülbelül ért fizették, a boldog vevők persze nem hajlandók szerencsétlen ellenfelüknek megkönnyíteni az üzletek stornirozását. Ma különben 8000 métermázsát mondottak fel és az áruleszámoló-iroda táblázatából nyilvánvaló lett, hogy immár egészben öt czég képviseli a baissét.

A május-juniusi buza 13 forint 36 krajczárral, a szeptemberi 10 forint 52 krajczárral zárul, tehát egyenlegként 35—40 krajczárral emelkedtek e határidők. Tengeri, rozs és zab körülbelül 15—20 krajczárt nyert áraban.

Amerikában tegnap 1/3—1 1/2 centsszel javultak a buza árak, ma Berlin 3 márknyi, London egy shillingnyi, Liverpool 2 1/2 pennya, Páris 50 centimesnyi emelkedést jelzett.

Buza.

Elkelt 30.000 métermázsza buza 5—10 krajczárral magasabb árakon, közte 10.000 métermázsza idegen származásu buza.

Előfordult eladások buzában.

Minőség	Állomány	Eladás hely	Ár	100 kg. kőszp. ára	100 kg. kőszp. ára
1000 uj	tiszavidéki	Budapest	13.87	18.80	18.80
1300	„	„	13.80	18.76	18.76
100	„	„	14.00	18.80	18.80
800	fehérmezei	„	14.00	18.76	18.76
760	„	„	13.80	18.80	18.80
300	szentesi	„	13.70	18.70	18.70
420	feles magy.	„	13.40	18.40	18.40
100	„	„	13.47	18.47	18.47
800	„	„	13.25	18.25	18.25
150	„	„	13.15	18.15	18.15
100	bácskai	„	12.80	18.80	18.80
3500	„	„	12.20	18.20	18.20
500	házi	„	13.05	18.05	18.05
3000	temesvári	„	12.88	18.88	18.88
2100	rákóczi	„	12.80	18.80	18.80
2000	oláhországi	„	11.40	18.40	18.40
3800	„	„	11.25	18.25	18.25
8700	bolgár	„	10.90	18.90	18.90
1400	orosz	„	11.58	18.58	18.58

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 110.400 métermázsza buza és 61.200 métermázsza liszt, a nyugotiban 14999 métermázsza buza és 545 métermázsza liszt. A Siloban 4000 métermázsza buza.

Határidőüzlet buzában: Áprilisi-májusi és őszi buza irányzata kezdetben nagyobb realizációkra lanyha volt, később szilárd és délután a legmagasabb kurzusokon zárulnak e határidők.

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Működ. hely	100 kilogr. kőszp. ára		100 kilogr. kőszp. ára			
		100 kilogr. kőszp. ára	100 kilogr. kőszp. ára	100 kilogr. kőszp. ára	100 kilogr. kőszp. ára		
Tiszavidéki	uj	74	13.30	13.40	75	13.50	13.55
„	„	78	13.80	13.95	77	13.70	13.80
„	„	78	13.30	14.00	79	14.05	14.10
„	„	80	13.50	13.60	78	13.50	13.60
Fehérmezei	uj	74	13.25	13.35	75	13.45	13.50
„	„	78	13.50	13.60	77	13.70	13.80
„	„	78	13.85	13.95	79	14.00	14.05
„	„	80	13.50	13.60	78	13.50	13.60
Fehérmezei	uj	74	13.30	13.45	75	13.55	13.60
„	„	78	13.85	13.70	77	13.90	13.90
„	„	78	13.95	14.05	79	14.05	14.10
„	„	80	13.50	13.60	78	13.50	13.60

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	ár	kezdet	forgalom	ár
április	13.45	13.44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	13.68	13.70	13.71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84	13.80
május	13.05	13.05-06-07-08-09-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	13.28	13.27	13.28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	13.38
junius	10.25	10.25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	10.48	10.48	10.48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	10.58

Prága, április 22. Adózott tripló szesz nagyban 55 1/2 frton kelt el. Adózatlan szesz azonnali szállításra 19 — forinton jegyeztetett.

Trieszt, április 22. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban cseh áru 12.50, román áru 11.50 forinton jegyezték április-augusztusi szállításra.

Berlin, április 22. Szesz helyben 53. — márká = 31.21 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint á 10,000 literszázalék. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Stettin, április 22. Szesz 70 márká fogyasztási adóval 52.30 márká = 30.81 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Boroszló, április 22. Szesz (50-es) pr. ápriliára 71.20 márká = 41.94 frt; szesz (70-es) pr. ápriliára 51.50 márká = 30.84 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Hamburg, április 22. Szesz ápriliára 25.40 márká = 14.96 frt; ápril-májusra 25.40 márká = 14.96 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 forint.

Páris, április 22. Szesz folyó órára 49. — frk = 25.91 frt; májusra 48.75 frk = 25.77 frt; májustól 4 órára 48.25 frk = 25.52 frt; 4 utolsó órára 44.25 frk = 23.41 frt. Az árak 10,000 liter százalékonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Czukor.

Prága, április 22. Nyers cukor 88% cukor-tartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.37 frt, okt.-decz. szállításra 12.50 forint.

Hamburg, április 22. Nyers cukor l. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.25 márká, májusi szállításra 9.30 márká, augusztusi szállításra 9.56 márká. Irányzat tartva.

Páris, április 22. Nyers cukor (88 fok) kész áru 29. — 29.50 frk, fehér cukor ápriliára 32.50 frank, májusra 32.75 frk, 1 órára máj.-tól 33 1/2, 4 órára okt.-tól 30.75 frk. Finomított készáru 102—102.50 frank.

London, április 22. Jávaczukor 11 1/2 shilling, ártartó.

Olajok.

Páris, április 22. Repceolaj folyó órára 55.25 frk (= 26.07 frt); májusra 55.25 frk (= 26.07 frt); 4 órára májustól 55.50 frk (= 26.19 frt); 4 utolsó órára 56.75 frk (= 26.80 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, április 22. Repceolajhelyben 50.50 márká (= 29.75 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Köln, április 22. Repceolaj májusra (hardóval) 55. — márká (= 32.89 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Petroleum.

Hamburg, április 22. Petroleum helyben 5.05 márká = 2.97 frt.

Antwerpen, április 22. Petroleum fin. helyben 15 1/8 frank = 7.21 frt.

Bréma, április 22. Petroleum fin. helyben 5.30 márká = 3.12 frt.

Newyork, április 22. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.60 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.55 cents; United Pipe Line Certificates ápriliára 74. —; nyers petroleum ápriliára 6.25 cents.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, április 22. Az áramelkedés ma folytatást nyert és minden téren újabb sikereket ért el. Kötöttetett: buza tavaszra 13.72—13.85 frton, buza május-juniusra 13.26—13.44 frton, buza őszre 10.50—10.46—10.58—10.57 frton, rozs tavaszra 9.40—9.39—9.42 frton, rozs őszre 8.30—8.25 frton, zab tavaszra 7.65 frton, tengeri május-juniusra 5.92—5.98 frton, tengeri július-augusztusra 6.01 6.06—6.12 frton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 13.80—13.85, május-juniusra 13.43—13.45, őszre 10.56—10.58, rozs tavaszra 9.42—9.44, őszre 8.25—8.30, tengeri május-juniusra 5.98—6. —, július-aug. ra 6.11—6.13, zab tavaszra 7.65—7.70, május-juniusra 7.60—7.65, őszre 6.30—6.35, repce augusztus-szeptemberre 13.90—13.40 forinton.

Boroszló, április 22. Buza helyben 20.80 márká (= 12.25 frt) sárga. Buza helyben 20.70 márká (= 12.19 frt), Rozs helyben 15.70 márká (= 9.25 frt.) Zab helyben 15.70 márká (= 9.25 frt.) Tengeri helyben 12. — márká (= 7.07 frt.) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Hamburg, április 22. Buza holteini 215—232 márká (= 12.67—13.08 frt). Rozs meklenburgi 155—165 márká (= 9.18—9.72 frt.) Rozs orosz 122—123 márká (= 7.19—7.25 frt.) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.90 frt.

Páris, április 22. (Magyarítás.) Buza folyó órára 30.90 frank (= 14.74 frt). Buza májusra 31. — frank (= 14.79 frt). Buza július-aug. ra 30.30 frank

(= 14.46 frt). Buza májustól 4 órára 29.50 frank (= 14.07 frt). Rozs folyó órára 19.40 frank (= 9.26 frt). Rozs májusra 19.60 frank (= 9.35 frt). Rozs július-aug. ra 19. — frank (= 9.06 frt). Rozs májustól 4 órára 17.75 frank (= 8.46 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, április 22. (Zárlat.) Buza folyó órára 30.75 frank (= 14.67 frt). Buza májusra 30.80 frank (= 14.69 frt). Buza július-augusztusra 30. — frank (= 14.31 frt.) Buza 4 órára májustól 29.80 frank (= 13.98 frt).

Péttervár, április 22. Rozs helyben 7.60 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.

Bécs, április 22. A mai tőzsde, dacára a háborús híreknek, nyugodtan indult meg. Csak a berlini eladások hírére állott be általános esés, míg a valutaárak emelkedtek. Hitel és állami vasut valamint fegyvergyári részvények estek jelentősebben. Később javulás állott be, az Alpesi és Tramway részvények kivételével.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 348. — 346.50, Anglo-bank 155 —, Unio-bank 292. —, Magyar hitelrészvény 370.50—367. —, Osztrák-magyar államvasut 338.75—337. —, Déli vasut 72.50—72, Alpesi bánya 152.90—151.50, Rimamurányi 248, Osztrák villamosági 300.50—297, Magyar aranyjárdék 120.20, Magyar koronajárdék 98.90, Török sorsjegy 55.25—54.90, Német márká 58.97.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 346.75, Magyar hitelrészvény 367.50, Tramway 491.50, Länderbank 218.25, Osztrák-magyar államvasut 337.25, Déli vasut 72. —, Alpesi bánya 151.80, Rimamurányi 248. —, Májusi járdék 101.10, Töröksorsjegy 55.10.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 346.37, Magyar hitelrészvény 367.75, Anglo-bank 155. —, Bankverein 258. —, Union-bank 291. —, Länderbank 218. —, Osztrák-magyar államvasut 338.75, Déli vasut 71.50, Elbevolgyi vasut 253. —, Keszaknyugoti vasut 240. —, Török dohányrészvény 124. —, Rimamurányi 248. —, Alpesi bánya 151.20, Májusi járdék 101.10, Magyar koronajárdék 98.80, Török sorsjegy 54.50, Német márká 58.96, Fegyvergyár 300.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 119.80, Magyar koronajárdék 98.85, Tiszai kölcsönorsjegy 139. —, Magyar földterhementesítési kötv. 98.70, Magyar hitelrészvény 367. —, Magyar nyeresémméköcsön sorsjegy 159.75, Kassa-oderbergi vasut 190.25, Magyar kereskedelmi bank 1377. —, Magyar vasuti kölcsön ezüsbén 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.30, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 246. —, Rimamurányi vasrészvényjárásaság 246.80, 4.2% papirjárdék 101.20, 4.2% ezüstjárdék 101.10, Osztrák aranyjárdék 120.55, Osztrák koronajárdék 101.30, 1860. sorsjegy 141.30, 1864. sorsjegy 195.50, Osztrák hitelsorsjegyek 204.25, Osztrák hitelrészvény 347.50, Angol-osztrák bank 154.50, Unio-bank 291.50, Bécsi Bankverein 258.25, Osztrák Länderbank 218.75, Osztrák-magyar bank 915. —, Osztrák-magyar államvasut 338.25, Déli vasut 71.75, Elbevolgyi vasut 252.50, Dupagözhejezési részvény 440. —, Alpesi bányarészvény 152.50, Dohányrészvény 124.75, 20 frankos 9.57, Cászári királyi vart arany 5.71, Londoni váltóár 121.10, Német bank váltó 58.92, Az irányzat javult.

Bécs, április 22. (Utótőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 348.25, Magyar hitelrészvény 368.50, Anglo-bank 154.75, Bankver. 257.75, Unio-bank 291.50, Länderb. 219. —, Osztrák-magyar államvasut 339.25, Déli vasut 72. —, Elbevolgyi vasut 253. —, Keszaknyugoti vasut 240.50, Török dohányrészvény 128. —, Rimamurányi vasut 247. —, Alpesi bánya 153.20, Májusi járdék 101.20, Magyar koronajárdék 98.85, Török-sorsjegy 55.20, Német márká ultimóra 58.83.

Berlin, április 22. Ezüstjárdék 100.80, Osztr. aranyjárdék 102. —, Magyar aranyjárdék 101.60, Magyar koronajárdék 98.90, Osztrák hitelrészvény 217. —, Osztrák-magyar államvasut 143.50, Déli vasut 31.50, Bustiehrádi vasut 291.50, Osztrák bankjegy 169.65, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.55, Rövid lejáratu váltó Pétterára 81. —, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.53 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járdék 90.75, Laura-kobó 181.25, Harpen 175.75, Olasz központi vasut 129.00, Török sorsjegy 107.80.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 217.60, Osztrák-magyar államvasut 144. —, Déli vasut 31.60, Magyar aranyjárdék 101.60, Discontó-társaság 191. —, Szilárd Pétterára.

Páris, április 22. Uj 3% francia járdék 100.06, 3%-os francia járdék 101.72, 5 1/2%-os francia járdék 105.87, Osztrák földhitelintézet 1223, Osztrák-magyar államvasut 726. —, Déli vasut 468. —, Osztrák aranyj. 101.75, Magyar

aranyjárdék 102. —, Déli vasuti elbevolgyi 876. —, Alpesi bánya 335. —, Török dohányrészvény 272.50, Török sorsjegy 99.50, Olasz járdék 90.97, Spanyol kölcsön 32.81, Meridional 662, Otomanbank 520.50, Rio Tinto 643.50, Debeers 822, Eastrand 97. —, Chartered 63.25, Randfontein 35.50.

Frankfurt, április 22. (Zárlat.) 4.2% papirjárdék 86.80, 4.2% ezüstjárdék 85.10, 4% osztr. aranyj. 101.65, 4% magy. aranyjárdék 101.50, magyar koronajár. 98.65, osztr. hitelrészvény 298.87, osztr.-magyar bank 780. —, osztr.-magyar államvasut 289.75, déli vasut 63.50, elbevolgyi vasut —, bécsi váltóár 169.50, londoni váltóár 20.53, párisi váltóár 81.05, bécsi bankváltó 218. —, villamos részvény 133. —, alpési bányarészvény 128. —, 3% magyar aranykölcsön 89.50. Az irányzat tartott.

Frankfurt, április 22. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 294.12, osztrák-magyar államvasut 290.50, déli vasut 63.62.

Hamburg, április 22. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 85.15, osztrák hitelrészvény 294.75, osztrák-magyar államvasut 723. —, déli vasut 150.50, olasz járdék 90.60, 4% osztr. aranyj. 102.80, 4%-os magyar aranyjárdék 102.40. Az irányzat szilárdabb.

London, április 22. (Zárlat.) Angol consolok 109 1/8, déli vasut 7. —, spanyol járdék 32.30, olasz járdék 89.25, 4% magy. aranyjárdék 100.50, 4% rupia 61.70, Canada pacific vasut 78 1/8, leszámítolási kamatláb 4. —, ezüst 25 1/8. Bécsi váltóár 12.26. Az irányzat határozatlan.

New-York, április 22. Ezüst 56. —.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 22-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Legnyomon köv. mm., 700 +, A hőmérséklet Celsiusban, A hőmérséklet Fahrenheitben, Csapadék mm., Állomások, Legnyomon köv. mm., 700 +, A hőmérséklet Celsiusban, A hőmérséklet Fahrenheitben, Csapadék mm.

A depresszió a Földközi-tenger fölött egyenlőlegesen és az egész Dél-Európát borítja. Azonkívül Olaszország belsőjében is van egy másik depresszió. A magas nyomás Európa északi részén éri át. Az idő európaszerte jobbra felhős és a depresszió környékén, nevezetesen Olasz- és Oroszországban esős. A hőmérőjelzések azonosítva a tegnapihoz hasonló.

Hazánkban sok helyütt esett az eső és pedig a Dunánál, Horvátországban és északkeleten általánosan, az Alföldön csak négyvályosan. Nyugaton ma reggel is folytatódik a eszmorgás. Az idő borús és enyhe, noha a hőmérőjelzések csökken. Ungvárt vihart és zivart jelent tegnapról.

Köze idő várható, süppedő hőmérőjelzettel.

VIZÁLLÁS.

— Április 22-én. —

Table with columns: Feljő, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Feljő, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás.

Feloldó szerkesztő: Liszsey Ádám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre szótandók középsőben, levélbájakokban vagy postaküldvényben.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postaküldvényben kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kiutalásdíj jár. — Csak az apróhirdetést postaküldvényben beküldeni, s a szöveget az utalvány szerényen írní; esetleg közteséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Balasovits György** nagytárszó.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Zsiborcs Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohánytárszó.
- IV. „ Farsich-bazár **Déval József**, dohánytárszó.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kemetsk A. J.** dohánytárszó és újságáru.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Lőwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytárszó.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytárszó.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wellik Zsigmond**, dohánytárszó.
- VI. „ Jerecz-körút 54. szám **Breuer Miklós**, dohánytárszó.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Mehonyi Ilona**, dohánytárszó.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Molnar Már**, dohánytárszó.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frad J.** dohánytárszó.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytárszó.

s ugyane helyeken mindennemli felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Piroska! Sajnálom, hogy tegnap nem volt jelen a mulatságon, miután tudom, hogy nagyon jól érezté volna magát. Engem csak az elkerülhetetlen kényszer vitt rá, hogy sem voltam. Mikorra remélhetem a viszontlátást? Kérszöket küld Gy. 3230-1

Fiatal, házias leány gazdatisztelt esetleg közelebb arról óhajt később megismerkedés czéljából levelezni. Ajánlatok máj. 1-ig kéretnek a kiadóba „Jóhálókak” 1187-1

K. J. 44. Vasarnap jelzett órákban örömmel várom. Margaretha. 6745-1

HÁZASSÁG.

30 éves róm. kath. vallású vidéki kereskedő, kinek 6000 forint megtakarított pénze és egy jól menő üzlete van, óhajt megismerkedni házasság czéljából oly csinos, háziasan nevelt nővel, kinek megfelelő hozományja van. Leveletet „Kereskedő” 30” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldje. 3232-2

Férjhez menni óhajt egy izr. vall. igen jó nevelésű, szürety 36-nyú, házias, 25 éves hajadon. Csak komoly levelek 36” háziaszony” jelleggel ellátva vétnének gyulomb. 3704-2

Állami tisztviselő 1400 forint évi jövedelemmel, megfelelő hozomány felett rendelkező csinos hölgy komoly ismeretségi körű házasság czéljából. Levelet „Házasság 25” jelleg alatt a kiadóba intézendők. 3714-3

Férjhez menni szeretne egy fiatal intelligens arva kisaszony 4-5000 forint hozományával egy intelligens hivatalnokhoz. Leveletet a kiadóhivatalba „Anna” jelleg alatt kérek. Csak komoly és teljes névvel ellátott levelek vétnének gyulomb. 3233-2

ALLÁST KERES.

Pénzügyi tisztviselő, mérlegképes könyvelő, magyar és német levelező, általános foglalkozási keres. Czim a kiadóhivatalban. 3334-3

Egy Magyar- ovariolt végzett több évi gyakorlati ellátott gazdász, ki a szarvasmarha tenyésztés czukor-répa művelésben járatos keres magához illő állást. Az illő feltételnek is ajánlkozik kelet felé utazónak, beszél a magyar német román nyelveken kívül a francia és török nyelvet is. Czim a kiadóhivatalban. 3618-3

Középkorú intelligens nő, ki a háztartás minden ágában járatos, mint háztartásnő kíván alkalmaztatni. Czim a kiadóhivatalban meg tudható. 3334-3

Egy okleveles gép- és gyorsírástani tanár, 4-5 éves gyermekekhez. Czim a kiadóhivatalban. 3636-3

Kereskedelmi szaktanfolyamot jó sikerrel végzett fiatal hölgy, ki már iródba volt alkalmazva, a gép és gyorsírástani teljes jártassággal bír egy megfelelő iródi állást keres. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Egyes hivatalnok” jelleg alatt. 3736-3

A gép- és gyorsírástani jártas intelligens nő, ki már hasonló minőségben alkalmazva volt, bármily iródi alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3590-3

Könyvelésben és levelezésben jártas kereskedelmi akadémiait végzett fiatal hivatalnok megfelelő általános foglalkozást keres. 3737-3

Alkalmazást keres egy jó családból származó intelligens középkorú urinő mint felszólító, előadó vagy elhívó állást. Szives megkeresését „Előadó” jelleg alatt a laphoz kér. 3230-3

Lakásért kívánlak megismerkedni házaspár takarítást végző tisztviselő és mosási is. Szives megkeresését „Megbízható” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 3344-3

Egy női ruhafaragó, munkatársas üzletben. Czim a kiadóhivatalban. 3777-3

Okleveles tanítónő, ki a francia nyelvvel is különösen járatos, mint felolvasónő kíván alkalmaztatni, igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 3752-3

Intelligens nő, ki a magyar, német, francia és olasz nyelveket beszéli, valamint a zongorában teljesen ki van képezve, társalgónői állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3750-3

ALLÁST KAPHAT.

Gyermekkeresztő kerestek egy 4 és 7 éves fiú mellé vidékre intelligens családba. Czim a kiadóhivatalban. 3632-4

Francia vagy német játszótárs egy 6 éves fiúcska mellé keresetk. Czim a kiadóhivatalban. 3781-4

Gazdatiszték és gazdasági alkalmazottak részére több állás van úresedésben. Czim a kiadóhivatalban. 1167-4

Vidéki fűszer- és vaskereskedésbe kerestek egy segéd és egy tanuló fiú, mindkettőnél megkívánatik a szerb nyelv bírása. Irásbeli ajánlatok „Vidékre 30” czimen a kiadóhivatalba intézendők. 3850-4

Előadó kerestek egy elsőrangú uridíval üzletbe. Azok kik ily minőségben már alkalmazva voltak előnyben részesülnek. Irásbeli ajánlatok „Dívatár” jelleg alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3849-4

OKTATÁS.

Egy okleveles zenetárnó, néhány óra órarendelkezvén a Kriztina-körút legzebb pontján, 18 lakással és egy műhely bolttal eladó. Czim a kiadóhivatalban meg tudható. 3638-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általános feladatát legújabb és legkönnyebb magyar rendszer (metódus) szerint, házán és házon kívül, ugyiszint vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordulattal). Czim a kiadóhivatalban. 2850-5

Intelligens fiatal ember, néhány gimnazista tanulót elváltlal oktatásra. Czim a kiadóhivatalban. 3674-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép úri lakkkal a főváros és vasút közelében. Ajánlatok „Vétel” czim alatt. 3686-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

2. emeletes bérház a Kriztina-körút legzebb pontján, 18 lakással és egy műhely bolttal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3614-7

Budapest közelében gazdag kőszent területek bérbevehető. Ugyan-ott szép villa nagy szőlővel eladó. Ugyanakkor díjaztatnak. Mihályi Imre Nyerges-Ujlalu. 1167-7

A Zerevárosban egy rendkívül szép és elegáns beosztású egyemeletes ház gyönyörű kerttel eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3734-7

A Kriztinavárosban két három emeletes bérház 15 évi adómentességgel villamos zenitén előnyös törlesztésenköltséggel és szűcselt feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3642-7

Elköltözés miatt óhajtom eladni újpesti háramat, mely a befejezett laka 10%-át hozza. Közelben a villamos megállóhely mellett a legzebb helyen épült. Czim a kiadóhivatalban. 3734-7

Játra-Somniz nyaralótelepen, a Lomnici-csúcs közelében, tőzében, két év előtt épült villa nagy szobával, előszobával, verandával, külön konyha-épülettel, pincével, vízvezetékekkel, szűcsökkel, egy holdas befűtött, bekerített parkkal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3707-7

ELADÁS.

Butorok. Újletem áthelyezése folytán hála-és ebéditk olcsón eladók VII. Wesselényi-utca 98. sz. Zupka István ártalomnál. 1169-8

Butorvénok becses ügyelmébe ajánljuk Komos és Lőwinger nyel. Bálváros, Egyetem-tér 6. I. em. lévő nagy butor-raktárban a ház lerombolása miatt a butor kőzetek minden áron eladotnak. 3681-8

Fortuna- részvény, 60 db, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1151-8

Alig használt, teljesen jó karban lévő kerékpár eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3312-8

Bösendorfer zongora teljesen jó karban jutányos ár mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3312-8

Jgen szép butor, alig használt, faragott, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3690-8

Szűcselt behuzott diván és egy faragott kétajtós kredenz egyenkint is minden áron költségtérítés mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3716-8

Teljesen jókarban lévő „Chicago” 1” 97-es model-kerékpár 164” alig használt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3690-8

Egy fekele, pedálos, rézbetétes, kitűnő hangú czimbalom eladó. Megtekinthető d. s. 12 óráig. Czim a kiadóhivatalban. 3642-9

Jutányos ár mellett eladó egy még jókarban lévő kerékpár. Megtekinthető 3-4 óra között. Czim a kiadóhivatalban. 3690-9

Női kerékpár kitűnő jó karban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3690-9

A Bálvárosban egy régi jövedelmek öröndő, kitűnő jövedelmekkel bíró vendéglő melletti, közbejött akadályok miatt olcsón eladó. Leveletet a kiadóhivatalba továbbít „Kameri vendéglő” jelleg alatt. 2786-9

Czimbalom pedálos hangjegytartóval (fővárosi fő) gyönyörű kivitelbe, remek hanggal (140 forint vételár) most 80 forint eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1137-9

Jóforgalmu péküzlet a főváros legzebb helyén családi körülmények miatt eladó kiadó. Megkereséseket a kiadóhivatalba továbbít „Kitűnő üzlet” jelleg alatt. 3704-9

VÉTEL.

Jóhangu zongorát keresek jutányos ár mellett mielőbb megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jelleg alatt a kiadóhivatalba továbbít. 3714-9

Fali zongora (pianino) jó karban lévő megvételre keresetk. Czim a kiadóhivatalban. 3714-9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy igen szép szobához lakásra kerestek ugyanott teljes ellátás is kapható. Czim a kiadóhivatalban. 3632-10

Nagyon szép, esetleg teljes ellátással kiadó, Czim a kiadóhivatalban. 3644-10

Jgen csinosan butorozott, különbejárható szoba, szobor, intelligens családnál kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3790-10

Szépén berendezett utcai szoba, a klinika közelében ugyan kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3764-10

Nagy utcai szoba balkonnal elkülönített külön előszoba és esetleg egy udvari szoba kiadó. A szobák tapétaváltoztatás elegáns butorral vannak ellátva. Czim a kiadóhivatalban. 3622-10

Tiszta, csinosan butorozott udvari szoba a Váci-körúton kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3762-10

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Czim a kiadóhivatalban. 3802-16

Intelligens fiatal nő, kinek szépen berendezett lakása van, keres idősebb intelligens lakótársnőt. Czim a kiadóhivatalban. 3790-10

Egy csinosan butorozott szoba, magányos úri nőnél, hasonló hölgy részére kiadó. Francziánul tökéletesen tudó a lakást igen olcsón kapja. Czim a kiadóhivatalban. 3798-10

Elegáns 2 ablakos utcai szoba, csinos előszobával és fűrdőszobával kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3818-10

Két ablakos utca, szépen butorozott szoba, zongorával és teljes ellátással bérbevehető. Czim a kiadóhivatalban. 3704-10

Elegánsan butorozott két ablakos utcai szoba külön bejárattal, fűrdőszobával kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3792-10

Csinosan butorozott utcai szoba, különbejárattal, fűrdőszobával kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3778-10

Az Andrássy uton kiadó szépen butorozott szoba. intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 3740-10

LAKÁS KERESTETIK.

Keresek egy vagy két szobás a lépcsőházból külön bejárattal első emeletű butorozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Alkalmos lakás” czim alatt. 2994-11

A Jerecz-körúton három négy utcai, két udvari, elő-, fűrdő és előszobából álló lakást keresek május 1-ére az I-és vagy II-ik emeleten. Ajánlatokat az évi bér meghatározásával „Ügyvéd” czimen a kiadóhivatalba kérek. 3840-11

SZOBA KERESTETIK.

Butorozott szobát keres egy magánhivatalnok a Lipótvárosban, intelligens irr. családnál, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a fizetési feltételekkel „Nyugod otthon” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 3846-12

Elegáns utcai szobát keresek az Alkotmány-, esetleg a Hold-utca, vagy a Váci-körúton intelligens keresetny családnál május elsőjére. Leveletet a kiadóhivatalba kérek „Úri ember” jelleg alatt. 3786-12

Külön- bejárattal utcai szobát keres teljes ellátással egy fiatal ember. Ajánlatokat „G. 16” jelleg alatt a kiadóhivatalba továbbít. 3842-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A Ferencz-körúton kiadó a II. em. két-két ablakos utcai fűrdő, elő-, cseléd szobából és konyhából álló lakás május 1-ére évi 460 forint. Czim a kiadóhivatalban. 3786-13

Bérbeadó. Úllé-ut és Erkel-Pipa-utca kezdetén, nagy utcai 2 udvari, fűrdő, előszoba és konyha 330 forint, 2 különbejárattal udvari szoba, konyha 240 forint. Czim a kiadóhivatalban. 3743-13

Nyári lakás Visegrádon észak helyen propeller-hajó-állomásnál közel egy székben lakó kényelmesen és csinosan butorozott 8 szobából álló lakás egy szinten szép konyha, veranda és pincse. Ára 200 forint. Czim a kiadóhivatalban. 3634-13

Nagy helyiség 1-és emeleten, mely egynagyeremből és több szobából áll. augusztus 1-ére, kiadó Kilitőseu alkalmos iródnak, ártalommal, bérbevehető, egyet helyiségnek, vődteremnek, magánlakásnak, vagy nagy lakásnak. Bővebbet a kiadóhivatalba továbbít. 3662-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legzebbidőre idő alatt, előkelő fővárosi ingatlanok, csabály utólagos honorárium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokvíz irókészítés. Értékcsökkenési d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 350-14

KÖNYVEK.

Eladók könyveket, világhírű írők műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókai összes műveit kiváncsi megvenni jutányos ár mellett. Ajánlatokat a költés minőségének kitételeivel „Könyv 12” czimen a kiadóhivatalba továbbít. 3712-15

Veszek jókarban lévő elsőrendű írők műveit, jutányos árban. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Közpénz fizetés” czimen. 3638-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, dívatársalonnak, egyet helyiségnek, vődteremnek, magánlakásnak vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-és emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

A kerepesi-út környékén akarok május 1-ére egy kisebb bolt-helyiséget kivenni. Ajánlatokat „Bolt 168” czimen a kiadóhivatalba kérek. 3708-17

Kitűnő forgalmu sajtó és vaskereskedés a főváros legzebb helyén családi körülmények miatt olcsón eladó. Levelet a kiadóhivatalba „Kitűnő forgalmu” jelleg alatt kértetnek. 3688-17

Különféle. és olcsón lehet elkészni egy szállodás özevgyűlé. Czim a kiadóhivatalban. 3454-18

Elegáns női ruhákat készítő jutányos árban egy kitűnő varró. Czim a kiadóhivatalban. 3338-18

A legjobb magyar élelmiszer „Ügyvéd”. Most soha közli pompás karizkárkában a nevezetesebb írőket és művészeket. 3632-18

Olcsón és jól lehet elkészni a VI. kerületben, naponta 4 tál étel havi 12 forint, 2 tál pecsenye jével 15 forint. Czim a kiadóhivatalban. 3558-18

6 forint készit elegáns olcsón női ruhákat egy igen ügyes szabónő. Házias és eljár napi 1 forint 50 krajczárért. Czim a kiadóhivatalban. 3636-18

MINDENFÉLE.

Bajaderek táncza. Egy német utazó nemrégiben hosszabb ideig a heiderabadi maharadsza vendégszerető udvarában időzött. Ottléte alatt alkalmat nyílt, hogy az indiai tánczosnők mutatványában gyönyörködjen. Tapasztalatait érdekesen meséli el: A bajadér név, amint nálunk az indiai tánczosnőket nevezik, ott teljesen ismeretlen fogalom és azt csak a vén Európa eszelte ki. A költészet és a fantázia szinte a tündérek közé emelte a Kelet tánczosnőit. Európában is már sokan gyönyörködhetnek igéző természetben; növésük karesu és hajlékony, mint a pálmafáké, sötét, mélytűzű szemük, mint két nagy csillag fénylik arany-broncszínű arcukon; gyöngéd, finom szövésű fátyol hull alá alabástrom derekukra; alóla igézően előcsillan a félig letakart test, mely ritmikus ringásokban alkalmazkodik a csábos, keleti muzsika ütemeihez; szépmetszésű halványpiros ajkain varázsszerű, végtelenül kedves mosoly van... ez mind igen szép, de sajnos, amint látni fogjuk, csak a szentimentális poéták és novellisták gondolatvilágában élnek ezek a mesés bajaderek, nem pedig Indiában. Az egész társaságban két leány és négy czifraöltözött zenész volt, akik édes melódiákat pengettek lantjukon. Szerényen elhelyezkedtek a tágas színpad háttérében, úgy, hogy a rossz világításban csak sejtetni engedték alakjukat, a német utazó nem is vehette ki, hogy a leányok szépek-e vagy csúnyák, fiatalok vagy vének. Csaknem fél óra hosszat ültek mozdulatlanul, énekkel kísérve a tamburások játékát. Olyan hangulatkeltő bevezetésfele lehetett, hogy a publikum lelkét a tánczra kellőképen inspirálják. Végre az ouverture véget ért és a leányok felemelkedtek. Az egyik közülük, a fiatalabbik, szép volt és csillogó fekete fátyol hanyagul simul a keblére. A másik, a nagyobbik, valamikor régen szép lehetett, legalább a vonásai azt sejtették, most azonban művésztanének tökéletességével pótolta a test bájait. A táncz megkezdődött. Természetesen európai fogalmak szerint nem igen lehetett ezt táncznak nevezni. A leány csendesen felegyenesedett és időnkint ég felé emelte aranykarpereczes kezét, majd ismét leeresztette. Hosszabb és szorgosabb megfigyelés után látni lehetett, hogy egész teste remegett és ringott, harmonikusan követvén a zene ritmusait. Nem a lábával tánczolt, mint a mi ballerináink, hanem a lábujjaival. Lassan, lábujjhegyen a színpad elejére ment, egész közel az utazó üléséhez; szinte érezni lehetett a lehelletét. A lábain csörgős karpereczeket viselt és hátrafelé haladtában összefolyt a karpereczek csörgése a zene kellemes hangjaival. Az egész procedúra alatt arcát merev komolyság borította, végtelen szomorú haláltsejtető meláncchia. Ugy látszik azonban, csak a hatás fokozásáért voltak oly szomorúak, ellentétben a mi tánczosnőinkkel, akiket mindig csak mosolyogni látunk. Két különböző üzleti felfogás, amelynek ugyanaz a célja, mert amint az előadás után az utazó beszédbe bocsátkozott velük s dicsérte a ruhájukat, megcsillogó ékszerüket, egész kedvesen mosolyogtak...

A gyorsköltészet notovábbja. Érdekes és a maga nemében páratlan fogadásról beszélnek most a florenzi író- és művészvilágban. Augusto Novelli, az ismert olasz drámaköltő ugyanis merész vállalkozásba fogott, melynek sikeressége esetén méltán fogja az egész világ bámulatát kiérdemelni. Szerződést kötött az Alfieri színház igazgatóságával, hogy 30 óra alatt egy, a kerékpáros életből vett, három felvonásos drámát ír, mely a közeli kerékpárkongresszus alkalmával fog színpadra kerülni. Novelli hat részletben, az újságíró-egylet helyiségében kötelei drámáját megírni és újságírókból álló bizottság gyakorol felügyeletet fölötté. A szerződés értelmében, ha Novelli a fogadást megnyeri, 500 lira tiszteletdíjat kap, még az esetben is, ha a darab megbukik. Ha azonban a gyorsköltő gyorsasága cserbenhagyja és a dráma a megszabott időben el nem készül, Novelli minden jogát elveszti és az egész évi tantümekekről lemondani kénytelen.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(4)

Írta: CROKER M. B.

Mivel a leghíresebb orvosok is azt állítják, hogy a betegek gyógyulását semmi sem segíti elő annyira, mint egy csinos és ügyes ápolónő, ezért nem lehet csodálni, hogy Sarabella gyöngéd ápolása mellett Brandes Pelham gyógyulása is bámulatosan előre haladt; csak hogy a páciens új betegség érte, mely gyógyíthatatlannak bizonyult. Egy szép reggelen anélkül, hogy barátaitól és rokonaitól tanácsot kért volna, a Szent-Kelemen templomban Sarabellával egybe kelt, utána nyolcz napra Doverbe rándult és azután két első osztályu hajójegyet váltott Bombayba.

A fiatal polgári hivatalnokokat rendszerint minden kegyelem nélkül az ország legelhagyatottabb kerületeibe küldik, ahol gyakran hetekig nem látnak fehér embert és csak az alájuk rendelt benszülöttekkel és szolgálkával, valamint a szomszédos falvak egyszerű lakóival érintkeznek. Olykor-olykor egy-egy opiumkereskedővel vagy erdészszel találkoznak, akivel kicsereleli szivarjait és ujságjait, de még ezek a találkozások is ritkák és a szorgalmas egyetemi tanulmány, a nehéz vizsga után, az elhagyott helyek halálos egyformasága és elhagyatottsága elegendő arra, hogy a legerősebb lelket is kizavarja rendes állapotából, különösen akkor, ha az új jövevény nem érdeklődik a természet iránt és nem veszi észre a zugó erdő, a hullámzó buzaföldek, a régi dicsőséges indus templomok és a főséges napnyugta csodás szépségeit. Ha nem talál gyönyörűséget a vadászásban, hanem munkája végeztével a hűvös estén leül a sátra előtt, hogy kártya és színház után vágyódjék, bizony akkor van elég oka arra, hogy sorsát elálkossa.

Brandes Pelham nem nagyon érezte az elhagyatottságot. Sarabella kitünő társa és támasza lett, bámulatlan könnyen megtanulta az ország nyelvét, hamar alkalmazkodott az ország szokásaihoz és kitünő háziasszony lett belőle; de könyveiről sohasem érdeklődött és bizonyos beszédhibákról sohasem tudott leszokni. Brandes években keresztül elhagyatott kerületekben és kis helységeken élt, míg fokról fokra elismerést és az első között helyet szereztek Pelhamnak nagy szolgálatai és eközben kitünő képességei. De míg ő előre jutott, a felesége hátra maradt. Amennyit hízott, annyit vesztett a szépségéből és mindinkább erősebbé vált nála a feltűnőnek szeretete. Pelham ugyan nem szégyellte magát felesége miatt, de azt mégis érezte, hogy társadalmi állása hasonlíthatatlanul kellemesebb volna, ha házának vezetője igazán művelt hölgy lenne.

Kétszer küldötte őt hat hónapra Ausztráliába, de maga — amit különben nem is kívánt tőle az asszony — egyetlenegyszer sem ment vele Angolországba. Egyszer, évekkel ezelőtt ő maga utazott hazájába, ahol rokonai úgy fogadták, ahogyan családi körben gazdag, gyermektelen és a szerencse által kegyelt férfiak fogadni szokás. Rokonai, igaz ugyan, hogy kissé elfogódva, még Sara után is kérdezősködtek, aki sok háztartási cikket küldött nekik ajándékba, mivelhogy a jó asszony csak ilyenek iránt érdeklődött. Brandes Sara elolvasta ugyan az újságot és néha még egy-egy modern regényt is, különösen ha sok lord és ladie szerepelt benne; meghívókat is tudott írni, sőt szótár segítségével még levelet is, de különben sokkal több gyönyörűsége telt teheneiben, tyukjaiban, libáiban és kutyáját, Ben-t mindenek fölött szerette. Kitünő, gazdag, de unalmas ebédeket adott, riktó színű pompás szöveteiből készített ruháit, hébe-hóba jól ésselt neki; ha tracsosolhatott, szívesen whistezett és gyűlölte Langrishe asszonyt. Egészen véve egyhangú, csendes volt az élete és amint az idő változott egy óramű szabályosságával majd a hegyek között levő villájában, majd a városban levő házában ütötte fel tanyáját.

Brandes Sara, aki a tűz mellett ült és a fahasábok pattogó égesét nézte, ebben a pillanatban nem érezte magát boldognak. Hivatalosan ő volt a társaság feje, a helység Burra Mem sahib-ja, de tényleg azokon Langrishe asszony volt a hangadó személyiség és minden

tiszteletet, úgy szólván a dió belét elkaparította előle, míg Brandes Pelham feleségének csak annak héja jutott. Ha még annak a gyűlölt vetélytársnőnek egy szép, fiatal leány lesz az oldala mellett, akkor bizonyára még többen fogják őt felkeresni és akkor még kiálthatatlanabb lesz, mint amilyen eddig volt. És mit lehet ez ellen tenni? Semmit, épenséggel semmit! Brandes Sara akkor cselekszik a leghelyesebben, ha leteszi a fegyvert és mint elhagyott öreg asszony barát hiányában hal meg. Hja, ha a kedves kis Annie életben maradt volna, akkor természetesen másként állana a dolog; de neki nem volt családja, nem voltak rokonai, még csak unokanővére sem volt. És mégis — szerencsés egy gondolat! Hiszen Pelhamnak voltak unokanővérei, még pedig három, akik szegények és bizonyára csinosak. Anyjukat, az ő nővérét, segélyezte, hozzájárult unokanővérei neveléséhez és néha-néha pénzt küldött nekik. Miért ne adoptálhassa a felesége e fiatal leányok egyikét, hogy neki is legyen unokanővére? Mindjárt ebéd után (ma férjének kedvence étele került az asztalra), beszélni akart Pelhammal és minél többet foglalkozott e tervvel, annál inkább tetszett az neki, annál erősebb lett elhatározása. A fiatal leánynak egész utazását, a gőzöst, a szobát, a toilletet elrendezte már és Brandes asszony épen illő férjet akart kiszemelni a leány számára amikor Pelham éhesen és fagyoskodva belépett a szobába.

Ebéd után, mialatt Brandes cigarettáját szívta és okos felesége pompás illatu téát nyújtott neki, szóba is hozta a dolgot.

— Pelham, te gyakran eltávolzol hazulról és én olyankor elhagyatva érzem magam, így kezdte. Nem vagyok már olyan fiatal és mozgékony, mint azelőtt és a táncshoz, a tennishez és más ilyen időtöltéshez öreg volnék még akkor is, ha egyáltalán sokat törtem volna valaha magamat ezek után a mulatságok után.

— Talán utazni akarsz, vagy ponyyt vegyél, társalkodónót tartsak neked? — kérdezte leereszkedő hangon a férj, egy simára beretvált, őszülő férfi vékony ajkakkal és szúrós szemekkel, akinek bizonyos távolságból sajtáságos gyermekes külseje volt. Mi a kívánságod?

— Nem akarok lovagolni és táncolni, de azt akarom, hogy más lovagoljon és tánczoljon helyettem, volt a meglepő felelet. Engedd meg, ha nincs ellenedre, hogy unokanővéreid egyikét meghívjam magunkhoz. A fiatal leánynak jó dolga lesz nálam. Ha kedves kis Annienk életben maradt volna, akkor, persze, nem kellene mások leányait kikötszönözni.

Brandes, aki eddig erős, vizsgáló tekintettel nézte végig feleségét, egyetlen gyermekének említésre, aki valahol messze egy tamaraifa alatt aludta örök álmát, meglágyította.

Igen, a kis Annie, ha életben maradt volna, most huszonöt éves és bizonyára épen olyan csinos volna, mint amilyen ebben a korában az anyja volt, aki elcsavarta a fejét és ritkán adott alkalmat arra, hogy választását megbánja.

— Nővérednek három leánya van és nincs a legfényesebb viszonyok között — folytatta Sally. Mennyi nyugdíja is van egy ezredesnek? Vannak emberek, akik a szakácsukat is jobban fizetik.

— Tökéletesen igazad van. A nyugdíj bizony nem nagy és nővérem, aki sohasem volt híres gazdasszony, csak nehezen tud azal boldogulni. De másrészt meg kell gondolnod, mekkora felelősséget vállalsz magadra egy fiatal leánynyal. Miután te nem szoktad meg a fiatal emberekkel való érintkezést...

— Igaz, de hamar meg fogom szokni, mert szeretem a fiatalságot. Mondj igent, Pel, és azonnal írok. Természetesen mi fizetünk az átkelési költségeit és én magam elmennék érte Allahabadba.

Pel cigarettájának végét a tűzbe dobta, megigazitotta szemüvegét és szótlanul feleségére nézett. Kis hallgatás után azt kérdezte:

— De hogyan jutott ez a dolog egyszerre az eszedbe?

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szombat, 1896. április 23-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 90. Havi bérlet 18. Másodsor:

Bohéme-világ.

Dráma 5 felvonásban. Írták: Barriere és Murger. Fordította Szenczeri Emil.

Személyek:

Durandín Szigeti Imre Rodolphe Mihályfi Marcel, festő Dező Schaubard, zenész Császár Colline Gabányi Benoit Egresy Baptiste, szolga Zilahi De Houvres Paulayné Mimi Tokó I. Musette Csillag T.

Kezdet 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 65. Havi bérlet 12. Ninon.

Dalm 2 felvonásban. Szövegét Thury Zoltán egy dramotette nyomán írta Abrányi Emil. Zenéjét szerette Sztrojanovits Jenő.

Személyek:

Filipp Arányi Suzanne Ábrányiné Ninon Takács Vilarmois Kertész De Chat Kertész De Noce Kontran Mihályi

Utána:

Az érczember.

Fantasztikus ballet 2 felvonásban, 4 képen. (Scribe 'Le cheval de bronze' című operaszövege után) Kerner István. A koreográfus rész Smeraldi Cs. aról.

Kezdet 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha Lujza asszony mint vendég. 1848.

(Madak utja).

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, 11 képen. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerette Verő György. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdettet pályázatra első díjat nyert, írta és vezényli Barna István.

Személyek:

Petőfi Sándor Vasvári Pál Irinyi József Zakár György Egy ur, hölgy Egy polgár Egy hölgy Gróf Batthyány Gróf Széchenyi Kossuth Ester Darkó Mózes Débor György Lantó Pistuka Balta János Antos piépanos Lubinszky Szardahelyi Várnai Kenyich Bartfalvi M. Ujvári Lukácsy Ferenczy Lendvai Szirmai Blaha L. Horváth V. Siposné Szirmai Raskó Gyürkí Kiss M. Szabó A.

Kezdet 8 órakor.

Színházi műsorok a 19. oldalon.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

2 darab OLASZ vör. ker. sorzjegy, 2 " NAGYAR " " " " 2 " BAZILIKA " " " "

tehát 6 darab sorzjegy kapható 36 havi 2,25 frtos befizetés után.

Már az első és második részlet egyszerre való befizetése ellenében kiadom a sorozat és azonnal előtérben kiadott részleteket 3 részlettel nyugtázva (tehát egy részlet ingyenn), melynek birtokában már a vörö elvizi az egyedüli juttatást a huzásokban. Ezen sorzjegyeknek évenként 3 huzás van 270.000 kor. nyereségekkel.

Legközelebbi huzás május 1-én. FLEISSIG SÁNDOR bank- és váltó-ügynök Budapest, Erzsébet-körút 2.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

668. szám. 668. szám.

Feri kisasszony.

Amerikai bohózat 3 felvonásban. Írta: M. Morten. Fordította: Mihály József.

Személyek:

Frank Staynor Tapolczai Fred Anderson Fenyvesi Byron Mac Staff Góth A nagybácsi Hegedűs Super, komornyik Szerényi Veala Deili E. Edna Varsányi L. Mann kisasszony Nikó L. Chelwyndne R. Rostagni Cosette, szobafestő Berzetti I.

Kezdet 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Halasi Béla szerződött tag első fellépésével.

Másodsor.

Utazás egy apa körül.

Operette 5 felvonásban. Írta: Gottens és Garant. Fordította: Fül J. és Makai Emil. Zenéjét szerette: Louis Varney.

Személyek:

Burnett Székely S. Plum'sné Láng Etel Francino leánya Vlád Géralda Diana énekesnő Ledófsky Adhémár Balla K. Robert Saikkai K. Mongrapin Boros E. Leopold Odry Zsórd Picitás Hidasi K. Sophie Virág G. Clarisse Szegedi Troupardín Szilágyi Criquebourn Mátrai Eulália Borowszky Gustavens Fehér K.

Kezdet 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dező.

A vigéczek.

Fővárosi életkép. dalokkal. 3 fejr. Írta: Kövesy Albert. Zenéjét szerette Barna István.

Személyek:

Müller Sebestyén Lejtényi Szidi Berényi I. Gizi Kápolnay Csukás Dénes Kiss János Alfréd, fia Kellér Kógyai Manó Krámer Berzsenyi Győző Halász F.

Kezdet 7 és fél órakor.

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál Egger biztos hatású

Mellpasztillái

veendők. (1 dohoz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendellen működésénél radikális hatásnak bizonyulták Egger szóda pasztillái. (1 dohoz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nador”-gyógyszertár Budapest, Váci-körút 17.

AUFRICHT GYULA bútorszállító- és beraktározási-vállalat Budapest, Andrassy-ut 50. (Octogon) Megfelel a legmodernebb igényeknek a szállítási tereken ugy szinte „beraktározásnál“.

Advertisement for Europe szálloda BUDAPEST, Nador-utca 5. Szobák 1 firtól kezdve. Hónapos-szobák olcsóbban mint bárhol. Tízmentes pénzszekrényeket, kazettákat, vill. jelző-pénzszekrényeket, páncélpénzszekrényeket és másológépeket szállít szolidan és olcsón es. és kir. Hesky Te Ivérek Budapest, VI. Szabolcs-utca 4. szab. hazai pénzszekrény-gyára.

Advertisement for shoes: A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel áruháram oly annyira van felhalmozva cipőárúkkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áraim oly alacson, hogy valóban bámulatos. Férdeknek. Csizmák, egy darab pitting bőrből 2.50 Kergőbőr csizmák 3.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50 Divatos színes, borztaiger cipő 4.50

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. A világhírű CHICAGO-kerékpár raktára oszák BUDAPESTEN, VII. kerület, Erzsébet-körút 19. sz. Perl és Löwinger. Részletfizetésre is kapható. Képes árjegyzék 10 kr. post. költség beküldése ellenében küldött.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. voröm szive tudomására adni, hogy Rózsa-téren és Kossuth Lajos-utczában 1854-ben alapított üzleteimet be-szintetem és

Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt

összpontosítottam esőernyő és nap-ernyő árúimat. Ez alkalomból azon helyzetbens vagyok, hogy nagymagnyságú nap- és eső-ernyőket a legjutányosabb áron adhatom. Tisztelettel

Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

Advertisement for Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot. A modern vegyészeti hatálmás hiadása és az ebből származó számtalan kozmetikus készítmények sem voltak képesek a 30 éven át bevált. Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot elnyomni, a legjobb bizonyított lehet, hogy ill. egy valódi, a természet által nyújtott szépkészítmény van szó. Ezen nyirfa-balzsam egy sajátságos 30 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján praeparáltatik és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy a bőr felső rétegeit lehántja és ez által az alós tisztított bőr fiatal szímben és üdőségben jön napvilágra, megszüntet mindenféle kiütést, szőpöt, vörös foltokat és anyafoltokat, simítja a ráncos bőrt és a himlőhelyeket lassankint teljesen eloszlatja és az arcbőrnek üde és egészséges színt kölcsönöz. 1 korsó ára használati utasítással együtt 1.50. A nyirfa-balzsam hatásának támogatására dr. Lengyel Frigyes-féle Benzoe-szappan ajánlatos. Egy darab ára 60 és 35 kr. Raktáron minden jobb gyógyszerertárban. Főraktár Magyarország részére Török József gyógyszerertárnál Budapest, VII., Király-utca 12. sz. (287)

Advertisement for FOGAK. 2 forinttól, anekül, hogy a gyökereit el kellene távolítani, szájpadiással a száj-nyílás hidraulikus. Fogorvos dr. NEUFELD, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota. Vasár- és ünnepnapokon délután 4-5-ig.

Advertisement for Butorcsarnok. VIII. ker. József-körútán Bérkecska-utca szar-kán a Sváb-féle házában nagy mintaraktár és irodát nyitott. Ebédlő-, háló-, uriszoba- és szalonberendezések. legismertebb kivitelben dus raktáron vannak. A n. é. közönségnek ezáltal módjában van jó butorokat olcsó áron közvetlen a készítőktől vethetni! A szövetkezet ajánlja továbbá megtekintésre a saját házában levő mintakiallást.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

(Legolcsóbb utazás Rohitsch fürdőhelyre.) Az utazóközönség figyelmeztetik, hogy Budapest-Rohitschra legolcsóbban Zágráb-Krapinán át lehet utazni, mely utirányon át Budapest keleti pályaudvar állomásról Krapinára és vissza 60 napig érvényes menettérty jegyek adatnak ki következő áron: Gyorsvonattal: I. oszt. 22 frt 20 kr. II. oszt. 16 frt 40 kr. személyvonattal: I. oszt. 19 frt — kr. II. oszt. 14 frt, III. oszt. 9 frt 50 kr.

Rohitsch fürdőbe való utazásra azonkívül Budapest-Dombóvár-Zágráb-Krapina-Földschah-Pragerhof-Kanizsa-Székesfehérvár-Budapestén át szóló körutazási jegyek állíthatók össze, melyek árai az I. osztályban 47 márká 40 fillér (28 frt 44 kr.), a II. osztályban 38 márká 50 fillér (20 frt 10 kr.) és a III. osztályban 21 m. 19 fillérbe (12 frt 66 kr.) kerülnek és melyek 45 napig érvényesek és a gyorsvonatok használatára is jogosítanak.

A fentemlített menettérty jegyek Budapest keleti pályaudvar állomáson és a városi menetjegyirodában (Hungaria-szálloda), a körutazási jegyek pedig ugyan-csak a városi menetjegy irodában, valamint a Cook-féle utazási irodában kaphatók.

Különösen kiemeltetik, hogy Zágrábon át a legkényelmesebb vonat-csatlakozás is áll fenn, a mennyiben a Budapestről 7 óra 15 perczkor reggel induló gyors-vonat használata esetén az utas ugyanazon napon 6 óra 21 perczkor este érkezik Krapinára, illetve ha 5 óra 21 perczkor reggel indul Krapináról, akkor 8 óra 35 perczkor este érkezik Budapestre, ugy, hogy Zágrábban meghálni nem kell.

Krapináról Rohitschra, vagy vissza egy négytél-ses kocsi, mely a krapinai állomásfőnöknél is megrendelhető, 6 frtba kerül.

Bővebb felvilágosítás a budapesti városi menet-jegy irodában (Hungaria-szálloda) kapható. Budapest, 1896. évi április hó 6-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	N. kir. Operaház	Víg Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Vasárnap d. u.	—	—	—	Coulisset ur	Kukta kisasszony	Arany-lakodalom
Este	Bohéme világ	—	Sába királynője	Trilby	Felhőszakadás	Utazás egy apa körül

Magyar királyi államvasutak.

4282—98. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetője nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az észéki felvételi épület átalakítása és kibővítésére szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Szegeden a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafeltartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1898. évi május hó 10-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség titkárságához (I. emelet 23. szám).

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ívenként 15 kros bélyeggel elátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat az észéki felvételi épület átalakítása és kibővítésére szükséges munkák végrehajtására.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1898. évi május hó 9-ikén déli 12 óráig 800 frt, azaz nyolczszáz o. é. frt bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tízennégy napnál nem régebb, utolsó árfolyam szerint számítatnak, de soha névértékben felül.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta úttján beküldött ajánlatok és bánatpénzterti bevénnyel adandók fel.

Szegeden, 1898 április, hó 12-ikén.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősege.

(Utánnomás nem díjazatik)

Hungária-kavé

Legtöbbi lápszer gyermekek és felnőttek részére a szemes kavé helyett. Mint hátszer gyomorjók ellen sikerrel használtatik. Egy kiló ára 1 frt 20 kr. utánvétellel vagy a pénz beküldése mellett. Csomagolás ingyen. Kapható:

Szalady Antal gyárosnál, VI., Andrassy-ut 86/0.
és minden nevezetesebb fűszerüzletben. Ugyanott a legjobb hazai pótkavé a SZALADY PÓTKAVÉ.

Pollitzer Mór és Fia

és kir. szabad. orthopaedial kötszerezsek.

— Alapítottak 1860. —

Csák V., Deák-Ferencz-utca 10. sz.

Fontos

szenvedőknek.

NE UJDONSAG.

Pollitzer-Féle ujdonnan javított cs. és kir. szabad. gummi sörkötő, a legjobbnak van elismerve és monarchiánk határain túl is nagy elismerések örvend. Nem csuszik le a testről, nem gyakorol kellemetlen nyomást, egy éjjel, mint nappal hordható. Céziszerűsége által az eddigi sörkötők hiányait pótolja. A pelották a sörvhez idomíthatók és biztonsági örvvel van alátá, melyek a testről való lecsuszást meggátolja. Árak egy oldalra 7—10 frt, kétoldalra 10—18 frt. Megrendelésnél a test bősége kérietik. Gyermeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és francia sörkötőkben. Suspensorium, haskötő, göröcsér-gummiharisnya, egyemeztárió. Méhfeccskendő, légszára egybetűt és havi-baj fellegők dus választékban kaphatók, valamint a legismertebb francia és angol GUMMI Kötőanyagok, valódiak jótállás mellett. Munka eredeti dobozban, tucataja 3, 4, 6 és 8 forintért. Lovak egyenként csomagolva, tucataja: 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid) felhár szinű tucataja 3 és 4 frt, narancsszínű 6 és 8 frt. Pólók tucataja 4, 6 és 8 frt. **Hálólgyag** (hozzán) tucataja: 3, 4, 6 és 8 frt. Hálólgyag (rövid) tucataja: 4 és 6 frt. Poly Boros Haas dőbz 3 frt. Poly Boros Haas darabja 2 forint 50 krajczár. Pólók öngyógy tucataja 4 és 6 frt. (47)

Előfizetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körút 65. szám.

Katonaügyi iroda

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 6. sz

A Bécsben és Prágában létesített hasonló irodák által elért nagy sikerek s azon tapasztalat, miszerint a katonai ügyekkel foglalkozó irodák szükséges és nélkülözhetlen volta manap már kétségtelenül bebizonyult, — indítottak arra, hogy Budapesten ezen „**Katonaügyi irodát**” felállítsam.

A „**Katonaügyi iroda**” elkészít és felszereli mindazon törvényszerű kérvényeket, felszólalásokat, felfolyamodványokat s egyéb beadványokat, amelyek a nem tényleges szolgálatbeli katonatisztek (Gageisten) s létszámbeliek s általán a védkötelesek, az **egyéves önkéntességre** igénynyel bíró védkötelesek, avagy olyanok ügyeiben szükségeltetnek, akik a katonai szolgálat teljesítésében **valamely kedvezményre** igényt tartanak, illetve **kedvezmény elnyerésére törekednek.**

A „**Katonaügyi iroda**” eljár továbbá a sorozással, fegyvergyakorlat, ellenőrzési szemlék s általában **minden néven nevezendő katonai ügyben** s eekben a feleknek **szakszerű tanácsot és utbaigazítást** nyújt.

A „**Katonaügyi iroda**”, kizárólag a vjd-törvény s ennek végrehajtásáról szóló utasítás és előírások keretébe tartozó ügyekben és szigorúan a törvény alapján s az **iroda jogi tanácsosa** közbejöttével intézi a felek ügyeit. Levélbeli megkeresések gyorsan és készséggel elintéztetnek; a **díjak mérsékeltek. Hivatalos órák:** reggel 9—12-ig, délután: 3—6 óráig; ezenkívül az ügyek bármely órában felvétetnek.

Dominke János,

volt os. kir. százados, irodatulajdonos.

1654—T. szám.

Déli vasut.

Az idei **fürdőévad** tartama alatt, azaz f. évi május hó 1-től fogva szeptember hó végéig, Budapest déli vasutáról, Budapest keleti pályaudvarról, Budapest-Kelenföldről, Székesfehérvárról és Nagy-Kanizsáról rendkívül mérsékelt áru I., II. és III. osztályu az egész évadra, azaz f. évi szeptember hó 30-ig érvényes **menet-tértijegyek** adatnak ki Siófokra, Szántódra, Balaton-Földvár m.-h-re, Szárszó m.-h-re, Szemesre, Boglárta, Fonyód-fürdőtelepre, Mária-telepre és Balaion-Szt. Györgyre, továbbá (Siófokon át) Balaton-Füredre, Almá-diba, Kenesére és (Bogláron ill. Fonyód-fürdőtelepen át) Badacsonyra, Révfülpöpre és vissza. Ezen menettértijegyek alapján az utipodgyász a fentnevezett vasuti ésgőzhajózási állomásokra és viszont közvetlenül továbbíthatik.

Ezenkívül a fürdőévad tartama alatt Budapest déli-vasut és Siófok közli forgalomban **időleges jegyek** is adatnak ki, melyek ára a következő:

1 óra I. osztály 104 korona, II. osztály 76 korona. Az egész fürdőévadra: I. osztály 256 korona, II. osztály 188 korona.

WALLA JÓZSEF

mazak- és ezementáru-gyára

építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 13. szám.

<p>Vállalkozik: Gránit-terazzo Betonrozások Medenczék Czement-lapok és Mozak-lapokkal kö- vezések elkészítésére Fayencze-lapokkal falburkolások stb.</p>	<p>Csatornák Szőkőkutak Jászolók Csomagtételék</p> <p>Raktárt tart: Keramik-lapok Kéltetési-lapok Terracotta-éruk</p>	<p>Mozak-lapok, met- lachi módra Aszfalt tető-lemez Aszfalt elszigetelő- lemez</p> <p>Tűzálló-téglák Kőgyagy-cövek Kémény-toldalékok kőgyagyból stb.</p>
---	---	--

Gyári raktára

a Gärtenani portland-
ciment- és vízilémész-
gyárnak.

Mennyezet-ábszövet-
raktár.

(Stuccatur-Rohrwerke.)

II. magy. kir. Szab. osztályú sorsjegyek
100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény.
13,160,000 korona bészegedben, mely VI. osz-
tályban sorsolhatók ki.

Főnyeremény sorsolhatók ezekben

1,000,000 korona

Sorsjegyek az I. osztályhoz kerülnek

1/1 (egy millió) 1/5
1/2 és megrendelhető; 1/6
1/3 és megrendelhető; 7/6 kr.

Szabó B. és Társa cégénnel

Budapest, Karoly-körút 10.
Főnyeremény sorsolhatók ezekben
1/1 Hivatalos sorsolhatók ezekben
1/2 Hivatalos sorsolhatók ezekben

Az ezredéves országos kiállítás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a „**MILLENNIUMI DISZOKLEVELLEL**” kitüntetve.

EISELE JÓZSEF

réz-, érozsmű- és gőzkazán-gyár,
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁGZI-UT 138.
(127) Hegesztett munkák,
Gőzkazánok, víztisztítók, rservoírok, csővezetők, felszerelvények

Ezen rendelőlévél kivágandó!

Török A. és Társa uraknak

BUDAPEST.

Sziveskedjék a m. kir. szab. sorsjáték első osztályához
eredeli sorsjegyet részemre küldeni.

A betéti összeg: } utánveendő
postautalvánnyal küldetik.
..... frt } (A nem kívánt írlendő.)

Pontos címet kérünk.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY
LEGSZERENCSEBBESETBEN
1.000.000 korona.

Minden
második sorsjegy
nyer!

1. JUTALOM
600.000 korona

1. FŐNYEREMÉNY
400.000 korona.

KÉT FŐNYEREMÉNY
á 100.000 korona.

50.000
pénznyeremény!

Folyó évi
május hó 11. és 12-én
lesz ismét a
második nagy
magy. kir. szab.
osztály sorsjáték

első osztályának nyereményhuzat.

Ujból

TIZENHÁROM MILLIÓ

és
százhatvanezer korona

sorsa kerül biztos döntésre éppoly, mint az első sorsjátéknál. — Általánosan
tudva van, hogy az előző sorsjáték első osztályának sorsjegyei gyorsan
elfogytak a nagy vételkedv folytán, ennél fogva kérjük a megrendeléseket
minél előbb hozzánk juttatni.

Az első osztály tervszerű betétjél:

1 egész sorsjegyet frt 6.— | 1 fél sorsjegyet frt 3.—
1 negyed sorsjegyet frt 1.50 | 1 nyolczad sorsjegyet frt —.75

Török A. és Társa főelárú-
sítók

BUDAPEST, Váci körút
4/B.

EGY FŐNYEREMÉNY
200.000 korona

ÖSSZESEN KISORSOLTATIK
TIZENHÁROM MILLIÓ
160.000 korona.

100.000
sorsjegy

Pénz-

kölcsön mindennemű értékpapírokra, sorsjegyekre a legolcsóbb kamattal (visszalizeltetve kisebb részletekben) kapható

WOHL J.

banküzletében Budapest,
Ferencz József-tér 3.
Diana-túrdó. 658

Szives figyelmeztetésül.

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani mindaz embernek, hogy hordja mindig a „VOLTA-KERESZTET”, mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannak elismert szerzők következtetéséből: közhány, rheuma, neuralgia, idegyengeség, álmatlanság, hideg kezok és lábak, hipochondria, sápkor, asztma, hönulán, göröcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorbaajok, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej- és fogfájás stb. stb. Az életérő énkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a „Volta-kereszt” folytonos viselése által gyógyíthatók.

Hölgyek és leányok
a kritikusidőkben csak a Volta-Keresztet hordják, mert az egyszerűen, mindenkor csillapítja a fájdalmat, villanyos árama megóvja a kellenetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben. Számtalan köszönő és elismerő levél áll rendelkezésre. 352

1 drb ára 1 frt 80 kr.
2 frt baktidésével (bélgyegekben is) bérmentve. Utánvét mellett 20 krral több. Valódi minőségben csak

REIF MIKSA

Hygienikus központi raktárban Budapest,
Erzsébet-körút 6, I. em. ajtó 10.

DÉLI VASÚT.

Közvetlen kocsik budapest déli vasutról.

A nyári menetrendben azaz 1898. évi május hó 1-től 1898. évi szeptember hó 30-ig Budapest déli vasúti pályaudvarról és viszont naponta a következő I. és II. osztályu közvetlen személykocsik közlekednek a gyors- és személyvonatoknál.

Budapest d. v.—München Centralbahnhof és viszont Pragerhof—Marburg—Eranzensfesten—Kufstenern át.

Ind. Budapest d. v. 8 óra — percz este,
érk. München Centralbahnhof 9 „ 57 „ „
menettartam 26 óra.

Ind. München Centralbahnhof 11 óra 23 p. d. e.
érk. Budapest d. v. 9 „ 50 „ d. e.
menettartam 22 1/2 óra.

Budapest d. v.—Velence (Venezia) és viszont Pragerhof—Nabrescina—Cormonson át.

Ind. Budapest d. v. 8 óra — p. este
érk. Velence 2 „ 15 „ d. u.
menettartam 18 1/4 óra.

Ind. Velence 2 óra 10 p. d. u.
érk. Budapest d. v. 9 „ 50 p. d. e.
menettartam 19 1/4 óra.

Ezen közvetlen kocsik minden gyorsvonatra érvényes I. és II. oszt. menetigazolvánnyal használhatók.
Budapest d. v. pályaudvaron Velenczébe közvetlen menetjegyek adatnak ki. Az utazás Ausztria-Magyarországban egyszer megszakítható.

Budapest d. v.—Fiume és viszont Pragerhof—St. Péterén át.

a) ind. Budapest d. v. 8 óra — p. reggel
érk. Fiume 9 „ 15 „ este
menettartam 13 1/4 óra.

b) ind. Budapest d. v. 8 óra — p. este
érk. Fiume 9 „ 38 „ d. e.
menettartam 13 1/2 óra.

a) ind. Fiume 7 óra 45 p. reggel
érk. Budapest d. v. 9 „ 20 „ este
menettartam 13 1/2 óra.

b) ind. Fiume 7 óra 55 p. este
érk. Budapest d. v. 9 „ 50 „ d. e.
menettartam 14 óra.

Budapest d. v.—Villach és viszont Pragerhof—Marburgon át.

Ind. Budapest d. v. 8 óra — percz reggel
érk. Villach 8 „ 12 „ este
menettartam 12 1/4 óra.

Ind. Villach 6 óra 12 p. reggel
érk. Budapest d. v. 9 „ 20 „ este
menettartam 15 óra.

Budapest d. v.—Pakrácz-Lipik és viszont Kanizsa—Barcsón át.

Ind. Budapest d. v. 9 óra 25 p. este
érk. Pakrácz-Lipik 1 „ 20 „ d. u.
menettartam 16 óra.

Ind. Pakrácz-Lipik 2 óra 50 p. d. u.
érk. Budapest d. v. 6 „ 29 „ reggel.
menettartam 15 1/2 óra.